№ 48 (2799) ■ Четвер, 14 березня 2002 року ■ Ціна договірна

Сьогодні в номері

Програма телепередач

Мал. Ернста ЛИЩЕНКА.

Голос України

Газета Верховної Ради України

ЦЬОГО ДНЯ

■ 1872 р. На Вінниччині народився Олекса Новаківський, живописець. 1913-го заснував у Львові художню школу. ■ 1891 р. Народився Амвросій Бучма, видатний актор. Працював у театрах «Березіль» та Київському імені Франка. ■ 1897 р. На Станіславщині народився Василь Атаманюк, поет «розстріляного Відродження». ■ 1906 р. У Чернігові почала виходити щоденна газета «Десна» (рос. мовою). ■ 1967 р. У СРСР вийшов указ про перехід на 5-денний робочий тиждень з двома вихідними днями.

Президент ПА ОБСЄ: «Недовіра та підозри мають бути розвіяні»

Парламентські вибори в Україні — привід для створення сильного, працездатного, відданого європейським цінностям парламенту, в якому сильна більшість підтримуватиме уряд реформаторів, а не менш сильна опозиція зможе вносити свої корективи в кроки, спрямовані на консолідацію суспільства. Про це заявив на заключній прес-конференції Президент Парламентської асамблеї Організації з безпеки та співробітництва в Європі Адріан Северін, який перебував в Україні з триденним візитом.

Головною метою його візиту до Києва було обговорення ситуації напередодні виборів з вищими офіційними особами країни, лідерами парламентських партій і фракцій, представниками громадськості. Враженням від численних зустрічей стало занепокоєння ОБСЄ високим ступенем недовіри серед кандидатів у депутати і громадськості, що вибори справді будуть демократичні та чесні.

«Скептицизм передусім спричинено однобоким висвітленням виборчої кампанії у ЗМІ та використанням адміністративного ресурсу», — наголосив Адріан Северін.

(Закінчення на 13-й стор.).

Умови виконуються

Прем'єр-міністр України Анатолій Кінах заявив, що на сьогодні українська сторона виконала «практично всі умови» з реструктуризації українського газового боргу перед Росією, зокрема з підготовки до випуску єврооблігацій НАК «Нафтогаз України» в рахунок цього боргу. Він зазначив, що російська сторона має також передати українській «реквізити рахунків, куди треба передати ці облігації», **повідомляє «Інтерфакс-Україна».** Прем'єр заявив, що підписання угоди з Москвою про реструктуризацію українського газового боргу терміном на 12 років з трирічним пільговим періодом погашення боргу «істотно посилило позиції України на переговорних процесах щодо маршрутів транспортування російського газу до західних країн».

Одягнутися, взутися? Без проблем

3

Парламент зробив усе, що міг

Третій український парламент уже входить в історію. До нових парламентських виборів депутати вже більше не збиратимуться на пленарні засідання й не прийматимуть жодних рішень. Час підвести риску. Але хоч би які лунали оцінки роботи Верховної Ради України третього скликання, вона пройшла свій шлях, такий само складний і тернистий, як і наша держава. Отож слово тим, хто чотири роки творив новітню історію в сесійній залі.

(Закінчення на 2-й стор.).

Зустріч відбудеться в Одесі

Зустріч, про яку президенти України та Росії домовилися під час недавнього саміту в Алмати, все-таки відбудеться. Кремль офіційно підтвердив рішення Путіна відвідати Україну. 17 березня в Одесі пройде тристороння зустріч Україна—Росія—Молдова на найвищому рівні. Леонід Кучма, Володимир Путін і Володимир Воронін обговорять перспективи економічної взаємодії, регіональної співпраці, а також придністровського врегулювання, гарантами якого, як відомо, є Росія та Україна.

"ЗАШМОРГ КРИЗИ"

ТАК ЛУГАНСЬКІ ВЧЕНІ НАЗВАЛИ РЕЗУЛЬТАТ ТЕХНОКРАТИЧНОГО ПІДХОДУ ДО ДЕПРЕСИВНИХ ЯВИЩ У ВУГІЛЬНІЙ ГАЛУЗІ

Колаж Євгенії ВАСИЛЬЧЕНКО

Матеріал читайте на 6-й стор.

Закон України «Про Червону книгу України»

4-5

Полем бою стала душа...

8-9

Тенденції

Безробітними не залишать

Допомогти молоді у пошуках заробітку під час навчання та постійної роботи після його завершення — така мета спеціалізованої біржі праці, щойно створеної в Одесі з ініціативи молодіжного виконкому міськради.

У навчальних закладах формується база даних про молодих працівників, їх фах, практичні навички та уподобання і водночас ведуться переговори з роботодавцями. Голова молодіжного виконкому Вадим Георгієнко вважає, що саме нова біржа сприятиме успішній реалізації програми «Працевлаштування молоді», **повідомляє наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК.**

За інформацією нашого донецького кореспондента Ліни КУЦ, з початку року на Маріупольському металургійному комбінаті імені Ілліча створено понад 140 робочих місць для інвалідів. Тут уже прийнято на роботу 60 осіб із обмеженими можливостями. Вони доставляють виробничу пошту, працюють на кухні, шиють для металургів спецодяг.

Вдалася до крайнощів

Спробу самоспалення на центральній площі Києва здійснила жінка похилого віку. Інцидент стався у вівторок неподалік знімального майданчика програми «Народна платформа» телеканалу «Інтер».

Жінка, яка назвалася жителькою Феодосії Валентиною Гончаренко, підпалила себе на очах у сотень людей, що спостерігали за зйомками.

Керівник програми Олександр Пилипець, який був за кілька метрів від неї, одним із перших помітив, що на жінці спалахнув одяг. Йому вдалося погасити вогонь і викликати «швидку допомогу».

(Закінчення на 3-й стор.).

У клубі чернівецьких довгожителів — поповнення

Чернівецька міська рада віднині урочисто вшановуватиме жителів обласного центру, які досягли столітнього віку. Днями членом клубу став Василь Михайлович Белецький.

У день столітнього ювілею до нього з подарунками завітав міський голова Микола Федорук. Привітала ювіляра й міська соціальна служба.

До речі, в Чернівцях мешкають десять осіб, які перейшли столітній рубіж, **повідомляє наш власний кореспондент Василь БАБУХ.**

Притча про рибу-шамайку

15

P. S. З 1 квітня уряд скасовує взаємозаліки в енергетиці

Парламент зробив усе, що міг

 Думки з приводу

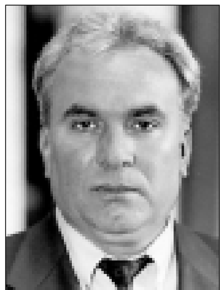
(Початок на 1-й стор.).

Олександр ЗАДОРОЖНІЙ, фракція «Єдність»:

— Парламент третього скликання увійде в історію прийняттям кодексів. Незважаючи на те, що до них є і зауваження, і застереження, що Президентом підписано і діють лише Земельний, Сімейний, Бюджетний і Кримінальний кодекси, Цивільний і Господарський кодекси повернуто до парламенту, а Податковий так і не вдалося схвалити в цілому. Пройдено другий етап правової реформи — завершення того, що було задекларовано й намічено Конституцією, побудови реальної правової системи і ринкового суспільства.

Робота парламенту завжди заполітизована, бо парламент — це представницький законодавчий орган, він двоєдиний — у ньому є політична сторона і технічна. Але парламент такий, яким його створив народ, тож критикувати парламент — це означає критикувати народ.

Валерій МАРТИНОВСЬКИЙ, позафракційний:

— Особисто для мене найголовнішою роботою і метою було прийняття Земельного кодексу, низки законопроектів щодо сільського господарства, зокрема, про списання боргів, повернення ПДВ, введення єдиного сільськогосподарського податку для сільгоспвиробників. У цілому роботу парламенту третього скликання оцінюю позитивно. Ми були просто фізично не в змозі прийняти всі необхідні законопроекти, той же Податковий кодекс та інші нагальні документи. Такі обсяг інформації та кількість законів свідчать про величезне навантаження на депутатів.

Так, робота сесії була заполітизована, і це виявлялося під час прийняття будь-якого законопроекту, того-таки Земельного кодексу. Але будь-який законопроект — це насамперед політичний документ і сам парламент — політичний орган.

Іван ТКАЛЕНКО, фракція «Регіони України»:

— Парламент увійде в історію як парламент кодексів. І ще, хоч би як хто її називав — оксамитовою революцією чи просто створенням парламентської більшості. Це показало, що тільки більшість у Верховній Раді може розв`язувати ті нагальні проблеми, які сьогодні стоять перед суспільством. Історики ще дадуть належну оцінку цьому парламенту, але, як на мене, він довів основне: Верховна Рада може конструктивно і працювати, і приймати рішення. Коли є конструктив, будуть і результати в державі.

Станіслав НІКОЛАЄНКО, фракція СПУ «Лівий центр»:

— Цей парламент увійде в історію як перехідний парламент: намаганням створення демократичної парламентської структури європейського типу і спробами зробити з Верховної Ради слухняну річ у руках Президента. Ці дві тенденції постійно боролися між собою. На початку третього скликання парламент намагався стати демократичним, потім після перевороту він став суто виконувати волю Президента. А в третій частині почався процес викристалізації справжнього парламенту, коли здорові сили, незалежно від своїх політичних уподобань, намагалися згуртуватися навколо ідей порятунку держави, відродження виробництва, соціального захисту тощо. На жаль, парламент навіть у третьому скликанні не став справжнім парламентом. І Президент, і уряд домінують над ним. Окремі рішення були як у справді демократичній державі, але загальний фон був понурий.

Борис ОЛІЙНИК, фракція КПУ:

— Якоїсь особливої прикметної риси в роботі парламенту не бачу. Парламент працював у міру своїх сил, можливостей і політичної заангажованості. Не завжди ККД був на належному рівні, але парламент є парламент. Тим паче що темпоритм було збито і касетним скандалом, й іншими негарними подіями в нашому житті. Одначе треба, щоб більшість було скомпоновано не згори. І коли більшість у залі вимагає поставити те чи інше питання, треба його ставити.

Леонід КРАВЧУК, фракція СДПУ(о):

— Загалом оцінив би роботу третього українського парламенту на три з плюсом. Лише задовільно, але з плюсом, бо в таких важких умовах парламент усе-таки працював, незважаючи на спроби перетворити його в політичний механізм. І він виконав усе, що зміг.

Записала Юліана ШЕВЧУК.

 Фотофакт

Представники партії «Нова генерація України» пікетували Кабінет Міністрів у зв'язку з погіршенням економічної ситуації в країні та загрозою інфляції.

Фото Олександра СИНИЦІ (УНІАН).

 Проблема

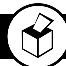
Закрито «Останню барикаду»

Позавчора у столиці закрили арт-кафе «Остання барикада», розташоване в орендованому приміщенні Печерського торгового центру. Про це повідомив на пресконференції голова товариства «Остання барикада», кандидат у народні депутати Олесь Доній.

В осередку української модерної культури, де збиралися студенти, щотижня відбувалися зустрічі з політичними і громадськими діячами.

Голова товариства розцінює закриття клубу як політичне замовлення і збирається подати в суд на орендодавців.

ЦВК розглядає декларації кандидатів. Когось можуть зняти

 У Центрвиборчкомі

З учорашнього дня над кандидатами в депутати навис іще один дамоклів меч: ЦВК розпочала розгляд зауважень податківців до декларацій про доходи кандидатів, які балотуються за партсписками. За словами голови ЦВК Михайла Рябця, до декларацій про доходи деяких кандидатів уже накопичилися «багатотомні історії». Якщо після перевірок ДПА написане в декларації не відповідатиме дійсності, когось із виборчої дистанції буде знято. Можливо, навіть багатьох.

Щоправда, Михайло Рябець пообіцяв не рубати з плеча: «Ми робимо все для того, щоб не просто так рубати, а уважно вивчити і підійти максимально об'єктивно і зважено до прийняття рішень, щоб якомога менше кандидатів у депутати потім оскаржували наші рішення у судах».

На своєму черговому засіданні ЦВК поставила крапку над «і» у передвиборному мовному питанні: ЦВК визнала, що агітаційні плакати кандидатів у народні депутати в одномандатних округах за кошти держбюджету повинні виготовлятися лише українською мовою. Як пояснив член ЦВК Юрій Данилевський, стаття 10 Конституції України визначає, що державною мовою в Україні є українська. До того ж стаття 16 чинного закону про мови твердить, що виборча документація ведеться і виготовляється українською мовою. ЦВК надішле відповідні роз'яснення до всіх окружкомів.

До речі, як повідомив М. Рябець, із фінансуванням окружкомів на нинішніх виборах усе гаразд: на сьогодні їх профінансовано на 86 відсотків. «Такого оперативного і повного фінансування не було під час жодної виборчої кампанії», — зазначив голова ЦВК.

Насамкінець Михайло Рябець наголосив, що вся виборча кампанія, і зокрема інформування про діяльність ЦВК, відбувається «максимально прозоро». Тоді один із представників партій у ЦВК пожартував: «Не вистачає хіба що стриптизу». М. Рябець із реакцією не забарився: «Ми вам влаштуємо стриптиз. Але після виборів».

Юліана ШЕВЧУК.

 Фотофакт

Головний інженер Донецького заводу хімвиробів Сергій Ворошков демонструє розібрану протипіхотну міну. Згідно з договором, підписаним комісією з військово-промислового комплексу України і НАТО, на підприємстві плановано знищити 404 тисячі одиниць цієї зброї.

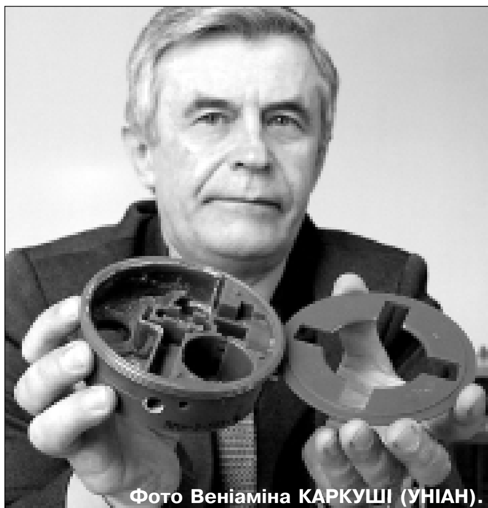

Фото Веніаміна КАРКУШІ (УНІАН).

Наметів поменшало, проблем — ні

Зняти наметове містечко — альтернативне містечкові прибічників «Блоку Грача», ухвалив громадський комітет «За політичну стабільність і чесні вибори», не домігшися цього ж від опонентів під час переговорів з міськкомом КПУ про одночасне припинення акцій та демонтаж обох наметових містечок. Їм відповіли, що «колегіально ухвалено рішення: проґрачівському табору стояти до кінця».

Голова Всекримського об'єднання виборців «За громадянський мир і міжнаціональну згоду» Владислав Хмеловський та керівник кримської організації партії «Нова сила» Олександр Дудко відзначили: своє завдання — нагадати прихильникам Леоніда Грача, що закон має виконуватися, а громадськості — що є інша позиція щодо його реєстрації і провокаційного гасла «Вибори без Грача не відбудуться» — альтернативне наметове містечко виконало. Об'єднання достатньо широко обнародувало свою точку зору: «ніхто і ніщо не повинно завадити кримчанам зробити свій вибір 31 березня».

Тим часом останні події на півострові, роздуті деякими ЗМІ, вже загострили ситуацію в туристичному бізнесі: відпочивальники відмовляються від поїздок і путівок в Крим, мотивуючи своє рішення «загальною політичною нестабільністю».

Водночас на сусідній площі продовжує голодувати лідер кримського осередку партії «Яблуко» Галина Романова, незважаючи на те, що Центрвиборчком відновив її статус кандидата в народні депутати України. Голодувати вона збирається ще три дні — доки прокуратура не відреагує на її звернення порушити кримінальні справи проти чотирьох політиків, які вимагали, щоб у декларації кандидата було вказано три квартири та автомобіль-власність, яка належить її повним тезкам.

А кандидат у депутати Верховної Ради Криму Дмитро Омельчук у заяві до прокуратури звинуватив голову виборчкому автономії у незбереженні документації, незабезпеченні належного доступу до неї, та в тому, що затребувані виборчкомом документи не були потім повернені в окружкоми, як того вимагає положення закону про вибори депутатів ВР АРК. Д. Омельчук вважає, що такі дії Івана Полякова потрібно кваліфікувати як порушення виборчого законодавства і має намір домагатися прокурорського реагування.

Черговий скандал відбувся у виборчкомі автономії: двоє його членів — Антоніна Устинова і Микола Торчинський — заявили про можливі підміни деяких матеріалів під час перевірки викрадених раніше документів кандидатів у депутати ВР АРК. Іван Поляков спростував цю інформацію і звинуватив заявників у зриві роботи комісії, наголосивши, що їх претензії не мають під собою найменших підстав, бо повернення документів відбувалося у відповідності із законом і дотриманням усіх необхідних процедур. А. Устинова, котра ці документи й викрала, твердить, що тепер не повинна нести кримінальної відповідальності, і закликала на свою підтримку ветеранів війни. А голова виборчої комісії вважає, що «це він може їй, котра сьогодні перебуває під слідством, пред'явити на очній ставці претензії і запитати, де гуляли документи дев'ять днів і кому вона їх показувала?».

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

 Виробництво

У непролазні хащі — з комфортом

Новий три- і п'ятидверний всюдихід ЛуАЗ-13-01 створено на ВАТ «Луцький автомобільний завод». Він замінить зняту з виробництва застарілу «Волинянку».

На новій машині, попередньо названій «Мрія», встановлено двигун від «Таврії», п'ятиступінчату коробку передач, незалежну передню підвіску, поліпшено гальмову систему. Кузов машини повністю виготовлено зі склопластику. Салон не гірший, ніж в іномарці: оббивка з м'якої матерії, електропідніманчі шибок, кондиціонер, поліпшене рульове керування.

Вартість ЛуАЗу-13-01, залежно від моделі, — від 3 до 3,5 тисячі у. о. Перші всюдиходи можна буде придбати вже наступного року.

Роман ЖИЖАРА.

Луцьк.

 Фотофакт

Перший автобус з нової партії готовий до відправлення в Київ. Згідно з договором Львівський автобусний завод виготовить і поставить до столиці 500 машин.

Фото УНІАН.

Одягнутися, взутися? Без проблем

 Репортаж

Телефонує колега і пропонує негайно з'їздити в секонд-хенд.

— Треба вдягнути одного цікавого бомжа, — утримує на дроті Василь. — Він обіцяв розповісти дещо про районне начальство, яке позбавило його квартири.

Про родичів, котрі залишають у дурнях своїх рідних, сьогодні писано-переписано. А ось про шахраїв з коридорів влади, які зазіхають на житло, що їм сподобалося, чути не випадало.

Підрахувавши можливі витрати і прибуток у вигляді гонорару за викривальну статтю, мій товариш, мабуть, побоювався гніву дружини, і тому вирішив змусити розщедритися й мене.

Одягнути, взути бідного не вельми яка складність у тому сенсі, що в секонд-хенді, як у Греції, є все. Але скільки це може коштувати?

Це питання вивело мене із квартири, і через півгодини ми з Василем ходили «європейським» базарчиком ношених речей.

Ходимо і розмірковуємо пошепки. Мовляв, років десять тому були в нас комісійні магазини, відділи товарів, знижених у ціні, ретельно перевірених в епідемічному та санітарному плані. Але не спостерігалося в них стовпотворіння. А тут, на барахолці Шулявки, без ліктів не просунешся.

Штовхаємося ми з Василем уже півгодини, а наблизитися до продавців-«закликальників» не наважимося. І не тому, що вигляд у нас був помітний — не до театру йшли. Втім, більша частина відвідувачів жалощів не викликала, одягнута була пристойно. Підходили до речей поважно і статечно, немов стотисячну шубу вибирали.

Тут є з чого вибирати, але багато які вироби не викликають довіри. А запах... Пізніше ми дізналися, що перед відправленням до України одяг обробляють антибактеріальним засобом і пакують в поліетиленові мішки. Які ж тут аромати!

Але ми, схоже, забули про мету «візиту». Нагадав нам про неї чоловік, котрий приміряв джинси та сорочку.

— Ну, як?

— Личить.

Прислухалися до його розмови з продавцем. Той просив 40 гривень. «Але можемо скинути», — поспіхом додав.

Ця фраза, як і запах, витає між рядів секонд-хенду. Наважившися на контакт з його працівниками, ми з Василем «виторгували» (хто знає справжню ціну товарам із Європи?) аж 15 гривень. І купили шкіряну куртку за 25 гривень, светра за 15, туфлі за 38, джинси за 20, сорочку та рушник за 18 гривень. У чужій білизні порпатися не стали — колегу жертва квартирних «пасьянсів» попередив, що в нього «своя» є.

До речі, «обновкам» знайомий Василя був до нестями радий. Він, обмиваючи пивом гардероб, розповів історію про своє життя-буття. Його пустив по світу, як з'ясувалося, не лиходій-чиновник («я хотів заінтригувати Василя»), а негідниця дружина.

— Залишившися без даху над головою, намагався знайти роботу, — каже колишній 58-річний інженер. Марно. Але й тоді, й нині по барахолках ходити не збирався. За допомогу дачникам, а я добрий штукатур, думав одягнутися. А тут, дякувати Богу, ви з'явилися...

Такий, а то й ще драматичніший, монолог, міг би, мабуть, прочитати не один відвідувач секонд-хенду, чиє життя пішло шкереберть з різних причин.

Прикро за старих і немічних, за тих, хто віддав державі кращі роки і залишився сам на сам із сміттєвим бачком і барахолкою з Європи.

Іван ІЛЛЯШ.

Фото Олексія ІЛЛЯША.

 Акції

Вдалася до крайнощів

(Початок на 1-й стор.).

Медики, прибувши на місце пригоди, після огляду постраждалої зробили висновок, що опіки не загрожують життю В. Гончаренко і вона перебуває у «цілком нормальному психічному стані».

Жінка сказала, що пішла на крайній захід протесту, щоб добитися справедливості. За її словами, син, будучи пожежником у місті Феодосія, практично залишився без ніг під час виконання службових обов'язків. Сама вона ніде не працює, а син, якому вдалося знайти роботу, не отримує ні зарплати, ні якоїсь допомоги. На звернення в усі інстанції мати одержувала відмови або відписки, **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

Обіцяють цивілізований відпочинок

 Конференції

В Ялті завершилася триденна міжнародна зустріч керівників національних туристичних адміністрацій шістнадцяти країн—учасниць Організації Чорноморського економічного співробітництва, СНД і держав Балтії.

Тут було представлено здобутки національного туризму і основні туристичні центри України, обговорено питання подальшого розвитку співробітництва в умовах перерозподілу туристичних потоків на сучасному ринку.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

 Надзвичайна ситуація

«Косметичним» ремонтом біду не зупинити

У Дніпропетровську на проспекті Кірова, 92-а, тріснув багатоповерховий житловий будинок. Сорок сімей довелося терміново відселяти. Щодоби два під'їзди на 6—7 сантиметрів «від'їжджають» убік, потихеньку спускаючись схилом у балку, над якою стоїть будинок.

У цьому мікрорайоні вже давно кілька будинків, у тому числі і школа № 75, потерпають від зсувів.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

 Презентація

Мемуари сучасника

Майже дві тисячі сторінок має трилогія Олександра Ляшка «Груз памяти», в якій відтворено історію України за останніх 86 років. Видання складається з книг «Путь выживания», «Путь в номенклатуре» і «На ступенях власти».

Презентацію трилогії влаштували правління міжнародної громадської організації «Асоціація «Донеччина» та дирекція Державної історичної бібліотеки України.

О. П. Ляшко мав добру звичку — вести щоденник. Працюючи над книгами, заглиблювався в архівні джерела. Це дало змогу неупередженим оком оглянути героїчні і трагічні події недалекого минулого і сьогодення нашої країни. Написана яскравою, схвильованою мовою, трилогія читається на одному подиху. Шкода, що її наклад обмежений.

Георгій МІРОШНИК.

 Вісті з Харківщини

У Харкова з'явився гімн

Колишня харків'янка народна артистка Росії Людмила Гурченко знялася в кліпі про рідне місто. Цікаво, що одним із авторів пісні є депутат Харківської міської ради Михайло Добкін, який і запросив Л. Гурченко. Музику написав Геннадій Пугачов. На думку артистки, пісня гідна бути неофіційним гімном міста.

До свята перефарбують місто

До свого 350-річчя зазвичай сірий та похмурий Харків має стати світлішим. Про це заявив міський голова Михайло Пилипчук. Він сказав, що розроблено спеціальну програму поліпшення зовнішнього вигляду фасадів будинків, особливо в центральній частині міста. Передбачається, що вони будуть вирішені в світлих тонах. Однак усі роботи з підготовки до святкування ювілею Харкова проходитимуть під керівництвом уже нового мера.

«Гамлет» стане скандалістом

Київський режисер Андрій Жолдак ставить на сцені Харківського академічного драматичного театру ім. Т. Шевченка трагедію Уільяма Шекспіра «Гамлет». Як повідомив режисер, він має намір протягом двох місяців поставити «скандальну» виставу, про яку говоритимуть і в Україні, і за кордоном. Прем'єра відбудеться в травні. Вистава триватиме три дні. За словами А. Жолдака, на виставу запрошено 8—10 продюсерів зарубіжних фестивалів і один незалежний антрепренер із Амстердама.

У створенні постановки братимуть участь артисти харківського театру ім. Шевченка, а також міжнародна команда візажистів, художників та інших театральних фахівців.

Після маминого — таткове свято

Уже вп'яте Палац новонароджених і міський комітет у справах сім'ї та молоді проводять обласне свято, якого поки що немає в календарях, — ушанування молодих батьків, котрі прийшли реєструвати своїх спадкоємців. Так склалося, що фраза «Мати та дитина» вважається неподільною, — каже директор Палацу новонароджених Наталя Антоненко. «Таткове свято» покликане хоча б почасти відновити справедливість стосовно більшості молодих батьків, які беруть найактивнішу участь у вихованні своїх дітей з перших днів їхнього життя.

Ескадрон міліціонерів летючих

Харківська міліція стала першою, хто наважився на експеримент з кінного патрулювання вулиць. Сьогодні взвод налічує двадцять чотири міліціонери. А командує ними... колишня артистка цирку Ірина Аввакумова. Вона з дитинства любить коней. До цирку прийшла у 18 років. Спочатку була просто конюхом, потім почала виступати. Її коронний номер — жонглювання на коні. Але так склалося, що з цирку довелося піти. Тоді й надійшла пропозиція пересісти з циркового коня на міліцейського. Трохи підучившись техніки затримання злочинців, Ірина очолила кінний взвод.

«Тиха година» може збільшитися

З пропозицією обмежити шум у місті до депутатів Харківської міськради звернулися санітарні лікарі. На їхню думку, шуміти можна лише з восьмої ранку і до десятої години ввечері. Підтримка з боку депутатів означатиме запровадження нових санітарних норм шумової етики. Останнім часом надходить багато скарг від харків'ян, яких непокоїть шум, що його спричиняють будівельні роботи, а також гучна музика, яка лине з розважальних закладів. Передбачено також запровадити обмеження на проведення ремонтних робіт у вихідні та святкові дні.

■ Фотофакт

Харківський Національний університет внутрішніх справ відсвяткував 10-річний ювілей. Тут створено та ефективно діє система багатоступеневої підготовки висококваліфікованих кадрів, здійснюються комплексні наукові дослідження. Національний університет внутрішніх справ посідає нині одне з провідних місць серед відомчих закладів освіти системи МВС. ***На знімку:*** *під час урочистостей.*

Підбірку підготував Микола КОСИЙ. Фото автора.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про Червону книгу України

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Законодавство про Червону книгу України

Відносини, пов'язані з веденням Червоної книги України, охороною, використанням та відтворенням рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України, регулюються законами України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про тваринний світ», «Про рослинний світ», «Про природно-заповідний фонд України», цим Законом та іншими нормативно-правовими актами.

Стаття 2. Завдання законодавства про Червону книгу України

Завданням законодавства про Червону книгу України є регулювання суспільних відносин у сфері охорони, використання та відтворення рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України, з метою попередження зникнення таких видів із природи, забезпечення збереження їх генофонду.

Стаття 3. Поняття Червоної книги України

Червона книга України є офіційним державним документом, який містить перелік рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу у межах території України, її континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони, а також узагальнені відомості про сучасний стан цих видів тваринного і рослинного світу та заходи щодо їх збереження і відтворення.

Червона книга України є основою для розроблення та реалізації програм (планів дій), спрямованих на охорону та відтворення рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, занесених до неї.

Стаття 4. Об'єкти Червоної книги України

Об'єктами Червоної книги України є рідкісні і такі, що перебувають під загрозою зникнення, види тваринного і рослинного світу, які постійно або тимчасово перебувають (зростають) у природних умовах у межах території України, її континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони.

Стаття 5. Об'єкти Червоної книги України як природні ресурси загальнодержавного значення

Об'єкти Червоної книги України належать до природних ресурсів загальнодержавного значення і підлягають особливій охороні на всій території України, у межах її континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони.

У передбаченому законом порядку права власників об'єктів Червоної книги України можуть бути обмежені в інтересах охорони цих об'єктів, навколишнього природного середовища та захисту прав громадян.

Стаття 6. Право державної і комунальної власності на об'єкти Червоної книги України

Об'єкти Червоної книги України, які утримуються (зберігаються) підприємствами, установами та організаціями державної або комунальної форми власності, є об'єктами права відповідно державної або комунальної власності.

Стаття 7. Право приватної власності на об'єкти Червоної книги України

Об'єкти Червоної книги України, надані відповідно до закону з дозволу спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань екології та природних ресурсів у приватну власність, розведені (отримані) у штучних умовах від законно набутих у приватну власність об'єктів Червоної книги України, а також ввезені в Україну з-за кордону або набуті в Україні в осіб, які мають право приватної власності на ці об'єкти, є приватною власністю юридичних або фізичних осіб.

Законність набуття у приватну власність об'єктів Червоної книги України повинна бути підтверджена відповідними документами.

Розділ II. ДЕРЖАВНІ ОРГАНИ, ЩО ЗДІЙСНЮЮТЬ УПРАВЛІННЯ, РЕГУЛЮВАННЯ ТА КОНТРОЛЬ У СФЕРІ ОХОРОНИ, ВИКОРИСТАННЯ ТА ВІДТВОРЕННЯ РІДКІСНИХ І ТАКИХ, ЩО ПЕРЕБУВАЮТЬ ПІД ЗАГРОЗОЮ ЗНИКНЕННЯ, ВИДІВ ТВАРИННОГО І РОСЛИННОГО СВІТУ, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ

Стаття 8. Державне управління, регулювання та контроль у сфері охорони, використання та відтворення рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України

Державне управління, регулювання та контроль у сфері охорони, використання та відтворення рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України, здійснюють Кабінет Міністрів України, спеціально уповноважені центральні органи виконавчої влади з питань екології та природних ресурсів, з питань мисливського господарства та полювання, з питань рибного господарства та їх територіальні органи, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, інші спеціально уповноважені на це органи виконавчої влади відповідно до їх повноважень.

Органам місцевого самоврядування законами України можуть бути надані окремі повноваження органів виконавчої влади у сфері охорони, використання та відтворення рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України.

Стаття 9. Повноваження державних органів, що здійснюють управління, регулювання та контроль у сфері охорони, використання та відтворення рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України

Повноваження державних органів, що здійснюють управління, регулювання та контроль у сфері охорони, використання та відтворення рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України, визначаються законами України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про тваринний світ», «Про рослинний світ», «Про природно-заповідний фонд України», цим та іншими законами.

Розділ III. ОХОРОНА ТА ВІДТВОРЕННЯ ОБ'ЄКТІВ ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ

Стаття 10. Охорона та відтворення об'єктів Червоної книги України

Охорона та відтворення об'єктів Червоної книги України — це комплекс організаційних, правових, економічних, наукових, інших заходів, спрямованих на забезпечення збереження, охорони та відтворення рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу.

Стаття 11. Забезпечення охорони та відтворення об'єктів Червоної книги України

Охорона та відтворення об'єктів Червоної книги України забезпечуються органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами і організаціями, які є суб'єктами використання тваринного і рослинного світу, та громадянами відповідно до закону.

Охорона об'єктів Червоної книги України забезпечується шляхом:

установлення особливого правового статусу рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, заборони або обмеження їх використання;

урахування вимог щодо їх охорони під час розроблення нормативно-правових актів;

систематичної роботи з виявлення місць їх перебування (зростання), проведення постійного спостереження (моніторингу) за станом їх популяцій;

пріоритетного створення заповідників, інших територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також екологічної мережі на територіях, де перебувають (зростають) об'єкти Червоної книги України, та на шляхах міграції рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного світу;

створення центрів та «банків» для збереження генофонду зазначених об'єктів;

розведення їх у спеціально створених умовах (зоологічних парках, розплідниках, ботанічних садах, дендрологічних парках тощо);

урахування спеціальних вимог щодо охорони об'єктів Червоної книги України під час розміщення продуктивних сил, вирішення питань відведення земельних ділянок, розроблення проектної та проектно-планувальної документації, проведення екологічної експертизи.

Відтворення об'єктів Червоної книги України забезпечується шляхом:

сприяння природному відновленню популяцій рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, інтродукції та реінтродукції таких видів у природні умови, де вони перебували (зростали);

утримання і розведення у штучно створених умовах.

Охорона та відтворення об'єктів Червоної книги України забезпечуються також шляхом:

здійснення необхідних наукових досліджень з метою розроблення наукових засад їх охорони та відтворення;

установлення підвищеної адміністративної, цивільної та кримінальної відповідальності за знищення чи пошкодження об'єктів Червоної книги України, заподіяння шкоди середовищу їх перебування (зростання);

проведення освітньої та виховної роботи серед населення;

здійснення інших заходів відповідно до законодавства.

Перебування (зростання) на певній території рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України, є підставою для оголошення її об'єктом природно-заповідного фонду України загальнодержавного значення.

Для забезпечення вирішення транскордонних та інших проблем охорони і відтворення об'єктів Червоної книги України здійснюється міжнародне співробітництво в цій сфері шляхом укладання і виконання відповідних двосторонніх та багатосторонніх міжнародних договорів, організації біосферних заповідників, створення на територіях, суміжних з іншими державами, міждержавних заповідників, національних парків, заказників та інших територій і об'єктів природно-заповідного фонду, проведення спільних наукових досліджень, обміну їх результатами.

Види тваринного і рослинного світу, занесені до Червоного списку Міжнародного союзу охорони природи та природних ресурсів і Європейського Червоного списку, які перебувають (зростають) у природних умовах у межах території України, її континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони, можуть заноситися до Червоної книги України або їм може надаватися інший особливий статус відповідно до законодавства.

Розділ IV. ВЕДЕННЯ ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ

Стаття 12. Державний облік рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України, та відомості про них

Рідкісні і такі, що перебувають під загрозою зникнення, види тваринного і рослинного світу, занесені до Червоної книги України, підлягають державному обліку в порядку, що визначається спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань екології та природних ресурсів.

Про кожний рідкісний і такий, що перебуває під загрозою зникнення, вид тваринного і рослинного світу, занесений до Червоної книги України, зазначаються такі відомості: назва (українською та латинською мовами), місце у системі класифікації тваринного і рослинного світу, категорія, наукове значення, поширення та чисельність (у тому числі за межами України) і причини їх зміни, місця перебування (зростання), загальна характеристика, заходи з охорони, вимоги щодо режиму збереження популяцій, відомості про розмноження або розведення в спеціально створених умовах, джерела відповідної інформації тощо. Щодо кожного виду тваринного і рослинного світу, занесеного до Червоної книги України, складається картосхема поширення, а також виготовляються його фотографії (малюнки).

Форма подання відомостей в офіційному виданні Червоної книги України визначається Національною комісією з питань Червоної книги України.

Відповідні відомості про зміст Червоної книги України, стан занесених до неї видів тваринного і рослинного світу підлягають широкому оприлюдненню, в тому числі через засоби масової інформації, доведенню до відома підприємств, навчальних закладів, наукових, виховних та інших установ і організацій.

Не допускається оприлюднення відомостей про точне місце перебування (зростання) об'єктів Червоної книги України та інших відомостей про них, якщо це може призвести до погіршення умов охорони та відтворення цих об'єктів.

Кабінет Міністрів України забезпечує офіційне видання та розповсюдження Червоної книги України не рідше одного разу на 10 років.

Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань екології та природних ресурсів забезпечує оперативне доведення до відома заінтересованих державних органів, громадських організацій та громадян відомостей про зміни у переліку рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України, вжиття відповідних заходів щодо збирання та узагальнення отриманої науковими та іншими установами, підприємствами, організаціями і громадянами інформації про поширення, чисельність, стан об'єктів Червоної книги України, а також про факти їх знищення, пошкодження, загибелі чи захворювання тощо.

Стаття 13. Категорії видів тваринного і рослинного світу, що заносяться до Червоної книги України

Залежно від стану та ступеня загрози зникнення видів тваринного і рослинного світу, що заносяться до Червоної книги України, вони поділяються на такі категорії:

зниклі — види, про які після неодноразових пошуків, проведених у типових місцевостях або в інших відомих та можливих місцях поширення, відсутня будь-яка інформація про наявність їх у природі чи спеціально створених умовах;

зниклі в природі — види, які зникли в природі, але збереглися у спеціально створених умовах;

зникаючі — види, які перебувають під загрозою зникнення у природних умовах і збереження яких є малоймовірним, якщо триватиме дія факторів, що негативно впливають на стан їх популяцій;

вразливі — види, які у найближчому майбутньому можуть бути віднесені до категорії зникаючих, якщо триватиме дія факторів, що негативно впливають на стан їх популяцій;

рідкісні — види, популяції яких невеликі і на даний час не належать до категорії зникаючих чи вразливих, хоча їм і загрожує небезпека;

неоцінені — види, про які відомо, що вони можуть належати до категорії зникаючих, вразливих чи рідкісних, але ще не віднесені до неї;

недостатньо відомі — види, які не можна віднести до жодної із зазначених категорій через відсутність необхідної повної і достовірної інформації.

Національною комісією з питань Червоної

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до статті 35 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи»

Верховна Рада України **постановляє:**

Пункт 1 частини першої статті 35 Закону України «Про статус та соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 13, ст. 178; 1996 р., № 35, ст. 162) викласти у такій редакції:

«1) грошову компенсацію у повному розмірі вартості жилих, дачних, садових будинків, гаражів, господарських будівель та споруд, яка здійснюється за цінами, встановленими на момент припинення права власності.

Компенсація за майно, зазначене в абзаці першому цього пункту, виплачена у період 1992—1996 років, за зверненнями громадян, яким вона була виплачена, або спадкоємців підлягає перерахунку з врахуванням отриманої компенсації в розмірі вартості, що склалася на період введення національної грошової одиниці України. Виплату здійснити протягом 5 років, з 1 січня 2003 року до 31 грудня 2007 року».

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
7 лютого 2002 року.
№ 3054-III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до статті 64 Закону України «Про виконавче провадження»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Доповнити статтю 64 Закону України «Про виконавче провадження» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 24, ст. 207) після частини четвертої новою частиною такого змісту:

«У разі накладення арешту на майно підприємств-боржників, які мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави, державний виконавець у 3-денний строк повідомляє Фонд державного майна України про накладення арешту на майно підприємств-боржників, а також дані про склад і вартість майна, на яке накладено арешт, і про розмір вимог стягувача».

У зв'язку з цим частину п'яту вважати частиною шостою.

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
7 лютого 2002 року.
№ 3057-III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести зміни до переліку об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації, затвердженого Законом України «Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 37, ст. 332; 2001 р., № 48, ст. 255, із змінами, внесеними законами України від 13 грудня 2001 року № 2889-III та № 2890-III), згідно з додатком.

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 7 лютого 2002 року.
№ 3051-III.

Додаток до Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації» від 7 лютого 2002 року № 3051-III

Зміни, що вносяться до переліку об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації

Включити до переліку:

орган управління МІНАГРОПОЛІТИКИ
м. СЕВАСТОПОЛЬ

00412910	Радгосп-завод «Качинський» 99813, м. Севастополь, с. Андріївка, вул. Центральна, 22
00412872	Радгосп-завод ім. Поліни Осипенко 99819, м. Севастополь, с. Осипенко, вул. Сухий, 1
00412984	Державне підприємство «Садовод» 99802, м. Севастополь, с. Верхньосадове, вул. Севастопольська, 76
	Кількість об'єктів — 3
	Всього по органу управління — 3

книги України можуть бути внесені пропозиції про встановлення й інших категорій видів тваринного і рослинного світу, що заносяться до Червоної книги України.

Стаття 14. Визначення видів тваринного і рослинного світу для занесення до Червоної книги України

Підставою для занесення видів тваринного і рослинного світу до Червоної книги України є наявність достовірних даних про чисельність популяцій та їх динаміку, поширення і зміни умов існування, що підтверджують необхідність вжиття особливих термінових заходів для їх збереження та охорони.

До Червоної книги України в першу чергу заносяться реліктові та ендемічні види, види, що знаходяться на межі ареалу, види, що мають особливу наукову цінність, а також види, поширення яких швидко зменшується внаслідок господарської діяльності людини.

Пропозиції про занесення до Червоної книги України видів тваринного або рослинного світу можуть вносити відповідні науково-дослідні установи, державні і громадські організації, окремі фахівці, вчені. Ці пропозиції мають містити наукове обґрунтування необхідності занесення виду тваринного чи рослинного світу до Червоної книги України, відомості про його поширення, заходи, необхідні для збереження та відтворення у природних чи штучно створених умовах.

Аналіз та узагальнення пропозицій щодо занесення видів тваринного і рослинного світу до Червоної книги України здійснюються Національною комісією з питань Червоної книги України.

Рішення про занесення видів тваринного і рослинного світу до Червоної книги України приймається спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань екології та природних ресурсів за поданням Національної комісії з питань Червоної книги України.

Стаття 15. Організація ведення Червоної книги України

Ведення Червоної книги України здійснюється спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань екології та природних ресурсів.

Методичне забезпечення ведення Червоної книги України здійснюється на основі використання відомостей, які містяться в кадастрах тваринного і рослинного світу, природно-заповідного фонду, літописах природи заповідників та національних природних парків, а також в інших науково-технічних інформаційних матеріалах.

Наукове забезпечення ведення Червоної книги України, підготовку пропозицій про занесення до Червоної книги України та про виключення з неї рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, організацію наукових досліджень, розроблення заходів щодо збереження і охорони таких видів та контроль за їх виконанням, координацію відповідної діяльності державних органів та громадських організацій здійснює Національна комісія з питань Червоної книги України, яка створюється Кабінетом Міністрів України.

До складу Національної комісії з питань Червоної книги України включаються провідні вчені Національної академії наук України, інших наукових установ, фахівці спеціально уповноважених центральних органів виконавчої влади з питань екології та природних ресурсів, з питань лісового і мисливського господарства та полювання, з питань рибного господарства, інших державних органів і громадських організацій.

Персональний склад Національної комісії з питань Червоної книги України та Положення про неї затверджуються Кабінетом Міністрів України за поданням спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань екології та природних ресурсів.

Матеріально-технічне забезпечення діяльності Національної комісії з питань Червоної книги України здійснюється спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань екології та природних ресурсів.

Стаття 16. Виключення видів тваринного і рослинного світу з Червоної книги України

Види тваринного і рослинного світу, занесені до Червоної книги України, які внаслідок вжитих природоохоронних заходів на підставі результатів наукових досліджень визнані такими, що знаходяться поза загрозою зникнення, підлягають виключенню з Червоної книги України. Пропозиції про їх виключення з Червоної книги України розглядаються в тому ж порядку, що і при занесенні видів тваринного і рослинного світу до Червоної книги України.

Стаття 17. Фінансування ведення Червоної книги України та заходів щодо збереження, охорони та відтворення видів тваринного і рослинного світу, занесених до неї

Ведення Червоної книги України фінансується за рахунок коштів Державного бюджету України.

Заходи щодо збереження, охорони та відтворення видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України, фінансуються за рахунок коштів Державного бюджету України, місцевих бюджетів та інших коштів відповідно до статті 42 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища».

Розділ V. УМОВИ ВИКОРИСТАННЯ ОБ'ЄКТІВ ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ

Стаття 18. Основні вимоги щодо використання об'єктів Червоної книги України

Основні вимоги щодо використання об'єктів Червоної книги України встановлюються цим Законом, законами України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про тваринний світ», «Про рослинний світ», «Про природно-заповідний фонд України», іншими нормативно-правовими актами.

Стаття 19. Умови спеціального використання об'єктів Червоної книги України

Спеціальне використання (добування, збирання) об'єктів Червоної книги України здійснюється у виняткових випадках лише у наукових і селекційних цілях, у тому числі для розмноження, розселення і розведення у штучно створених умовах, а також для відтворення популяцій за дозволом спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань екології та природних ресурсів на підставі рішень Національної комісії з питань Червоної книги України, прийнятих відповідно до її повноважень.

Порядок видачі та форма дозволів на спеціальне використання (добування, збирання) об'єктів Червоної книги України визначаються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань екології та природних ресурсів.

Розділ VI. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ОХОРОНИ, ВИКОРИСТАННЯ ТА ВІДТВОРЕННЯ РІДКІСНИХ І ТАКИХ, ЩО ПЕРЕБУВАЮТЬ ПІД ЗАГРОЗОЮ ЗНИКНЕННЯ, ВИДІВ ТВАРИННОГО І РОСЛИННОГО СВІТУ, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ

Стаття 20. Відповідальність за порушення законодавства у сфері охорони, використання та відтворення рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України

Відповідальність за порушення законодавства у сфері охорони, використання та відтворення рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України, несуть особи, винні у:

погіршенні середовища перебування (зростання) видів тваринного та рослинного світу, занесених до Червоної книги України;

незаконному, в тому числі з порушенням вимог виданих дозволів, використанні об'єктів Червоної книги України або їх знищенні;

порушенні умов утримання видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України, в ботанічних садах, дендрологічних та зоологічних парках, інших штучно створених умовах, що призвело до їх загибелі, каліцтва (пошкодження);

невиконанні законних вимог посадових осіб державних органів, що здійснюють управління, регулювання та контроль у сфері охорони, використання та відтворення рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України;

вчиненні інших дій, що завдали шкоди тваринам і рослинам, види яких занесені до Червоної книги України.

За порушення законодавства у сфері охорони, використання та відтворення рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України, особи притягаються до відповідальності згідно з законом.

Шкода, завдана незаконним добуванням, знищенням або пошкодженням видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України, погіршенням середовища їх перебування (зростання), відшкодовується відповідно до закону.

Розмір компенсації за незаконне добування, знищення або пошкодження видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України, а також за знищення чи погіршення середовища їх перебування (зростання) та методика її розрахунку встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Розділ VII. МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ УКРАЇНИ У СФЕРІ ОХОРОНИ, ВИКОРИСТАННЯ ТА ВІДТВОРЕННЯ РІДКІСНИХ І ТАКИХ, ЩО ПЕРЕБУВАЮТЬ ПІД ЗАГРОЗОЮ ЗНИКНЕННЯ, ВИДІВ ТВАРИННОГО І РОСЛИННОГО СВІТУ, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ

Стаття 21. Міжнародні договори

Якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлені інші правила, ніж ті, що містяться у цьому Законі, то застосовуються правила міжнародного договору.

Україна бере участь у міжнародному співробітництві з питань охорони, використання та відтворення рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу.

Розділ VIII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом:

підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законів у відповідність із цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

відповідно до компетенції забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

3. Визнати такою, що втратила чинність, Постанову Верховної Ради України від 29 жовтня 1992 року № 2750-XII «Про Червону книгу України» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 52, ст. 686).

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
7 лютого 2002 року.
№ 3055-III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про проведення експерименту в житловому будівництві на базі холдингової компанії «Київміськбуд»

Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. Пункт 3.2 статті 3 Закону України «Про податок на додану вартість» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 21, ст. 156, № 51, ст. 305; 1999 р., № 39, ст. 357; 2000 р., № 4, ст. 29, № 20, ст. 149, № 45, ст. 377, № 46, ст. 393, зі змінами, внесеними Законом України від 29 листопада 2001 року № 2831-III) доповнити підпунктом 3.2.11 такого змісту:

«3.2.11. Надання уповноваженими банками послуг з довірчого управління фондами банківського управління відповідно до Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про проведення експерименту в житловому будівництві на базі холдингової компанії «Київміськбуд».

2. У Законі України «Про оподаткування прибутку підприємств» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 27, ст. 181; 2002 р., № 32, ст. 254):

1) підпункт 5.2.12 пункту 5.2 статті 5 викласти в такій редакції:

«5.2.12. Суми коштів, спрямовані уповноваженими банками до додаткового спеціального резерву страхування коштів пенсійного фонду банківського управління відповідно до Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про проведення експерименту в житловому будівництві на базі холдингової компанії «Київміськбуд»;

2) пункт 22.25 статті 22 викласти в такій редакції:

«22.25. Установити, що на період, визначений Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про проведення експерименту в житловому будівництві на базі холдингової компанії «Київміськбуд», кошти, внесені платниками податку на рахунки учасників фондів банківського управління, включаються до складу валових витрат платника податку в розмірі, що не перевищує 10 відсотків валового доходу цього платника за звітний період».

3. У статті 5 Декрету Кабінету Міністрів України від 26 грудня 1992 року № 13-92 «Про прибутковий податок з громадян» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 10, ст. 77, № 26, ст. 281, № 34, ст. 356; 1996 р., № 9, ст. 41; 1998 р., № 30—31, ст. 195; 1999 р., № 4, ст. 35, № 25, ст. 211; 2000 р., № 5, ст. 34, № 32, ст. 254, № 43, ст. 370; 2001 р., № 4, ст. 17, № 31, ст. 161):

1) у пункті 1:

підпункти «ф» і «х» викласти в такій редакції:

«ф) кошти, внесені фізичними та юридичними особами на рахунки учасників фондів банківського управління, відкриті відповідно до Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про проведення експерименту в житловому будівництві на базі холдингової компанії «Київміськбуд»;

х) кошти, що відповідно до Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про проведення експерименту в житловому будівництві на базі холдингової компанії «Київміськбуд» сплачуються фізичним особам згідно з договорами про додаткові пенсійні та про цільові виплати, укладеними в період проведення такого експерименту (за винятком випадків, коли кошти зняті учасником фонду банківського управління з рахунка такого учасника з порушенням умов, викладених у Правилах фонду банківського управління)»;

доповнити пункт підпунктом «ш» такого змісту:

«ш) доходи учасників фондів банківського управління, що сформовані відповідно до Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про проведення експерименту в житловому будівництві на базі холдингової компанії «Київміськбуд»;

2) у пункті 2 слова «відповідно до підпунктів «а»—«о», «с»—«х» та «ч» замінити словами «відповідно до підпунктів «а»—«о», «с»—«х», «ч» та «ш».

II. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
7 лютого 2002 року.
№ 3045-III.

Актуально

Ми не вправі мовчати

Виступ Бориса ОЛІЙНИКА на сесії Верховної Ради України 6 березня 2002 року

Вельмишановні колеги!

Зрозуміло, що, оглушені диявольським терактом, ми першої миті не доскіпувались, хто і чому з таким професіональним цинізмом вів прямий телерепортаж з цього апокаліпсису. Чи, скажімо, як прорвалися літаки—вбивці в зону, де ППО автоматично має розстрілювати все, що рухається? Сповнені щирого співчуття, ми зопалу благословили потерпілого на безконтрольну відплату.

І тільки згодом, коли відійшли зашпори, схопилися, що ми ж маємо справу з державою, котра з часів Хіросіми й Нагасакі, зневаживши всі міжнародно-правові норми, сама обирає собі ворога в будь-якій частині світу, караючи нещадно бомбами, ракетами і снарядами з послабленим ураном.

Виходячи з гіркого історичного досвіду, ми мали б передбачити, що цей сп'янілий від безкарності «наркоман» навіть людське горе використає як допінг у своїх каральних акціях. А тепер розгублено спостерігаємо, як з нашого ж таки дозволу тотально нищиться Афганістан, а перед тим — Сербія, і не тільки.

А вже під шляхетним гаслом боротьби з тероризмом Буш визначає наступні цілі для бомбардувань: Іран, Ірак і навіть Північну Корею. То чи так уже далекі від істини ті, хто запідозрює, що цей теракт був і справді на руку яструбам з Капітолійського пагорба?

А тим часом стратегічний союзник Америки, скориставшись оголошеним нею «хрестовим походом проти тероризму», добиває палестинців на їхніх одвічних землях, оголосивши всіх поспіль, включно з Арафатом, терористами.

Чому ж у такому разі Буш не закличе свого партнера виконувати рішення ООН стосовно звільнення окупованих ним територій, що, зрештою, і провокує тероризм? Одначе замість цього президент великої держави, по суті, стає на бік окупантів. Оце вам і є взірець більш, аніж потрійних стандартів.

Навіть сателіти США подають голос проти намірів Буша бомбардувати Ірак. Ми ж, зазвичай, героїчно... мовчимо.

За подібного розбою фігура умовчування рівнозначна поплічництву агресорові. І Верховна Рада просто зобов'язана рішуче повстати проти цього розгнузданого свавілля. Ми не вправі мовчати ще і як член Ради Європи — головної інституції, покликаної боронити права людини, брутально потоптувані новітніми конкістадорами. Та й інтереси національної безпеки вимагають від парламенту, принаймні, виступити із заявою-протестом проти цього мілітарного шабашу. А не брататися з Соланою і Олбрайт, на совісті котрих сотні жертв недавньої балканської війни.

Дякую за увагу.

РОЗПОРЯДЖЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про заходи щодо підтримки розвитку Національної кіностудії художніх фільмів імені Олександра Довженка

З метою підвищення ролі і впливу національного кінематографа на формування духовних засад суспільства та створення належних умов для кіновиробництва на Національній кіностудії художніх фільмів імені Олександра Довженка:

Кабінету Міністрів України:

вирішити питання щодо погашення заборгованості за кінопродукцію, випущену за державним замовленням у 2001 році;

забезпечити виділення в повному обсязі коштів на потреби кіновиробництва, передбачених на зазначені цілі в Державному бюджеті України на 2002 рік;

розробити та затвердити програму технічного переоснащення Національної кіностудії художніх фільмів імені Олександра Довженка на 2002—2004 роки;

забезпечити виконання комплексу заходів щодо сприяння розвитку вітчизняної кінематографічної та аудіовізуальної продукції.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
5 березня 2002 року,
№ 41/2002-рп.

Друкується з комп'ютерного набору Укрінформу

«Зашморг кризи»

Так луганські вчені назвали результат технократичного підходу до депресивних явищ у вугільній галузі

На Луганщині не полюбляють слова «реструктуризація». У пересічних людей воно асоціюється з катастрофою, з великим людським лихом. Прийнявши на себе удар недолугої урядової політики, четверта частина населення області сьогодні залишилася без роботи, отримавши статус мешканця «депресивної зони». Звучить це майже як «резервація»...

У пастці

Тільки через п'ять років після початої реструктуризації вугільної галузі вже третя генерація владних структур області, відчувши на собі всю гостроту соціальних, економічних та екологічних проблем і побачивши, як стрімко регіон, якого позбавили можливості розвиватися далі, втрачає свій колись потужний потенціал, відважилася заявити: не закриємо жодної шахти без відповідної підготовки. Адже фахівці підрахували: 8 із закритих шахт за умови вкладення необхідних коштів могли б цілком рентабельно працювати, фінансуючи соціальну сферу. На це треба було 280 млн. грн., тоді як їхнє закриття стало в суму, яка майже втричі перевищує названу.

Усі кризові процеси, пов'язані з реструктуризацією вугільної галузі, в області проходять з особливим драматизмом. Це можна пояснити. На долю шахт в регіоні припадає 22% обсягів усього виробництва і 18% робочих місць. Вони дають третину податків і зборів. Але, починаючи з 1996 року, галузь фактично скорочено на третину. Додамо сюди і жахливу безгосподарність. В окремих випадках вона напряму пов'язана з діяльністю спеціально створеної організації — державної компанії «Укрвуглереструктуризація». На думку луганського соціолога Іллі Кононова, головна помилка вже в тому, що цій структурі відводилася провідна роль, її самозбереження напряму залежить від продовження процесу закриття шахт, а фінансування — від кількості закритих вугільних шахт. Цим можна пояснити те, що під закриття потрапляють шахти, які могли б ще працювати. Внаслідок такої політики в регіоні «живцем» поховано близько 980 млн. тонн вугілля. Цієї кількості вистачило б щонайменше на 30 років роботи шахт у звичайному режимі.

Ці дані відомі, їх змогли спрогнозувати. Невідомі інші: скільки грошей пішло в кишені «тіньовиків», скільки матеріальних цінностей загублено. Це — болюча тема для всіх шахтарів.

— Коли б ви знали, — з болем розповідав один гірник шахти «Горська», — скільки металу загинуло в шахті. Та що метал! Цілий комплекс під землею залишився: майже нова конвеєрна лінія. Її можна було б використати на інших підприємствах. І не обов'язково вугільних, а на тих, де й ми могли б отримати роботу. Але ж ні... Затопили шахту, загубили все добро.

— Ми 15 років витратили на викриття пологих пластів вугілля. Вартість комплексу, що там встановлений, близько 2 млн. гривень. Шахту закрили, комплекс під землею залишили. Щоправда, подейкують, що його частинами вночі вивозили і здавали на металобрухт. Хтось добряче нагрів руки на цій реструктуризації. — Це інша думка, почута на шахті «Донецька» холдингової компанії «Краснодонвугілля».

Реакція людей на таку безгосподарність цілком зрозуміла. Адже шахта для них — годувальниця, а шахта, що працює — збереження ідентичності краю, особистої ідентичності.

Ще одна помилка — власне у схемі організації фінансових потоків. Усі кошти на закриття шахт і ліквідацію наслідків цього процесу, рішення соціальних та екологічних проблем акумулюються в «Укрвуглереструктуризації». Компанія має відшкодовувати збитки у зв'язку з підтопленням майна, забезпечувати колишніх шахтарів вугіллям, організовувати робочі місця тощо. Однак мешканці шахтарських міст скаржаться, що це завдання у повному обсязі компанія не виконує. «Немає коштів», — кажуть її керівники. Зі своїми бідами люди йдуть в органи місцевої влади. Але там і поготів немає коштів, оскільки шахти як підприємства, що утворюють бюджет, ліквідовано. Якби «Укрвуглереструктуризація» не допускала кричущої безгосподарності і схема надходження коштів працювала чітко, чимало проблем шахтарських регіонів удалося б розв'язати, вважають гірники. І головне — працевлаштувати людей, які через помилки державних чиновників опинилися на вулиці. Кожний шукає спосіб виживання. І не завжди законний.

Злочини некласичні

Одні гірники продають свою працю в Росії, інші — відкривають власний видобуток вугілля у тих місцях, де воно виходить на поверхню. Кількох відер проданого антрациту вистачає, щоб прогодуватися один день. Дехто живе за рахунок того, що погано лежить: краде кабель, металеві конструкції, будматеріали. У міліцейських зведеннях це кваліфікують як розкрадання державного майна, але люди свої вчинки пояснюють інакше. За їхньою логікою, вони повертають собі те, що шахта заборгувала їм за тривалі роки.

У пошуках кольорового металу й вугілля, яке залишилося на глибині після закриття шахти, деякі сміливці розривають ізоляційні перемички, «вигризають» охоронні цілики вугілля, а в обвалених породах розбивають нори-проходи, які інколи бувають завдовжки 100 метрів і більше. Гірничорятувальникам не раз доводилося виїздити на ліквідацію аварій, що виникали внаслідок несанкціонованого проникнення у гірничі виробки. Сталося уже два нещасні випадки, коли згасла шахта стала могилою для металозбирачів. Одному з цих безробітних шахтарів виповнилося лише 20 років. Гірничорятувальники не змогли дістати тіла загиблих. Умовне місце гірників, які навіки залишилися під товщею породи, що обвалилася, означено на поверхні лише скромним маркшейдерським знаком.

Торік в області з'явилися «рейкові пірати». Користуючися незадовільним станом залізничного полотна, мисливці за металом щодня нападали на потяги і, поки ті повільно проходили небезпечну ділянку дороги, за кілька хвилин скидали шматки металу на насип. Здобич потім піднімали й здавали на пункти прийому. За один такий рейд поїзд «полегшували» майже на 20—25 тонн. Для декого такий промисел закінчувався трагічно. Нога одного такого збирача потрапила під колесо... Але справжня трагедія сталася, коли під колесо зустрічного товарного потягу потрапила величезна металева деталь, що її скинули «пірати» із захоплених ними вагонів. Із рейок одразу зійшли два поїзди. Загинули люди, завдано величезних матеріальних збитків. Але збирачі металів не вважають себе злочинцями. «Треба карати тих, з чиєї вини ми змушені цим займатися», — вважають вони.

Коло, яке треба розірвати

Кого гірники хочуть покарати? В чому вбачають першопричини нинішніх проблем регіону? І зрештою — чи здатне населення захищати свої права конструктивною самоорганізацією? Луганська обласна організація «Зелений світ» та кафедра філософії й соціології Луганського педуніверситету, працюючи над проектом «Казати й бути почутими», дійшли таких висновків. Населення шахтарських міст винного визначало досить симптоматично: 33,7% респондентів — МВФ, 39%— уряд США, 49,7% — Кабінет Міністрів, 48,7% — Президента України, 36,7 % — Мінпаливенерго, а подекуди навіть уряд Польщі та російських вуглевидобувачів. Хоч як дивно, лише одиниці знають про існування такої компанії, як «Укрвуглереструктуризація», котра й тримає у своїх руках процес закриття підприємств вугільної галузі.

Учені доходять висновку: конфлікти, які виникли під час реструктуризації вугільної промисловості, «розмазано» по всьому соціальному полю, і суб'єкти конфлікту не можуть у цьому полі роздивитися одне одного. Саме тому невдоволення адресовано переважно першим особам держави. Елітні групи населення перетворюються для мешканців Донбасу на якесь соціальне утворення, котре вони визначають одним займенником «вони». «Вони» в розумінні людей — це політики, державні службовці, підприємці. Але парадокс полягає в тому, що саме з цього середовища, на думку населення, може вийти такий лідер, який виведе галузь із кризового становища. Себе кожний розглядає як одного з головних елементів названої соціологами «малої групи». Тому жодний якийсь досвід — ані польський, ані англійський варіант соціальної технології — за наших умов застосовувати не можна. Треба мати свій, власний. Потрібні технології, які б коригували суспільну лінію поведінки. Треба розірвати «зашморг». Але як?

На думку вчених, треба звернути увагу на самоорганізацію населення. По-перше, постійно виносити на широкий загал проблеми регіону, по-друге, формувати групи лобіювання інтересів області на всіх рівнях владних структур. Важливу роль у цьому мають відіграти різні форми об'єднання громадян при органах місцевого самоврядування, а також фонди соціальних ініціатив, які на конкурсній основі фінансували б реалізацію різних програм, включаючи розв'язання житлових проблем, а також водозабезпечення, комунікацій тощо. Третя умова передбачає розвиток науки. Водночас учені застерігають: будь-які соціальні технології, що їх розробляють для поліпшення справ у шахтарських містах і селищах Донбасу, насамперед мають враховувати опір «соціального матеріалу». Допомагати людям можна тоді, коли вони самі включаться в цей процес.

Передбачено реструктуризацію ще шести вугільних підприємств

Коментар директора об'єднаної дирекції із закриття шахт у Луганській області компанії УДКР Олександра ФАЙНГОЛЬДА:

— Виникнення проблем економічного, соціального та екологічного характеру після закриття шахт прийнято пов'язувати з діяльністю нашої компанії. Я не можу погодитися з такою позицією. Адже серйозних досліджень згаданих проблем і власне ролі УДКР у процесі реструктуризації вугільної галузі конкретно ніхто не вів і, на жаль, не веде. Можу назвати до двадцяти глобальних питань, які вимагають нагального розв'язання. Причому постали ці питання не сьогодні, а ще п'ять років тому, на самому початку реструктуризації і, здавалося б, мали цікавити наш уряд, стурбований складною обстановкою у вугільних регіонах. Та Кабінет Міністрів і досі не виробив такого механізму, що допоміг би вести процес ліквідації шахт цивілізовано і не так болісно. Не тільки для Донбасу, а й для всієї країни.

На Луганщині вже закрито 27 шахт. Цього року до системи державної кампанії реструктуризації заплановано передати ще шість вугільних підприємств. Закрити шахту фізично неважко. Проблеми починаються згодом. І головні з них — соціальні. Приміром, у черзі на отримання житла в системі УДКР — понад 750 мешканців Стаханова. Як мені відомо, в місті нині стоять порожні понад 5 тис. квартир. Для УДКР дуже вигідне це готове недороге житло, яке не треба будувати. Та ми, бюджетна організація, не можемо придбати його у фізичної особи — немає такого механізму передачі. Отже, люди, як і раніше, потерпають від житлових проблем і звинувачують у цьому УДКР.

Згідно з програмою реструктуризації наша компанія побудувала в області безліч соціальних об'єктів, але передати їх на баланс місцевої влади знову-таки не може через відсутність механізму передачі. У місті Красний Луч, приміром, нами споруджено насосну станцію, котра живить два величезні селища. Ми не повинні обслуговувати цей об'єкт, бо він не на балансі компанії, але змушені утримувати там своїх працівників, щоб цей «нічийний об'єкт» не було розкрадено. На закритій шахті імені Тюленіна прокладено 10 км «нічийного» водогону. І таких споруд, які вимушено наділено статусом «незавершених», в області налічується до 30. На жаль, і досі не розв'язано такі принципові питання: кому УДКР має передати землі після закриття шахт і як довго компанія мусить обслуговувати ці землі? Не відпрацьовано й механізм взаємовідносин УДКР з органами місцевої влади. Нині дехто з міських голів заявляє, що кошти на реструктуризацію вугільної промисловості не повинні лише акумулюватися в УДКР, а мають поповнювати місцеві бюджети. Я не вважаю це правильним. Гроші мають бути в одних руках — у руках структури, відповідальної за проведення реструктуризації. У цьому випадку кошти використовуватимуться за призначенням, а не покриватимуть борги за газ або із зарплати. Наші взаємовідносини з органами самоврядування повинні будуватися на таких засадах: вони замовляють нам будівництво потрібних об'єктів — ми їх споруджуємо і передаємо на баланс міста. Але, як я вже казав, механізму передачі немає.

Я торкнувся лише кількох проблем реструктуризації. Їх значно більше. Для успішного виконання програми потрібні дві головні умови — кошти й законодавча база. Але що виходить: до 70 відсотків коштів, виділених на реструктуризацію вугільної галузі, ми вже «з'їли», а інтереси вугільників на рівні парламенту і уряду лобіюються абияк.

Сторінку підготувала Алла АНТИПОВА.

Передвиборна програма політичної партії Українська Національна Асамблея

Українська Національна Асамблея виступає за створення в Україні нової соціально-відповідальної держави, нового суспільства справедливості і добробуту, нової політичної, економічної і соціальної системи — гаранта загальнонаціонального прогресу. Ми пропонуємо народу державну ідеологію і стратегію, яка забезпечить прогрес нашої держави в XXI столітті.

Головна мета

Світ стоїть на порозі глобальних змін, які призведуть до створення надзвичайно розвиненої людської цивілізації. Українська нація повинна першою здійснити перехід до цивілізації вищого рівня. Її призначення **— бути носієм високої духовності, передового мислення і способу життя, планетарним духовним центром.**

Політична стратегія УНА

Політична стратегія УНА базується на національній та соціальній ідеології — передумови реалізації ефективної національної стратегії відродження та розвитку України. УНА подолає штучні перегородки, які паралізують вільний розвиток національного організму: закритість кадрової політики, несправедливі податки і штрафи, пригнічення малого та середнього бізнесу, байдужість до розвитку освіти, науки, охорони здоров'я, проблем молоді. Український народ отримає реальні можливості для реалізації громадсько-політичних, бізнесових, наукових, мистецьких, соціальних, професійних ініціатив.

У сфері державного будівництва УНА буде послідовно боротися за зміцнення могутності Української держави, визначаючи такі найважливіші завдання:

— забезпечити систему підвищення рівня ефективності влади, вдосконалення системи державного управління;

— забезпечити реальний суверенітет і підвищення міжнародної конкурентоспроможності України;

— сприяти зміцненню оборонного потенціалу України;

— забезпечити проведення активної зовнішньої політики України, принциповою основою якої є захист національних інтересів і національної безпеки;

— сприяти перебудові структури державних правоохоронних органів, створенню дійсно незалежної судової влади;

— впровадити систему антикорупційного контролю в державному апараті;

— сприяти консолідації української нації, забезпечити права людини.

Економічна стратегія

УНА ставить своїм завданням формування соціально орієнтованої ринкової економічної системи нового типу.

Пріоритетними завданнями нового економічного курсу УНА вважає:

1. Зупинити спад виробництва і забезпечити реальне економічне зростання. Шляхом розвитку ефективного народного підприємництва забезпечити реальну рівноправність усіх форм власності. Підтримка малого та середнього бізнесу, підвищення його ролі у ВВП України. Захист як вітчизняного товаровиробника, так і вітчизняного споживача, повернення внутрішнього ринку національному виробникові.

2. Налагодити ефективний контроль за використанням національного багатства, природних та матеріальних ресурсів, державної власності України.

3. Провести радикальну реформу бюджетної системи, домогтися справедливого розподілу бюджетних коштів між центром і регіонами країни, забезпечуючи соціальну спрямованість бюджетів усіх рівнів.

4. Забезпечити поетапне відновлення і зростання виробництва в провідних галузях економіки і ефективне соціально орієнтоване ринкове реформування всієї економічної системи. Вести активну структурну перебудову національної економіки в напрямі формування економіки інноваційного типу.

5. Провести податкову реформу. Істотно знизити податковий тиск на національного виробника, забезпечити умови для розширеного інвестування, переведення податкового механізму з функціонування у фіскальному режимі до функціонування в режимі стимулювання виробництва, суттєво підвищити мінімум зарплати.

6. Забезпечити успішне вирішення проблеми повної продовольчої незалежності України і активного експорту сільськогосподарської продукції. Добитися оптимального співвідношення крупнотоварного та невеликого фермерського сільськогосподарського виробництва, забезпечити його відродження і розвиток на ринковій основі. Підтримати акціонерні форми організації крупних агропромислових комплексів і впровадити нову систему державного регулювання, захисту і економічного стимулювання сільського господарства, сприяти організації переробки і реалізації сільськогосподарської продукції.

Соціальна стратегія

Головна мета соціальної політики УНА — створення нового відкритого суспільства рівних можливостей, справедливості і соціальної солідарності громадян.

Найважливішими соціальними пріоритетами в діяльності УНА визначається вирішення таких основних завдань:

1. Знищити безробіття, не допустити підвищення віку виходу працівників на пенсію. Налагодити організацію громадських робіт для безробітних і безпритульних громадян, гарантувати їм заробіток, притулок і відповідне соціальне забезпечення.

2. Запровадити систему пенсійного страхування і страхування від безробіття.

3. Забезпечити розвиток соціального житлового будівництва, розширення житлових пільгових кредитів для молодих і багатодітних сімей. Запровадити ефективний механізм оплати праці, пенсій, стипендій, утримання військовослужбовців, підвищення зарплати вчителям, лікарям, вченим, працівникам культури. Вирішити невідкладні завдання реформування системи охорони здоров'я.

4. Забезпечити ефективну державну підтримку материнства і дитинства, захист багатодітних сімей, вести реальну боротьбу з безпритульністю дітей. Постійно забезпечувати державну підтримку молодої сім'ї. Забезпечити надання молоді державних кредитів для навчання. Посилити соціальний захист інвалідів, поетапне вирішення проблем їх адаптації і реабілітації та пенсійного забезпечення.

5. Реорганізувати систему народної освіти. Створити рівні умови в одержанні освіти всіма громадянами. Забезпечити доступність і безкоштовність дошкільної, загальної, середньої професійно-технічної та вищої освіти в державних і комунальних навчальних закладах.

6. Проводити політику охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів, посилення екологічної безпеки, реалізації еколого-економічної моделі господарського розвитку.

УНА вважає за необхідне надати пріоритетний розвиток малим містам, запровадити державне сприяння розміщенню в них нових виробництв, прискорити розвиток міської та сільської інфраструктури, надати дійову підтримку родинам, материнству і дитинству. **Мають постати десятки тисяч невеликих міст і сотні тисяч квітучих сіл, сприятливих для нормального біологічного і культурного відтворення нації, її кількісного і якісного зростання.**

Стратегія УНА в сфері національної безпеки і оборони

Найважливішим завданням у сфері національної безпеки і оборони є послідовне і ефективне забезпечення захисту національних інтересів України, створення сприятливих умов для розвитку держави і суспільства. Головна мета такої політики є захист суверенітету і успішний розвиток країни.

УНА вважає, що наявність в Україні сучасних висококопрофесійних Збройних сил залишається важливою передумовою забезпечення незалежності країни, її здатності проводити самостійну внутрішню та зовнішню політику.

Досягнення цієї мети можливе за умови постійного зміцнення Збройних сил, підвищення їх боєздатності шляхом послідовних військово-політичних та економічних перетворень у військовому будівництві, розвитку національного ВПК експортової спрямованості. Чисельність, склад і структура Збройних сил повинні бути приведені у відповідність до забезпечення захисту національних інтересів України.

Стратегія УНА в галузі зовнішньої політики

Ефективний захист зовнішніх інтересів країни і забезпечення умов для прогресивного внутрішнього соціально-економічного розвитку — головна мета зовнішньої політики.

УНА вважає, що Україна повинна вести збалансовану і послідовну зовнішню політику на глобальному і на регіональному рівнях. Зовнішня політика держави повинна бути спрямована на прискорену та ефективну інтеграцію України у світові та європейські політичні і економічні структури. Геополітична перспектива України полягає в тому, щоб стати самостійним і авторитетним геостратегічним центром.

Україна переймe на себе роль всесвітнього миротворця. На противагу існуючій у світі концепції протистояння цивілізацій, Україна запровадить концепцію діалогу цивілізацій, стане місцем і центром такого діалогу.

УНА володіє великими інтелектуальними та організаційними ресурсами, спирається на підтримку народу та на продуману програму дій в ім'я розвитку українського суспільства. Все це перетворює її на велику об'єднуючу політичну силу, здатну повести за собою Український народ, який є носієм великих можливостей, інтелектуальної сили і енергії рідної Землі.

Україна — майбутнє нової епохи, нового тисячоліття.

М. КАРПЮК,
голова політичної партії
Українська Національна Асамблея.

Спорт

■ Стрільба з лука

За європейські нагороди

Сьогодні в турецькому місті Анталья стартує чемпіонат Європи. До складу нашої команди (її очолює знаменитий наставник Віктор Сидорук, який у часи спортивної молодості сам відчув смак європейських перемог) увійшли: Олексієнко Олександр, Палеха Катерина (обоє — Львів), Рубан Віктор, Сердюк Олександр, Бережна Тетяна (всі — Харків), Садовнича Олена (Київ). Компанія нівроку, і ми розраховуємо на те, що вона без медалей не залишиться.

■ Футбол

Весна збірної

Як відомо, 21 березня в Осаці національна збірна України зіграє товариський матч зі збірною Японії. Потім підопічні Леоніда Буряка вирушать до Бухареста і 27 березня зіграють з національною командою Румунії. 17 квітня в Києві ми прийматимемо з візитом-відповіддю збірну Грузії.

Відбуватимуться цікаві події і третього місяця весни. У Москві з 17 по 19 травня відбудеться міжнародний турнір. Першого дня зустрінуться: Україна—Югославія та Росія—Білорусь. У завершальний день переможці розіграють головний приз змагань (переможцю фіналу — 60 тисяч доларів, переможеному — 40). А невдахи першого дня в останній — проведуть матч за третє місце (30 тисяч). Четверта команда отримає 20 тисяч доларів.

Передостанній раунд

Ліга чемпіонів. Другий раунд. 5-й тур.

Група С. «Порту» (Португалія) — «Панатінаїкос» (Греція). 2:1. **Деку, 12, Пенья, 54 — Колкка, 65.**

«Реал» (Іспанія, Мадрид) — «Спарта» (Чехія). 3:0. **Соларі, 60, Гуті, 64, Савіо, 71.**

	В	Н	П	М	О
Реал	5	0	0	12—3	15
Панатінаїкос	2	1	2	5—6	7
Порту	1	1	3	3—5	4
Спарта	1	0	4	4—10	3

Група D. «Арсенал» (Англія) — «Депортиво» (Іспанія). 0:2. **Валерон, 30, Нурадін, 40. Форвард господарів Анрі у другому таймі не реалізував пенальті.**

«Байєр» (Німеччина) — «Ювентус» (Італія). 3:1. **Бутт, 24, з пенальті, Брдарич, 73, Бабич, 90 — Тудор, 61.**

	В	Н	П	М	О
Депортиво	3	1	1	6—3	10
Арсенал	2	1	2	8—7	7
Байєр	2	1	2	8—10	7
Ювентус	1	1	3	6—8	4

Колишні гравці — тепер класні тренери

Група головних тренерів і тренерів клубів другої української ліги пройшли спеціальний курс у центрі ліцензування ФФУ й отримали дипломи категорії В.

Це Васильків Микола («Чорногора», Івано-Франківськ), Венгренович Володимир («Тернопіль-Нива-2»), Гришко Віктор («Дністер», Овідіополь), Єлисеєв Юрій («Зоря», Луганськ), Йоц Анатолій (ФК «Ковель-Волинь-2»), Колоколов Руслан («Металіст-2», Харків), Лисенко Олександр («Дніпро-2», Дніпропетровськ), Пристай Микола («Лукор», Калуш), Сачко Михайло («Динамо», Сімферополь), Солов'єнко Юрій (Вінниця), Унік Олександр («Система-КХП», Черняхів), Хавров Едуард («Металург-2», Маріуполь), Ясуник Володимир («Дельта», Коломия).

— У переважної більшості наших слухачів, — каже спеціаліст центру Віталій Шамич, — за плечима яскраве минуле, коли самі виступали на футбольних полях. Тепер вони добре зарекомендували себе вже як наставники. Як кажуть, попутного їм вітру і великих успіхів у роботі на благо українського футболу.

А тим часом процес ліцензування українських тренерів не завершується. З 25 березня по 5 квітня відбудуться курси для наставників ДЮСШ.

«Здрастуй, новий футболе!»

Під таким гаслом у донецькому палаці молоді «Юність» відбулася акція, приурочена до старту другого кола чемпіонату країни. Участь у ній взяли представники чотирнадцяти фан-клубів «Шахтаря» з обласного центру та кількох міст Донеччини.

На знімку: **вболівальники вітають керівників, тренерів і гравців улюбленої команди.**

Фото Веніаміна КАРКУШІ (УНІАН).

Повідомляє МНС

Зіткнення на залізниці

Унаслідок зіткнення 12 березня маневрового потяга із залізничним краном на ВАТ «Макіївський металургійний комбінат» Донецької області загинули три робітники та двох постраждалих госпіталізовано. З колії зійшло 13 вагонів з промисловою сировиною, три вагони та залізничний кран перекинулися.

Від вибуху постраждали підлітки

Це сталося в Ужгороді. П'ять підлітків розбирали невідомий вибуховий пристрій, стався вибух. Усіх хлопчаків госпіталізовано, двоє перебувають у тяжкому стані.

Гідрологічна обстановка

станом на 13 березня залишається стабільною. Спад рівня води спостерігався на всіх річках України.

Триває відновлення електропостачання 15 населених пунктів у Верховинському районі Івано-Франківської області, які були знеструмлені 7—8 березня.

Фото з архіву «ГУ».

Ескіз

Це — диво, це — мелодія...

Наче до самого неба розчахнулися невидимі блакитні ворота — весна ринула нестримно й безповоротно, сповнюючи душу таємничою мелодією. В ній якийсь відчай непосильної, незмірної краси; крик щастя на найвищій ноті переходить у щось щемливе, в нечутний ультразвук смутку — через страх, що це можна втратити...

— Якби всі дороги вели в одному напрямку, якби, приїжджаючи, не від'їжджати ніколи! — кажу я тобі на пероні вокзалу словами поета. І при світлі пролісків бачу усмішку, без якої, боюся, занім'є душа.

Повз нас проходять молоді тато й мама, і на руках у неї немовля, і дме вітер, і волосся захлеснуло їй обличчя, і вона, завмерши там, під водоспадом волосся, зупиняється (ну, поправ, адже руки зайняті, я нічого не бачу), і він з усмішкою поправляє їй волосся, і світові знову відкривається негарне, тихо-щасливе, прекрасне обличчя Мадонни.

І знову, повертаючися з вокзалу, я чую знайому мелодію, коли спокійно, повільними кроками, бредуть вулицею дві згорблені постаті, що наче злилися воєдино. На все життя. Старий і стара. Чоловік і жінка. Він і вона. Це завжди мелодія...

Тепер я вже знаю, що світ без цієї мелодії — це світ без ніжності, без «стримувального начала», без сорому і цнотливості, без зухвалого стимулу суперництва і відмінності. Без висоских, що роблять людину мудрішою, страждань і подвигів самопожертвування. Без горя, поділеного навпіл, і без радості, помноженої на двох.

Одному коханню музика поступається. Але й кохання — мелодія...

Олександр АБЛІЦОВ.

Запорізька область.

Полем бою стала душа...

Опіум для підлітка

По суті, ця історія про любов та бажання блага, хоча розмова піде зовсім про інше — про битву за дитячу душу.

Якоїсь миті батьки почали розуміти, що втрачають свого єдиного сина. Старанний хлопчик, любе дитя, ніжна маленька людина заглибилася в незрозумілий чужий світ, який його невпізнанно змінив. Він почав погано вчитися, довго сидіти перед телевізором, цікавитися лише музикою та книгами. Він перестав бути заводієм та душею компанії, цурався друзів... Спілкуватися з ним було нестерпно. Батьки страждали, сподівалися, що період «небезпечного віку» мине без ускладнень.

З'ясувалося все після того, як батька Діми вперше за дев'ять років викликали до школи. Вчителі висловили свої побоювання: цілком імовірно, що Діма почав відвідувати релігійну громаду. Оскільки державна система освіти згідно із Законом України «Про свободу совісті та релігійні об'єднання і організації» у нашій країні від церкви та релігійних організацій віддалена і має світський характер, педагоги були занепокоєні тим, що Діма почав вести у школі агітацію релігійного спрямування. Розмова з Дімою лише ускладнила і без того напружені стосунки в сім'ї.

Чотирнадцятирічний підліток виявився сильнішим за двох дорослих людей, поставивши їх, по суті, перед вибором: або батьки покаються і вступлять до громади, або він піде із сім'ї, тому що батько з матір'ю — діти Сатани. Життя у цьому домі перетворилося на кошмар для всіх трьох, і тривало це дуже довго. Діму не випускали з дому — він тікав, інколи і без одягу, коли його ховали. Тоді його відправляли до бабусі — якнайдалі від друга Петі та його родини, яка затягнула хлопчика до громади. Але Діма й тут проявляв непокірність — інколи у дуже несподіваний для підлітка спосіб Приміром, якось написав листа народному депутатові до Верховної Ради, поскаржився йому на своїх батьків. Мовляв, у родині порушують його право на свободу віросповідання. А поки парламентарій розбирався зі скаргою, що надійшла, Діма і на новому місці проживання знайшов таку громаду і почав її відвідувати. Одного разу сюди завітав батько, котрий приїхав провідати сина і не застав його вдома. Розмова з пастором допомогла. Як запевнив пастор, дітей та підлітків він приймає до громади лише за письмовою згодою батьків, а оскільки батьки Діми такого дозволу не давали, то двері перед хлопчиком буде зачинено.

Все це для Діминої мами закінчилося нервовим зривом та тривалим лікуванням у стаціонарі. Переїзд родини із Луганська до іншого міста — за сотні кілометрів від лиха, також проблеми не розв'язав. Про це нагадувала довідка психолога такого змісту: «У поведінці спостерігається порушення індивідуального стану, який є характерним для осіб, що піддалися впливу деструктивних релігійних культів... Вирізняється серед своїх однолітків. Основні відмінності виражаються у втраті критичності мислення, зниженні пізнавальної активності, втраті гармонійних соціальних зв'язків у сім'ї та навчанні, вираженій співзалежності з тою соціальною групою, до якої належить».

«Як повернути сина в сім'ю і довести, що батьківська, материнська любов у його житті грають більшу роль, ніж громада, — думав батько. — І як допомогти хлопчикові, душа якого розривається між синівською любов'ю і обов'язком перед своїм богом?». Вихід був в одному: довести, що церква не піднесла душу підлітка, а навпаки. І довести з допомогою суду. Як юрист, батько Діми розумів, що зробити це непросто. Під час судового розгляду, можливо, доведеться обнародувати міжособові стосунки в сім'ї, інтимні подробиці. До того ж результат судового розгляду передбачити важко. У Луганську ще не було прецеденту, щоб у ролі відповідача була церква. Хвилювало й інше: як на суді поводитиметься Діма, який впевнений у правоті лише свого, божого, суду? Чи повірить він доказам «мирського» Артемівського районного суду? І все-таки суд — це шанс, і його треба було використати.

Після того, як батьки Діми звернулися до суду, пастор і церква подали на сім'ю зустрічний позов. Відшкодування моральних збитків вимагали і кілька віруючих, пригадавши, як одного разу Дімина мама зірвала їх богослужіння. Канцелярська війна тривала рік. На суді представники церкви заявляли, що Діма ніколи не був членом їхньої громади і тим паче ніколи не хрестився. Свідки доводили зворотне, та й Діма, для якого всі обряди у громаді стали чимось знаменним у житті, цього не заперечував.

Фото Сергія ВАСИЛЬЄВА (УНІАН).

Артемівський суд ухвалив рішення, за яким відповідачів — пастора і церкву — звинувачено в порушенні права батьків неповнолітнього Діми на його виховання «відповідно до їхніх поглядів та переконань, бо без їхньої згоди залучили і охрестили неповнолітнього у протестантську віру».

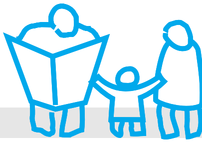
Як пояснюють юристи, відповідно до законодавства України обов'язок з виховання дитини, зокрема турбота про її фізичне здоров'я та психологічний стан, покладено на батьків, які мають право і на релігійне виховання своїх дітей відповідно до власних релігійних переконань та ставлення до релігії. Релігійна організація у цьому випадку втрутилася у процес виховання батьками свого сина та змінила його індивідуальний стан у бік, не прийнятний для батьків, створивши тим самим гострий конфлікт у родині. Йдеться не про те, добрі чи погані цінності, прищеплені дитині людьми, що не є його батьками. Мова про інше — батьки не хочуть, щоб ці цінності прищеплювали. І мають на це повне право.

Артемівський районний суд міста Луганська ухвалив рішення задовольнити позовні вимоги батьків Діми і стягнути на їхню користь з церкви 40 тис. грн. Суд постановив стягнути з пастора 10 тис. грн. Луганський апеляційний суд залишив у силі раніше прийняте рішення. Щоправда, з пастора за моральну шкоду не стягували. Що стосується 40 тис. грн., то за заявою батьків Діми їх переказали дитячому будинку.

Алла АНТИПОВА.

Луганська область.

P.S. Людська душа оживає не одразу. Потрібні час, терпіння та любов. Не можна сказати, що Діма сьогодні набув душевної рівноваги, але його одужання вже настає. Принаймні він перестав ділити людей на братів та не братів, заговорив про друзів. Вони у нього з'явилися. В інституті, де Діма навчається, у тому місті, куди переїхала сім'я, боючись павутиння зла. Діма почав з'являтися на молодіжних тусовках, дивитися телевізор, цікавитися подіями, що відбуваються в країні і за її межами. У спілкуванні з батьками став урівноваженішим і вже з вдячністю сприймає те добро, що вони для нього роблять.

Примхи долі

Про щастя, плітки та молоду розлучницю

Тільки спробуй наліво піти!..

Зі Світланою познайомилися випадково. Коли гуляли засніженим сквериком, вона розповіла свою історію.

— З першим чоловіком прожили менше року, — розпочала Світлана. — Ігор навіть не забрав мене з пологового будинку. До народження дочки Оленки не було у мене тих материнських почуттів, про які говорять з надривом. Віддравила дитину на виховання батькам, а сама вийшла на роботу. Працювала продавцем у магазині.

Чоловіки крутилися довкола, але сватів не засилали. Найщиріше ставився Сашко. Не біда, що на чотири роки молодший. Його мати, плачучи, кілька разів прибігала до мене на роботу зі словами: «Не такої невістки бажала я синові». А я у відповідь лише посміхалася. Від бабусі отримала у спадок хату, тому свекрушиної непривітності не боялась. А люди набалакаються — і замовкнуть.

Зажили удвох із Сашком. Спочатку наче й добре було, а потім йому незатишно стало. Попросив забрати Оленку до нас. Залюбки грався з нею, але сумував. Подумала: от якби Бог послав нам спільну дитину! Але завагітніти не могла, та ще й серце почало турбувати. Потрапила на кілька місяців до лікарні.

Коли ж одного разу з дозволу лікарів приїхала додому, зустріла на зупинці односельця, ласого до жінок. Він хитро підморгнув: «Ну що, молодичко, знову село гулом гуде. То окремо про наші сім'ї теревенили, а тепер об'єднали в одне».

Дорогою додому намагалася відгадати загадку. Цей односелець з дружиною — не останні люди в селі. Мають сина-одинака, який і дає поживу сільським пліткарям. Закохалась у нього в випускному класі дівчина Наталка з сусіднього села. Та так, що прибігла до хлопця у шкільній формі. Жили невінчаними. Батьки від дочки, в якої гордості немає, відмовилися. А тут ще й на службу в армію його призвали. Дівчина сподівається, що повернеться коханий і одружиться. А свекор і неробою називає, і зайвим ротом. З двору жене...

Зайшла до сусідки. Від того самого бабія, каже та, чула, що злигався Сашко з його невісткою.

— Мені в очах потемніло, — продовжує сповідь Світлана. —Ходжу, як причинна, подвір'ям. Повз мою хату ця Наталка з роботи йде. Вийшла я і здаля гукаю: «Що ж ти, невісточко, не до кінця мене підміняєш? Пішла б город прополола!»

Думаю, хай лишень відгукнеться. А Наталка ступає мовчки, тільки сльози котяться обличчям. Тут мене ще одна думка пронизала: а що, як її обмовили?

«Зайди, — кажу спокійніше, — поговоримо».

Розмовляли з нею зо три години. Наревлися обидві. За її словами, після проводів сина до армії його батько до невістки підступати став... Та так наполегливо, що довелося кілька разів ночувати надворі. Він після цього знайомим розказував: мовляв, гуляє, не ночує вдома... Трималася, скільки могла, та ж сили нерівні. Свекруха, може, щось і помічала, але на чоловікові злість не зганяла. Тепер — хоч руки на себе накладай.

Втішила я недавню суперницю, як могла, Наталка трохи заспокоїлася. Життя начебто налагодилося. Тільки іноді терзають мене сумніви: «А що, як люди правду казали? І молода розлучниця нишком сміється з мене, довірливої?..»

Записав Леонід САВИЦЬКИЙ.

Кіровоградська область.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Розлучення не з дитиною

Психологічний лікнеп

«Не дивуйтеся, дитина зростає у неповній сім'ї» — це звичне виправдання звучить на адресу підлітків, які шокують агресивною поведінкою педагогів та ровесників. Або, навпаки, надмірно несміливих.

— Так, діти з неповних родин дещо особливі, специфічні, — констатує головний психолог Київського міського психологічного центру Служби у справах неповнолітніх столичної держадміністрації **Наталія ЄГОНСЬКА.** — В їхньому житті виникають труднощі. Це закономірно, адже є порушення у виховному процесі. Контакт з батьком вкрай потрібен для хлопця. Хоча для дівчини він теж дуже важливий.

— І які у неї можуть виникнути проблеми?

— Якщо не сформована певна лінія поведінки з батьком, те саме буде і з іншими чоловіками. Можливо, ця дівчина не буде знати, як себе поводити з представниками протилежної статі. Дівчата, які виросли у повних сім'ях, знають, як треба діяти, щоб на них звернули увагу. Тут у пригоді стає і вироблена в дитинстві дипломатія. Їхні ровесниці, позбавлені спілкування з татом, цього досвіду не мають. Звідси і проблеми.

— Які труднощі чекають на хлопця?

— Він більше, ніж дівчина, ідентифікує себе з батьком у соціальній ролі чоловіка. Отже, треба допомогти дитині правильно самоідентифікуватися. Якщо він не бачить моделі поведінки, характерної для людей своєї статі, то не вмітиме поводитися, як належить чоловікові. Дивлячись на маму, бабусю або сестру, він, цілком імовірно, наслідуватиме жіночу модель поведінки, тобто відрізнятиметься від ровесників більшою м'якістю, лагідністю. Йому бракуватиме чоловічих якостей: наполегливості, рішучості, цілеспрямованості.

— Такий підліток може бути і дуже агресивний, цинічний. Часто за зовнішньою бравадою він приховує гіркоту.

— Звичайно, причина цього — брак саме чоловічої любові й опіки.

— Що можна порадити сім'ям без тата?

— Якщо в сім'ї є дідусь або інший родич, знайомий — гідний наслідування чоловік, організовуйте проведення разом з ним дозвілля вашого сина. Такого роду компенсація може відбутися і на спортивних змаганнях, де, спілкуючись з тренерами, командою, хлопець спостерігає чоловічий стиль поведінки. Ще одна рекомендація, актуальна для багатьох сімей. Часто люблячі матері всі обов'язки беруть на себе. У таких випадках хлопець з дитинства звикає до стереотипу: жінка весь час працює, а чоловік дивиться телевізор, зустрічається з друзями та ще якось відпочиває. Запропонуйте сину виконувати певні обов'язки в домі, поділіть з ним відповідальність. Якщо хлопець залишатиметься вічною дитиною, мама несвідомо виховує в ньому життєвий інфантилізм. Він захоче бачити своєю супутницею життя жінку суперактивну, яка і гроші заробляє, і цвяхи забиває, даючи йому право на абсолютну пасивність.

— У неповних сім'ях часто ведуться розмови про відсутнього тата. Якими вони мають бути?

— У кожній родині ситуація індивідуальна, тому загальних порад дати не можу. Дитина має право на інформацію про те, хто насправді його батько, на особисте знайомство і зустрічі з ним. Та бувають випадки, коли сина або дочку краще тримати від батька подалі. Мені здається, у більш-менш нормальних ситуаціях дитині варто дозволяти спілкуватися з батьком, даючи їй можливість самій визначити своє ставлення до нього. Не намагайтеся перетягнути чадо на свій бік або змусити його полюбити тата, який (дитина це відчуває) не дуже заслуговує на любов. У розмовах про батька не треба давати категоричних оцінок його вчинкам. Важливо також, щоб дитина не почувалася винною в тому, що стосунки у батьків не склалися, думаючи: «Я поганий (погана), тому батько пішов». Скажіть синові чи доньці: «Батько живе окремо від нас, але він любить тебе, постійно про тебе думає. І, врешті, розлучився він зі мною, а не з тобою».

Розмову вела Тетяна КРОП.
Фото з архіву «ГУ».

Книга етикету

Не так давно ми розповідали про правила знайомства та вітання. А сьогодні йтиметься про столовий етикет. І почнемо зі сервірування. Отже,

Сервірування буденне

«Ну яка там скатертина? — здивується молода хазяйка, — у мене ж на кухні пластик, та й у крайньому разі клейонку можна постелити». А наші мами та бабусі неодмінно клали на стіл білу відпрасовану скатертину. І складка від прасування ділила стіл на дві рівні половинки. Нині аристократично біла скатертина не обов'язкова, вона цілком може бути кольорова. Головне, щоб в оформленні столу проявлялася індивідуальність хазяйки.

Щоб скатертина не совалася, під неї підкладають клейонку (зазначте: під неї, а не на неї) або м'яку цупку тканину. На центр столу ставлять приправи, сільничку, хлібницю. Мілкі тарілки розміщують на однаковій відстані одна від одної. Праворуч від кожної тарілки кладуть ніж (лезом до тарілки), потім —ложку. Ліворуч від тарілки — виделка, так само, як і ложка, випуклим боком донизу. (В одному з наступних випусків ми повернемося до теми ножів, виделок, ложок. Розглянемо, які вони бувають, а також розповімо про призначення тих чи тих наборів).

Якщо очікується закуска, то на мілку тарілку поставте маленьку закусочну. А блюда і тарілки із закусками розмістіть поближче до середини столу.

Серветки з тканини можна вкладати в кільця. В будинках, де особливо шанують традиції побуту, на кільця навіть наносять ініціали членів родини. Серветки кладуть або поверх закусочної тарілки, або праворуч від ложки. Суспільство швидкостей придумало зручніші паперові серветки. Їх ставлять у серветницю посередині столу.

Коли закуску з'їдено, подають суп. Супниця, ополоник, глибокі тарілки стоять праворуч від хазяйки. Вона розливає суп і передає кожному. Після першої страви все прибирають і на центр столу ставлять блюдо з другим. Перед подачею солодкого прибирають

усе, крім скатертини, з якої змітають крихти. Сервірування сніданку та вечері відрізняється лише відсутністю ложки, супниці, глибоких тарілок.

Стіл для вечірнього чаю можна накрити кольоровою скатертиною. Кожному видають десертну тарілку, на неї, знову-таки, кладуть серветку. Праворуч — десертний ніж, ліворуч — десертна виделка. В центрі столу ставлять торт, печиво, варення, порізаний лимон у відповідному посуді. Великий чайник може стояти на окремому столику поряд з хазяйкою, якій зазвичай доводиться обслуговувати всіх.

Наступного разу ми розповімо про сервірування святкове.

Підготувала Ніла ІВАНЕНКО.

Резонанс

Я, батько Тетяни

Тема батьків і дітей (стаття «Зробив з дочки відповідачку», «ГУ» від 24.01.2002 року) дуже актуальна. Але бувають і різні батьки, і діти трапляються різні.

Коли померла моя дружина, донечці Тані було лише п'ять років. Я ростив і виховував Тетянку сам. І вважаю, що зробив це не гірше за батьків у повних сім'ях. Нині їй уже 27. Таня має чотирирічного сина, закінчує Національний університет імені Тараса Шевченка. Я дуже пишаюся дочкою.

Люди часто мене запитують: «Для чого ти стільки працюєш, доньці допомагаєш? Коли захворієш, ніхто на тебе й не гляне. Приведи в дім молодицю і живи для себе».

Однак не розуміють вони того, що працювати — це щастя. Особливо для рідної дитини. Зараз мені 62 роки. Вправно господарюю, вирощую городину, тримаю живину, а плоди праці продаю. Адже хто, коли не я, допоможе Тані? Зять поки що не має змоги утримувати сім'ю і давати гроші на навчання.

Але навіть з часом, коли я більше не працюватиму, все одно від дітей нічого не вимагатиму. А ті, хто судиться з дітьми, так і взагалі вчиняють гидко. Віддайте все своє тепло дочці і сину й будете на старості у теплі і шані. Такий закон життя: як людина доглядає своїх старих батьків, так і діти доглядатимуть її колись.

Микола БІЛИЙ.

Велика Рача
Радомишльського району
Житомирської області.

ПОНЕДІЛОК, 18 березня

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».
09.00 Одвічні істини.
09.05 Телевізійна служба розшуку.
09.10 Худ.фільм «Пригоди Тома Сойєра». 1 серія.
10.25 Український романс.
11.00 Новини.
11.10 Док.серіал «Казка лісу».
11.35 Мультсеріал «Легенда про Білосніжку». ОСВІТНІЙ КАНАЛ
12.00 Док.серіал «Країна свят». Нащадкам на згадку. «Моя Леся». Новий погляд на творчість Лесі Українки. УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
13.00 Док. фільм «Олександр Кобелев».
13.20 Ретро-альбом.
13.25 Немеркнучі зірки. Костянтин Степанков. Фільм 1.
14.00 Закон є закон.
15.00 Новини.
15.10 Абетка безпеки.
15.15 Мультсеріал «Книга джунглів».
15.40 Студія «5».
16.20 Бенефіс поета-пісняра В.Герасимова. Частина 1.
16.50 Закон є закон.
17.00 Новини.
17.15 Надзвичайна ситуація.
17.50 Бізнес-простір.
18.25 Милосердя.
18.50 Новини.
19.00 Вибори-2002. Всеукраїнська партія трудящих. Соціал-демократична партія України.
19.30 Саме той.
20.00 Вибори-2002. Програми обласних державних телерадіокомпаній.
20.40 Вечірня казка.
20.55 Вечірня молитва.
21.00 Новини.
21.30 Питання дня.
21.35 Світ спорту.
21.50 Переможці II Всеукраїнського конкурсу «Кращий роботодавець року».
22.55 Телевізійна служба розшуку.
23.00 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.05 Телефільм «Меланхолійний вальс».
11.05 У світі хороших новин.
11.35 Зірки, на сцену!
12.15 Худ.телефільм «Назад дороги немає». 1 серія.
13.25 Діловий вісник.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».
07.30 Серіал «Цілковита безпека». 1 серія.
09.10 Без Табу з О. Герасим'юк.
10.00-14.00 Програми УТ-2.
14.00 Серіал «Прибулець». 1 серія.
14.40 Серіал «Район Сан-Сет».
15.30 ТСН.
15.45 Серіал «Зоряні шляхи».
16.40 Серіал «Агентство «Місячне сяйво».
17.35 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
18.30 Серіал «Московські вікна». 1 серія.
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 Серіал «Ніна. Розплата за кохання».
21.15 Серіал «Сходинки до слави».
22.15 Серіал «Цілковита безпека».
23.10 Парк автомобільного періоду.
23.45 ТСН.
00.15 Ситуація.
00.30 Телевізійна служба розшуку.
00.35 Худ.фільм «Планета Мавп. Таємниця забутого міста».
02.10 Ситуація.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

КДРТРК

14.00 За київським часом.
14.15 Серіал «Справи сімейні».
14.40 Крихітка.
15.05 Музичний час.
15.35 Телевізійна служба розшуку.
15.40 Медичний центр «Довіра».
15.50 На ранковому прийомі.
16.35 Лікар Роман Довженко.
16.40 Серіал «Життя заново».
17.25 Торговий ряд.
17.30 За київським часом.

«ІНТЕР»

18.00 Новини.
18.10 Чекай мене.
19.00 Моя сім'я.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.40 Програма «Афера».
21.35 Народна платформа.
21.40 Прем'єра серіалу «УВС».
22.40 Програма К.Стогнія «Кримінал».
23.20 Подробиці. Підсумки дня. Нічний «Час».
23.50 Народна платформа.
23.55 Нічний сеанс. Худ. фільм «Інспектор Шиманський».
01.35 Прогноз погоди.
01.40 Телефортуна.
02.10 Серіал «Загін спеціального призначення».

ICTV

05.40 Серіал «Приватний детектив Магнум».
06.35 Хіт-парад «Гаряча сімка».
06.45 Факти. Інформаційна програма.
06.55 Телевізійна служба розшуку.
07.00 Мультсеріал «Сімба — цар звірів».
07.30 Мультсеріал «Вуді Вудпекер і його друзі».
07.45 Факти. Інформаційна програма.
07.55 Погода.
08.00 Плюс-мінус. Економічний вісник.
08.15 Серіал «Приватна міліція».
08.45 Факти. Інформаційна програма.
09.00 Серіал «Висока хвиля».
09.55 Серіал «Мілагрос».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.50 Серіал «Чорна перлина».
11.45 Серіал «Приватний детектив Магнум».
12.45 Факти. Інформаційна програма.
13.00 Худ.фільм «Прокляті гроші».
14.45 Серіал «Школа моделей».
15.15 Мультсеріал «Вуді Вудпекер і його друзі».
15.30 Мультсеріал «Сімба — цар звірів».
15.55 Мультсеріал «Черепашки-ніндзя».
16.20 Мультсеріал «Справжні монстри».
16.50 Мультсеріал «Сучасне Рокове життя».
17.15 Мультсеріал «Джинджер».
17.40 Серіал «Людина-невидимка».
18.45 Факти. Інформаційна програма.
19.10 Нейтральна смуга. Український бурштин.
19.55 Худ.фільм «Плем'я пітьми».
21.45 Докладно з Д.Кисельовим.
22.35 Погода.
22.40 Худ.фільм «За власними законами».
00.25 ДКТ представляє. Світ Computera.
00.45 Хіт-парад «Гаряча сімка». Підсумки тижня.
01.15 Хіт-парад «Гаряча сімка».
01.25 Музика ночі.

СТБ

07.05, 01.25 Астрологічний прогноз.
07.10 BIZ-TV.
08.00 Бізнес-студія.
08.40 Ні пуху ні пера.
09.00 «Вікна» у світ.
09.30 Ви практично здорові.
10.35 Худ.фільм «Озброєний загін».
12.35 Худ.фільм «Зображуючи бога».
14.30 «Вікна». Новини.
14.50 BIZ-TV.
16.25 Серіал «Іскристе кохання».
17.25 «Вікна». Кримінал.
17.35 Серіал «Пристрасті по-італійськи».
18.10 «Вікна». Столиця.
18.20 Серіал «Пристрасті по-італійськи».
19.00 «Вікна». Новини.
19.40 Док.фільм «Кримські історії».
19.45 Серіал» Спрут-2».
20.55 Худ.фільм «Зображуючи бога».
22.50 «Вікна». Бізнес.
23.10 Передвиборні теледебати. «Партія, панове!».
23.50 Італійський футбол. Серія «А». Огляд матчів туру.
01.05 Автостиль.

НОВИЙ КАНАЛ

14.00 Репортер.
14.10 «Хауз фіт» — домашній фітнес.
14.20 Серіал «Кетс і пес».
14.50 Мультсеріал «Нік і Пері».
15.20 Серіал «Пеппі Довгапанчоха».
15.45 Мультсеріал «Оггі та кукарачі».
16.10 Територія «Fox Kids». Мультсеріал «Світ Боббі».
16.30 Територія «Fox Kids». Мультсеріал «Денніс-мучитель».
16.50 Територія «Fox Kids». Серіал «Бітлборгі».
17.10 Серіал «Баффі — винищувачка вампірів-2».
18.05 Серіал «Клоун».
19.00 Репортер.
19.45 Серіал «Дикий янгол».
20.55 Худ.фільм «Хазяїн тайги».
22.30 Репортер.
22.50 Погода.
23.00 Худ.фільм «Перевага надається смерті».
00.50 Репортер.
01.00 Телевізійна служба розшуку.
01.05 Спецрепортер.
01.20 Спортивний огляд «Жилетт».

ГРТ-міжн.

12.00 Новини (із субтитрами).
12.15 Худ.фільм «Маскарад».
14.00 Новини (із субтитрами).
14.15 Що і як.
14.30 КОАПП.
14.55 Срібна куля. Ю.Богатирьов.
15.30 Док.детектив.
15.55 Худ.фільм «Боксери».
17.00 Новини.
17.25 З легкою парою! У гостях у М.Євдокимова.
17.55 «Непутні замітки» з Д.Криловим.
18.10 Серіал «Ставка більша за життя».
19.05 Велике прання.
20.00 Час.
20.35 «Народ проти». Телегра.
21.35 Чекай мене.
22.30 Нічний «Час».
23.00 «На футболі» з В.Гусевим.
23.25 Фігурне катання. Чемпіонат світу. Спортивні пари. Коротка програма.
23.50 Незалежне розслідування.
00.30 Нічна зміна.

РТР

04.50 — 08.00 Ранок на РТР.
04.50, 05.50, 06.50, 07.50 Вісті — Москва.
05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 11.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вісті.
05.10 Православний календар.
05.15 Сімейні новини.
05.25 Чергова частина.
05.30 Афіша.
05.40 Дорожній патруль.
06.10 Експертиза РТР.
06.20 Національний доход.
06.25 Вісті — Спорт.
06.30 Федерація.
06.40 Пролог.
07.10 Чергова частина.
07.15 Хронограф.
07.30 Дорожній патруль.
07.40 Пролог.
08.10 Серіал «Селеста, завжди Селеста».
08.45 Сімейні новини.
08.50 Експертиза РТР.
09.00 Серіал «Острів Фантазій».
09.50 Чергова частина.
10.20 Серіал «Санта-Барбара».
11.05 Вісті тижня.
12.00 Що хоче жінка.
12.30 «Пригоди Папірусу». Мультсеріал.
13.20 Вісті — Спорт.
13.25 Серіал «Крила любові».
14.20 Серіал «Дикий янгол».
15.20 Серіал «FM і хлопці».
16.20 Дорожній патруль.
16.30 Афіша.
16.40 Експертиза РТР.
16.50 Серіал «У дзеркалі Венери».
17.50 Серіал «Комісар Рекс».
18.50 На добраніч, діти!
19.35 Вісті — Москва.
19.55 Серіал «Троє проти всіх».
20.55 Худ. фільм «Пуаро Агати Крісті. Подвійний гріх».
22.20 Вісті — Москва.
22.30 Чергова частина.
22.45 Худ. фільм «Нічний візит».
00.10 Худ. фільм «Знову в справі».

НТБ

05.00, 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.00 Сьогодні.
05.05, 05.35, 06.10, 06.35, 07.10, 07.35 Ранок на НТБ.
07.50 Серіал «Агент національної безпеки-3». «Падишах».
09.25 Нещодавно.
10.35 Ляльки.
11.20 Худ. фільм «Моя морячка».
13.20 Принцип «Доміно».
14.40 Кримінал.
15.30 Серіал «Досьє детектива Дубровського».
16.45 Жадібність.
17.35 Кримінал.
18.30 Герой дня.
18.50 Серіал «Громадянин начальник».
19.55 Серіал «Далекобійники».
21.55 Серіал «Швидка допомога-2».
23.25 Гордон.

ВІВТОРОК, 19 березня

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».
09.00 Одвічні істини.
09.05 Худ.фільм «Пригоди Тома Сойєра». 2 серія.
10.15 Чарівник Андрій Бокотей.
10.45 Михайло Врубель.
11.00 Новини.
11.10 Мультсеріал «Легенда про Білосніжку».
11.35 Кіноконцерт «Ох! Любов...». ОСВІТНІЙ КАНАЛ
12.00 Док.серіал «Денні, розкажи мені». «Цей таємничий світ». «Освіта XXI століття». Фестиваль закордонних держав. УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
13.00 Відлуння «Калинових островів». «Фрески пам'яті»
13.35 Ретро-альбом.
13.40 Немеркнучі зірки. Костянтин Степанков. Фільм 2.
14.05 Закон є закон.
15.00 Новини.
15.10 Абетка безпеки.
15.15 Мультсеріал «Книга джунглів».
15.40 Студія «5».
16.20 Бенефіс поета-пісняра В.Герасимова. Частина 2.
16.50 Закон є закон.
17.00 Новини.
17.15 Співає Є.Яценко.
17.55 Казна держави.
18.25 Енергетичне поле.
18.50 Новини.
19.00 Вибори-2002. Виборчий блок політичних партій «За єдину Україну». «Команда Озимого покоління».
19.30 Саме той.
20.00 Вибори-2002. Програми обласних державних телерадіокомпаній.
20.40 Вечірня казка.
20.55 Вечірня молитва.
21.00 Новини.
21.30 Питання дня.
21.35 Футбол. Ліга чемпіонів. «Ліверпуль» (Англія) — «Рома» (Італія).
23.40 ТРК «Ера».
01.20 Футбол. Ліга чемпіонів. Огляд матчів.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.05 Концерт «З добром до людей». Частина 1.
11.20 Модний час.
12.00 Перехрестя.
12.40 Худ.телефільм «Назад дороги немає». 2 серія.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».
07.30 Серіал «Ніна. Розплата за кохання».
09.10 Серіал «Московські вікна». 1 серія.
10.00-14.00 Програми УТ-2.
14.00 Серіал «Прибулець». 2 серія.
14.40 Серіал «Район Сан-Сет».
15.30 ТСН.
15.45 Серіал «Зоряні шляхи».
16.40 Серіал «Красуня Джек, красунчик Джил».
17.35 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
18.30 Серіал «Московські вікна». 2 серія.
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 Серіал «Ніна. Розплата за кохання».
21.15 Серіал «Сходинки до слави».
22.15 Вибори-2002. Передвиборні дебати.
23.10 ТСН.
23.40 Ситуація.
23.55 Нічний інтелектуальний клуб «Остання барикада».
00.45 Ситуація.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

07.00, 08.00, 09.00, 12.00 Новини.
07.15 Народна платформа.
07.20 Корисні поради.
07.25 Мелорама.
08.20 Серіал «УВС».
09.20 Худ. фільм «Поліцейський з Беверлі Хіллз».
11.30 Серіал «Алондра».
12.15 Серіал «Заборонена жінка».
13.00-18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.

КДРТРК

13.00 За київським часом.
13.15 Серіал «Справи сімейні».
13.45 Хіт-базар.
14.20 Молодіжна телевізійна служба.
14.50 Ексклюзив М.
15.35 Інтер'єр.
15.50 Медичний центр «Довіра».
15.55 Недільні зустрічі.
16.35 Лікар Роман Довженко.
16.40 Серіал «Життя заново».
17.25 Торговий ряд.
17.30 За київським часом.

«ІНТЕР»

18.00 Новини.
18.10 Народна платформа.
18.15 Серіал «Земля кохання».
19.05 Велике прання.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.45 Слабка ланка.
21.45 Народна платформа.
21.50 Серіал «УВС».
22.50 Камера сміху.
23.35 Подробиці. Підсумки дня. Нічний «Час».
00.10 Народна платформа.
00.15 Ліга чемпіонів. «Галатасарай» — «Барселона».
02.05 Прогноз погоди.
02.10 Серіал «Загін спеціального призначення».

ICTV

05.40 Серіал «Приватний детектив Магнум».
06.35 Хіт-парад «Гаряча сімка».
06.45 Факти. Інформаційна програма.
06.55 Мультсеріал «Сімба — цар звірів».
07.30 Мультсеріал «Вуді Вудпекер і його друзі».
07.45 Факти. Інформаційна програма.
07.55 Погода.
08.00 Плюс-мінус. Економічний вісник.
08.15 Мультсеріал «Джинджер».
08.45 Факти. Інформаційна програма.
09.00 Серіал «Людина-невидимка».
09.55 Серіал «Мілагрос».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.50 Серіал «Чорна перлина».
11.45 Серіал «Приватний детектив Магнум».
12.45 Факти. Інформаційна програма.
13.00 Худ.фільм «Плем'я пітьми».
14.50 Серіал «Школа моделей».
15.20 Мультсеріал «Вуді Вудпекер і його друзі».
15.30 Мультсеріал «Сімба — цар звірів».
15.55 Мультсеріал «Черепашки-ніндзя».
16.20 Мультсеріал «Справжні монстри».
16.50 Мультсеріал «Сучасне Рокове життя».
17.15 Серіал «Кенан і Кел».
17.40 Серіал «Людина-невидимка».
18.45 Факти. Інформаційна програма.
19.20 Худ.фільм «Акули-2».
21.05 Серіал «Справи Кепських».
21.45 Докладно з Д.Кисельовим.
22.35 Погода.
22.40 Худ.фільм «Нічний легіон».
00.25 Футбольний огляд чемпіонату Іспанії.
00.50 Телевізійний центр моди.
01.20 Хіт-парад «Гаряча сімка».
01.30 Музика ночі.

СТБ

07.00 Серіал «Пристрасті по-італійськи».
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.20, 02.10 Астрологічний прогноз.
08.30 Імпреза.
09.10 «Вікна». Столиця.
09.50 Серіал«Спрут — 2».
12.00 Худ. фільм «Стрілка на Канарах».
14.30 «Вікна». Новини.
14.50 BIZ-TV.
16.25 Серіал «Іскристе кохання».
17.25 «Вікна». Кримінал.
17.35 Серіал«Пристрасті по-італійськи».
18.10 «Вікна». Столиця.
18.20 Серіал «Пристрасті по-італійськи».
19.00 «Вікна». Новини.
19.40 Док.фільм «Кримські історії».
19.45 Серіал «Спрут-2».
20.55 Худ. фільм «Велетень».
22.50 «Вікна». Бізнес.
23.10 Передвиборні теледебати. «Партія, панове!».
23.50 Худ. фільм «Стрілка на Канарах».

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 06.35, 07.20, 07.35, 08.15, 08.35, 08.50, 09.05 Підйом.
06.30 Репортер.
06.50 Телепузики.
07.30 Репортер-бізнес.
07.45 Мультсеріал «КітПес».
08.30 Репортер.
08.40 Знай наших.
09.00 Київський репортер.
09.25 Серіал «Кобра».
10.10 Серіал «Кетс і пес».
10.45 Серіал «Клоун».
11.40 Тетянин полудень.
12.25 Худ.фільм «Одруження Бальзамінова».
14.00 Репортер.
14.10 «Хауз фіт» — домашній фітнес.
14.20 Серіал «Кетс і пес».
14.50 Мультсеріал «Нік і Пері».

15.20 Серіал «Пеппі Довгапанчоха».
15.45 Мультсеріал «Оггі та кукарачі».
16.05 Територія «Fox Kids». Мультсеріал «Світ Боббі».
16.25 Територія «Fox Kids». Мультсеріал «Денніс-мучитель».
16.45 Територія «Fox Kids». Серіал «Бітлборгі».
17.10 Серіал «Баффі — винищувачка вампірів-2».
18.05 Серіал «Клоун».
19.00 Репортер.
19.45 Серіал «Дикий янгол».
20.45 Худ.фільм «Як Флін».
22.30 Репортер.
22.50 Погода.
23.00 Худ.фільм «Хто убив Бадді Б'ю?».
00.45 Репортер.
01.00 Худ.фільм «Тіні забутих предків».
02.35 Зона ночі.
03.20 Серіал «Кобра».
04.10 Худ.фільм «Хто убив Бадді Б'ю?».
05.40 Серіал «Сімейні пута».

ГРТ-міжн.

07.05 Серіал «Ставка більша за життя».
08.00 Новини.
08.15 Телеканал «Доброго ранку».
10.10 Серіал «Земля любові».
11.00 Новини (із субтитрами).
11.15 Худ.фільм «Тільки не йди...».
12.30 «За секунду до катастрофи». Спецрепортаж.
12.50 Що? Де? Коли?
14.00 Новини (із субтитрами).
14.15 Мультабетка.
14.30 Цар гори.
14.50 Маски-шоу. «Маски» на пароплаві».
15.20 Крила.
15.45 Худ.фільм «Воротар».
17.00 Новини.
17.25 Сміхопанорама.
17.55 Смак.
18.10 Серіал «Ставка більша за життя».
19.05 Велике прання.
20.00 Час.
20.30 Хто хоче стати мільйонером?
21.30 Серіал «Земля любові».
22.30 Нічний «Час».
23.00 Е.Радзинський. «У Росії усе секрет... і нічого не таємниця!». «Фатальні хвилини історії». Фільм 3.
23.40 Цивілізація.
00.05 Нічна зміна.

РТР

04.50 — 08.00 Ранок на РТР.
04.50, 05.50, 06.50, 07.50 Вісті — Москва.
05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вісті.
05.10 Православний календар.
05.15 Сімейні новини.
05.25 Чергова частина.
05.30 Афіша.
05.40 Дорожній патруль.
06.10 Експертиза РТР.
06.20 Національний доход.
06.25 Вісті — Спорт.
06.30 Сімейні новини.
06.40 Пролог.
07.10 Чергова частина.
07.15 Колосальне господарство.
07.30 Дорожній патруль.
07.40 Пролог.
08.10 Серіал «Селеста, завжди Селеста».
08.45 Сімейні новини.
08.50 Експертиза РТР.
09.00 Серіал «Острів Фантазій».
09.50 Чергова частина.
10.20 Серіал «Санта-Барбара».
11.05 Навколо світу.
12.00 Що хоче жінка.
12.30 «Пригоди Папірусу». Мультсеріал.
13.20 Вісті — Спорт.
13.25 Серіал «Крила кохання».
14.20 Серіал «Дикий янгол».
15.20 Серіал «Прості істини».
16.20 Дорожній патруль.
16.30 Афіша.
16.40 Експертиза РТР.
16.50 Серіал «У дзеркалі Венери».
17.50 Серіал «Комісар Рекс».
18.50 На добраніч, діти!
19.35 Вісті — Москва.
19.55 Серіал «Троє проти всіх».
20.55 Серіал «Люди і тіні».
22.20 Вісті — Москва.
22.30 Худ.фільм «Смертельна гра».
00.30 Фігурне катання. Чемпіонат світу. Чоловіки. Коротка програма.

НТБ

05.00, 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.00 Сьогодні.
05.05, 05.35, 06.10, 06.35, 07.10, 07.35 Ранок на НТБ.
07.50 Серіал «Громадянин начальник».
09.25 Серіал «Далекобійники».
10.25 Усе відразу!
11.20 Худ. фільм «По головній вулиці з оркестром».
13.20 Принцип «Доміно».
14.40 Кримінал.
15.30 Серіал «Досьє детектива Дубровського». Заключна серія.
16.45 Жадібність.
17.35 Кримінал.
18.30 Герой дня.
18.50 Серіал «Громадянин начальник».
19.55 Серіал «Далекобійники».
21.55 Серіал «Швидка допомога-2».
23.25 Гордон.
00.45 Щоденник Ліги чемпіонів.

СЕРЕДА, 20 березня

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».
09.00 Одвічні істини.
09.05 Худ.фільм «Пригоди Тома Сойєра». 3 серія.
10.10 Казна держави.
10.40 Стара колекція. «Все, що тобі потрібно, — це любов».
11.00 Новини.
11.15 Абетка безпеки.
11.20 Мультсеріал «Легенда про Білосніжку».
11.45 Телевізійна служба розшуку. ОСВІТНІЙ КАНАЛ
12.00 Док.серіали «Денні, розкажи мені», «Усі на орбіту», «Грані пізнання». «Нащадкам на згадку». УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
13.00 Док.фільм «Голобородькові пастелі».
13.20 Ретро-альбом.
13.30 Немеркнучі зірки. Костянтин Степанков. Фільм 3.
14.00 Телевізійна служба розшуку.
14.10 Закон є закон.
15.00 Новини.
15.15 Мультсеріал «Книга джунглів».
15.40 Студія «5».
16.20 Крок до зірок.
16.50 Закон є закон.
17.00 Новини.
17.10 Бенефіс поета-пісняра В.Герасимова. Частина 3.
17.40 Док.серіал «Скульптури». 1 серія.
18.50 Новини.
19.00 Вибори-2002. Виборчий блок політичних партій «Єдність». Виборчий блок Української партії та Всеукраїнської партії міжнаціонального порозуміння «Новий світ».
19.30 Саме той.
20.00 Вибори-2002. Програми обласних державних телерадіокомпаній.
20.40 Вечірня казка.
20.50 Вечірня молитва.
20.55 Мегалот.
21.00 Новини.
21.30 Питання дня.
21.35 Футбол. Ліга чемпіонів. «Депортіво» (Іспанія) — «Байєр» (Німеччина).
23.40 ТРК «Ера».
01.20 Футбол. Ліга чемпіонів. Огляд матчів.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.05 Від сузір'я до сузір'я.
10.35 Бізнес-простір.
11.10 Відеофільм «Я хочу відчути подих пшениці...»
11.45 Сільський час.
12.45 Худ.телефільм «Назад дороги немає». 3 серія.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».
07.30 Серіал «Ніна. Розплата за кохання».
09.10 Серіал «Московські вікна». 2 серія.
10.00-14.00 Програми УТ-2.
14.00 Серіал «Прибулець». 3 серія.
14.40 Серіал «Район Сан-Сет».
15.30 ТСН.
15.45 Серіал «Зоряні шляхи».
16.40 Серіал «Красуня Джек, красунчик Джил».
17.35 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
18.30 Серіал «Московські вікна». 3 серія.
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 Серіал «Ніна. Розплата за кохання».
21.15 Серіал «Сходинки до слави».
22.15 Без Табу з О. Герасим'юк.
23.05 ТСН.
23.35 Ситуація.
23.50 Телевізійна служба розшуку.
23.55 Остання барикада.
00.45 Ситуація.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

07.00, 08.00, 09.00, 12.00 Новини.
07.15 Народна платформа.

07.20 Бадьорого ранку!
08.20 Серіал «УВС».
09.25 Велике прання.
10.20 Слабка ланка.
11.05 Програма К.Стогнія «Кримінал».
11.35 Серіал «Алондра».
12.15 Серіал «Заборонена жінка».
13.00-18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.

КДТРК

13.00 За київським часом.
13.15 Серіал «Справи сімейні».
13.45 Шлягер представляє.
14.30 Крила.
15.00 Естафета.
15.15 Телевізійна служба розшуку.
15.20 Домашній доктор.
15.40 Поезія моя — життя моє. Ю.Верюжський.
16.00 Медичний центр «Довіра».
16.05 Вісник здоров'я.
16.10 Люди і долі.
16.40 Серіал «Життя знову».
17.25 Торговий ряд.
17.30 За київським часом.

«ІНТЕР»

18.00 Новини.
18.10 Народна платформа.
18.15 Серіал «Земля кохання».
19.05 Велике прання.
19.55 Суперлото.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.45 Кохання з першого погляду.
21.35 Народна платформа.
21.40 Серіал «УВС».
22.40 Програма «Шалений світ».
23.35 Подробиці. Підсумки дня. Нічний «Час».
00.05 Народна платформа.
00.10 Ліга чемпіонів. «Ювентус» — «Арсенал».
02.00 Прогноз погоди.
02.05 Серіал «Загін спеціального призначення».

ICTV

05.40 Серіал «Приватний детектив Магнум».
06.35 Хіт-парад «Гаряча сімка».
06.45 Факти. Інформаційна програма.
06.55 Телевізійна служба розшуку.
07.00 Мультсеріал «Сімба — цар звірів».
07.30 Мультсеріал «Вуді Вудпекер і його друзі».
07.45 Факти. Інформаційна програма.
07.55 Погода.
12.45 Факти. Інформаційна програма.
13.00 Худ.фільм «Акули-2».
14.00,18.00 Факти. Гарячі новини.
14.45 Серіал «Школа моделей».
15.10 Мультсеріал «Вуді Вудпекер і його друзі».
15.25 Мультсеріал «Сімба — цар звірів».
15.55 Мультсеріал «Черепашки-ніндзя».
16.20 Мультсеріал «Справжні монстри».
16.50 Мультсеріал «Сучасне Рокове життя».
17.15 Серіал «Кенан і Кел».
17.40 Серіал «Людина-невидимка».
18.45 Факти. Інформаційна програма.
19.20 Худ.фільм «Стрілець».
21.05 Серіал «Справи Кепських».
21.45 Докладно з Д.Кисельовим.
22.35 Погода.
22.40 Худ.фільм «Відьма».
00.30 ДКТ представляє. Світ Computera.
00.50 Нейтральна смуга.
01.15 Хіт-парад «Гаряча сімка».
01.25 Музика ночі.

СТБ

07.00 Серіал «Пристрасті по-італійськи».
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.20, 01.45 Астрологічний прогноз.
08.30 Автостиль.
09.10 «Вікна». Столиця.
09.50 Серіал «Спрут-2».
11.00 Худ. фільм «Велетень».
13.00 Худ.фільм «Тай Пен». 1 серія.
14.30 «Вікна». Новини.
14.50 BIZ— TV.
16.25 Серіал «Іскристе кохання».
17.25 «Вікна». Кримінал.
17.35 Серіал «Пристрасті по-італійськи».
18.10 «Вікна». Столиця.
18.20 Серіал «Пристрасті по-італійськи».
19.00 «Вікна». Новини.
19.40 Док.фільм «Кримські історії».
19.45 Серіал «Спрут — 2».
21.00 Худ. фільм «Спокуса».
22.50 «Вікна». Бізнес.
23.10 Передвиборні теледебати. «Партія, панове!».
23.50 Худ. фільм «Кав'ярня «Блакитний янгол».

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 06.35, 07.20, 07.35, 08.15, 08.25, 08.35, 08.50, 09.05 Підйом.
06.30 Репортер.
06.50 Телепузики.
07.30 Репортер-бізнес.
07.45 Мультсеріал «КітПес».
08.20 Призи від «Укргазбанку».
08.30 Репортер.
08.40 Знай наших.
09.00 Київський репортер.
09.20 Серіал «Кобра».
10.10 Серіал «Кетс і пес».
10.40 Серіал «Клоун».
11.35 Тетянин полудень.
12.20 Худ.фільм «Як Флін».
14.00 Репортер.
14.10 «Хауз фіт» — домашній фітнес.
14.20 Серіал «Кетс і пес».
14.50 Мультсеріал «Нік і Пері».
15.20 Серіал «Пеппі Довгапанчоха».
15.45 Мультсеріал «Оггі та кукарачі».
16.05 Територія «Fox Kids». Мультсеріал «Світ Боббі».
16.25 Територія «Fox Kids». Мультсеріал «Денніс-мучитель».
16.45 Територія «Fox Kids». Серіал «Бітлборги».
17.10 Серіал «Баффі — винищувачка вампірів-2».
18.05 Серіал «Клоун».
19.00 Репортер.
19.45 Серіал «Дикий янгол».
20.45 Худ.фільм «Медовий місяць у Вегасі».
22.30 Репортер.
22.50 Погода.
23.00 Худ.фільм «Ельвіра — володарка темряви».
00.45 Репортер.
00.55 Телевізійна служба розшуку.
01.05 Худ.фільм «Ати-бати, йшли солдати».
02.25 Зона ночі.
03.20 Серіал «Кобра».
04.05 Худ.фільм «Ельвіра — володарка темряви».
05.35 Серіал «Сімейні пута».

ГРТ-міжн.

07.05 Серіал «Ставка більша за життя».
08.00 Новини.
08.15 Телеканал «Доброго ранку».
10.10 Серіал «Земля любові».
11.00 Новини (із субтитрами).
11.15 Серіал «Убивча сила-2. Практична магія».
12.05 Е.Радзинський. «У Росії усе секрет... і нічого не таємниця!». «Фатальні хвилини історії». Фільм 3.
12.45 Сміхопанорама.
13.15 Незалежне розслідування.
14.00 Новини (із субтитрами).
14.15 Мультабетка.
14.30 Програма «100%».
14.50 Маски-шоу. «Маски» на пікніку.
15.15 Здоров'я.
15.50 Худ.фільм «Два капітани-2».
17.00 Новини.
17.25 Доки всі вдома.
17.55 Смак.
18.10 Серіал «Ставка більша за життя».
19.05 Велике прання.
20.00 Час.
20.30 «Народ проти». Телегра.
21.30 Серіал «Земля любові».
22.30 Нічний «Час».
23.00 Е.Радзинський. «У Росії усе секрет... і нічого не таємниця!». «Фатальні хвилини історії». Фільм 4.
23.40 Фігурне катання. Чемпіонат світу. Спортивні пари. Довільна програма.
00.25 Нічна зміна.

РТР

04.50 — 08.00 Ранок на РТР.
04.50, 05.50, 06.50, 07.50 Вісті — Москва.
05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вісті.
05.10 Православний календар.
05.15 Сімейні новини.
05.25 Чергова частина.
05.30 Афіша.
05.40 Дорожній патруль.
06.10 Експертиза РТР.
06.20 Національний дохід.
06.25 Вісті — Спорт.
06.30 Сімейні новини.
06.40 Пролог.
07.10 Чергова частина.
07.15 Москва — Мінськ.
07.30 Дорожній патруль.
07.40 Пролог.
08.10 Серіал «Селеста, завжди Селеста».
08.45 Сімейні новини.
08.50 Експертиза РТР.
09.00 Серіал «Острів Фантазій».
09.50 Чергова частина.
10.20 Серіал «Санта-Барбара».
11.05 Моя сім'я.
12.00 Що хоче жінка.
12.30 «Пригоди Папірусу». Мультсеріал.
13.20 Вісті — Спорт.
13.25 Серіал «Крила кохання».
14.20 Серіал «Дикий янгол».
15.20 Серіал «Прості істини».
16.20 Дорожній патруль.
16.30 Афіша.
16.40 Експертиза РТР.
16.50 Серіал «У дзеркалі Венери».
17.50 Серіал «Комісар Рекс».
18.50 На добраніч, діти!
19.35 Вісті — Москва.
19.55 Серіал «Троє проти всіх».
20.55 Серіал «Люди і тіні».
22.20 Вісті — Москва.
22.30 Клуб сенаторів.
23.15 Худ. фільм «Скринька Марії Медичі».

НТБ

05.00, 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.00 Сьогодні.
05.05, 05.35, 06.10, 06.35, 07.10, 07.35 Ранок на НТБ.
08.00 Серіал «Громадянин начальник».
09.20 Серіал «Далекобійники».
10.15 Мультфільм.
10.35 Середовище.
11.20 Худ. фільм «Мій друг Іван Лапшин».
13.25 Принцип «Доміно».
14.45 Кримінал.
15.30 Серіал «Циган». 1 серія.
16.40 Жадібність.
17.35 Кримінал.
18.30 Герой дня.
18.50 Серіал «Громадянин начальник».
19.55 Серіал «Далекобійники».
21.35 Футбол. Ліга чемпіонів. «Ювентус» (Турин, Італія) — «Арсенал» (Лондон, Англія).
23.40 Гордон.
01.00 Щоденник Ліги чемпіонів.

ЧЕТВЕР, 21 березня

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».
09.00 Одвічні істини.
09.05 Не все так погано...
09.40 Мультсеріал «Легенда про Білосніжку».
10.10 Історія України-Руси у сучасному світі.
10.50 Новини.
11.00 Футбол. Міжнародний товариський матч національних збірних. Японія-Україна.
УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
13.00 Док.фільм «Микола Бернардос».
13.20 Ретро-альбом.
13.30 Док.фільм «Юність і втеча Сергія Лифаря».
14.05 Закон є закон.
15.00 Новини.
15.15 Мультсеріал «Книга джунглів».
15.40 Студія «5».
16.10 Бенефіс поета-пісняра В.Герасимова. Частина 4.
16.40 Мультфільм.
16.50 Закон є закон.
17.00 Новини.
17.10 Секрети успіху.
17.30 Док.серіал «Скульптури». 2 серія.
18.05 Резонанс.
18.25 У світі хороших новин.
18.50 Новини.
19.00 Вибори-2002. Українська Морська партія. Політична партія «Яблуко».
19.30 Саме той.
20.00 Вибори-2002. Програми обласних державних телерадіокомпаній.
20.40 Вечірня казка.
20.55 Вечірня молитва.
21.00 Новини.
21.45 Питання дня.
21.35 Світ спорту.
22.00 Футбол. Міжнародний товариський матч національних збірних. Японія-Україна.
23.00 ТРК «Ера».
01.20 Футбол. 1/4 фіналу Кубка УЄФА. «Мілан» (Італія) — «Хапоель» (Ізраїль).

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.05 Концерт «З добром до людей». Частина 2.
11.10 Абетка безпеки.
11.20 Дитяча лінія.
11.40 Док.фільм «Щастя Кіндрата Лохвицького».
12.10 Крок до зірок.
12.50 Хто в домі хазяїн?
13.25 Муз.фільм «Коза-Дереза».

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».
07.30 Серіал «Ніна. Розплата за кохання».
09.10 Серіал «Московські вікна». 3 серія.
10.00-14.00 Програми УТ-2.
14.00 Серіал «Прибулець». 4 серія.
14.40 Серіал «Район Сан-Сет».
15.30 ТСН.
15.45 Серіал «Зоряні шляхи».
16.40 Серіал «Красуня Джек, красунчик Джил».
17.35 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
18.30 Серіал «Московські вікна».
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 Серіал «Ніна. Розплата за кохання».
21.15 Серіал «Сходинки до слави».
22.15 Вибори-2002. Передвиборні дебати.
23.10 ТСН.
23.40 Ситуація.
23.55 Остання барикада.
00.45 Ситуація.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

07.00, 08.00, 09.00, 12.00 Новини.
07.15 Народна платформа.
07.25 Камера сміху.
08.20 Серіал «УВС».
09.25 Велике прання.
10.15 Сім'я від А до Я.
10.25 Кохання з першого погляду.
11.10 Серіал «Алондра».
12.15 Серіал «Заборонена жінка».
13.00-18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.

КДТРК

13.00 За київським часом.
13.15 Серіал «Справи сімейні».
13.45 Хіт-базар.
14.25 Худ. фільм «За щучим велінням».
15.30 Родом з України. І.Кваша.
16.00 Медичний центр «Довіра».
16.05 Оплески, оплески.
16.40 Серіал «Життя знову».
17.25 Торговий ряд.
17.30 За київським часом.

«ІНТЕР»

18.00 Новини.
18.10 Народна платформа.
18.15 Серіал «Земля кохання».
19.05 Велике прання.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.45 Слабка ланка.
21.45 Народна платформа.
21.50 Серіал «УВС».
22.50 Клуб «Золотий гусак».
23.35 Подробиці. Підсумки дня. Нічний «Час».
00.10 Народна платформа.
00.15 Нічний сеанс. Фільм «Смертельний поцілунок».
01.50 Прогноз погоди.
01.55 Серіал «Загін спеціального призначення».

ICTV

05.40 Серіал «Приватний детектив Магнум».
06.35 Хіт-парад «Гаряча сімка».
06.45 Факти. Інформаційна програма.
06.55 Мультсеріал «Сімба — цар звірів».
07.30 Мультсеріал «Вуді Вудпекер і його друзі».
07.45 Факти. Інформаційна програма.
07.55 Погода.
08.00 Плюс-мінус. Економічний вісник.
08.15 Серіал «Кенан і Кел».
08.45 Факти. Інформаційна програма.
09.00 Серіал «Людина-невидимка».
09.55 Серіал «Мілагрос».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.50 Серіал «Чорна перлина».
11.45 Серіал «Приватний детектив Магнум».
12.45 Факти. Інформаційна програма.
13.00 Худ.фільм «Стрілець».
14.40 Серіал «Школа моделей».
15.10 Мультсеріал «Вуді Вудпекер і його друзі».
15.30 Мультсеріал «Сімба — цар звірів».
15.55 Мультсеріал «Черепашки-ніндзя».
16.20 Мультсеріал «Справжні монстри».
16.50 Мультсеріал «Сучасне Рокове життя».
17.15 Серіал «Кенан і Кел».
17.40 Серіал «Людина-невидимка».
18.45 Факти. Інформаційна програма.
19.20 Худ.фільм «Чотири кімнати».
21.10 Серіал «Справи Кепських».
21.45 Докладно з Д.Кисельовим.
22.35 Погода.
22.40 Худ.фільм «Дробовик».
00.25 М-Файли.
00.55 Особливі прикмети.
01.15 Хіт-парад «Гаряча сімка».
01.25 Музика ночі.

СТБ

07.00 Серіал «Пристрасті по-італійськи».
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.20, 01.45 Астрологічний прогноз.
08.30 Док.фільм «Мисливці за щастям». 2 частина.
09.10 «Вікна». Столиця.
09.50 Серіал «Спрут—2».
11.10 Худ.фільм «Спокуса».
13.00 Худ. фільм «Тай Пен». 2 серія.
14.30 «Вікна». Новини.
14.50 BIZ-TV.
16.25 Серіал «Іскристе кохання».
17.25 «Вікна». Кримінал.
17.35 Серіал «Пристрасті по-італійськи».
18.10 «Вікна». Столиця.
18.20 Серіал «Пристрасті по-італійськи».
19.00 «Вікна». Новини.
19.40 Док.фільм «Кримські історії».
19.45 Серіал «Спрут — 2».
21.00 Худ. фільм «Звуковий бар'єр».
22.50 «Вікна». Бізнес.
23.10 Передвиборні теледебати. «Партія, панове!».
23.50 Худ. фільм «Машина».

НОВИЙ КАНАЛ

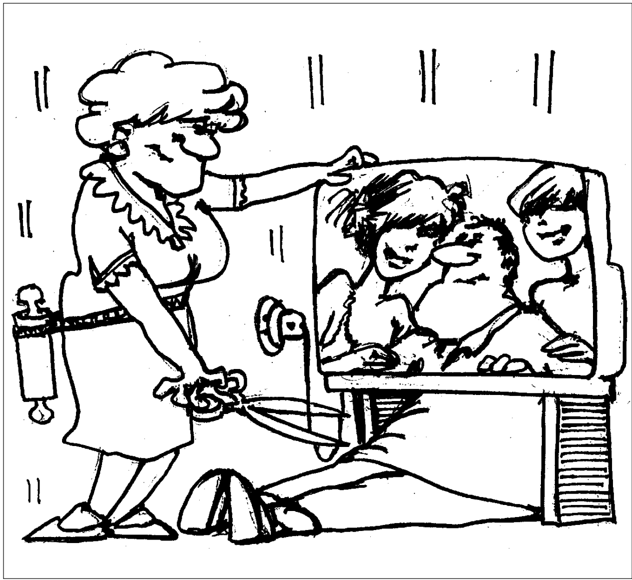
06.25, 06.35, 07.20, 07.35, 08.15, 08.35, 08.50, 09.05 Підйом.
06.30 Репортер.
06.50 Телепузики.
07.30 Репортер-бізнес.
07.45 Мультсеріал «КітПес».
08.30 Репортер.
08.40 Знай наших.
09.00 Київський репортер.
09.25 Серіал «Кобра».
10.10 Серіал «Кетс і пес».
10.45 Серіал «Клоун».
11.35 Тетянин полудень.
12.25 Худ.фільм «Медовий місяць у Вегасі».
14.00 Репортер.
14.10 «Хауз фіт» — домашній фітнес.
14.20 Серіал «Кетс і пес».
14.50 Мультсеріал «Нік і Пері».
15.20 Мультсеріал «Пеппі Довгапанчоха».
15.45 Мультсеріал «Оггі та кукарачі».
16.05 Територія «Fox Kids». Мультсеріал «Світ Боббі».
16.25 Територія «Fox Kids». Мультсеріал «Денніс-мучитель».
16.45 Територія «Fox Kids». Серіал «Бітлборги».
17.10 Серіал «Баффі — винищувачка вампірів-2».
18.05 Серіал «Клоун».
19.00 Репортер.
19.45 Серіал «Дикий янгол».
20.50 Худ.фільм «Няньки».
22.30 Репортер.
22.50 Погода.
23.00 Худ.фільм «Кікбоксер-2».
00.40 Репортер.
00.55 Худ.фільм «Кам'яний хрест».
02.15 Зона ночі.
03.20 Серіал «Кобра».
04.05 Худ.фільм «Кікбоксер-2».
05.35 Серіал «Сімейні пута».

ГРТ-міжн.

07.05 Серіал «Ставка більша за життя».
08.00 Новини.
08.15 Телеканал «Доброго ранку».
10.10 Серіал «Земля любові».
11.00 Новини (із субтитрами).
11.15 Серіал «Убивча сила-2. Поза грою».
12.05 Е.Радзинський. «У Росії усе секрет... і нічого не таємниця!». «Фатальні хвилини історії». Фільм 4.
12.45 З легкою парою! У гостях у М.Євдокимова.
13.10 «Народ проти». Телегра.
14.00 Новини (із субтитрами).
14.15 Сім бід — один одвіт.
14.30 Чекай мене.
15.20 Російський екстрим.
15.45 Худ.фільм «Підкидьок».
17.00 Новини.
17.25 Самі з вусами.
17.55 Смак.
18.10 Серіал «Ставка більша за життя».
19.05 Велике прання.
20.00 Час.
20.30 Серіал «Убивча сила-2. Здібний учень».
21.30 Серіал «Убивча сила-2. Місія здійсненна-1».
22.30 Нічний «Час».
23.00 Людина і закон.
23.30 Саті. А.Джигарханян.
00.05 Нічна зміна.

РТР

04.50 — 08.00 Ранок на РТР.
04.50, 05.50, 06.50, 07.50 Вісті — Москва.
05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вісті.

05.10 Православний календар.
05.15 Сімейні новини.
05.25 Чергова частина.
05.30 Афіша.
05.40 Дорожній патруль.
06.10 Експертиза РТР.
06.20 Національний дохід.
06.25 Вісті — Спорт.
06.30 Сімейні новини.
06.40 Пролог.
07.10 Чергова частина.
07.15 Відкрита митниця.
07.30 Дорожній патруль.
07.40 Пролог.
08.10 Серіал «Селеста, завжди Селеста».
08.45 Сімейні новини.
08.50 Експертиза РТР.
09.00 Фігурне катання. Чемпіонат світу. Оригінальний танець.
09.50 Чергова частина.
10.20 Серіал «Санта-Барбара».
11.05 Діалоги про тварин.
12.00 Що хоче жінка.
12.30 Мультфільми.
13.20 Вісті — Спорт.
13.25 Серіал «Крила кохання».
14.20 Серіал «Дикий янгол».
15.20 Серіал «Прості істини».
16.20 Дорожній патруль.
16.30 Афіша.
16.40 Експертиза РТР.
16.50 Серіал «У дзеркалі Венери».
17.50 Серіал «Комісар Рекс».
18.50 На добраніч, діти!
19.35 Вісті — Москва.
19.55 Серіал «Троє проти всіх».
20.55 Серіал «Люди і тіні».
22.20 Вісті — Москва.
22.30 Фігурне катання. Чемпіонат світу. Чоловіки. Довільна програма.
00.20 Панорама кіно.
01.05 Гаряча десятка.

НТБ

05.00, 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.00 Сьогодні.
05.05, 05.35, 06.10, 06.35, 07.10, 07.35 Ранок на НТБ.
07.50 Серіал «Громадянин начальник».
09.25 Серіал «Далекобійники».
10.20 Квартирне питання.
11.20 Худ. фільм «Військово-польовий роман».
13.20 Принцип «Доміно».
14.40 Кримінал.
15.30 Серіал «Циган». 2 серія.
16.45 Увага. Розшук!
17.35 Кримінал.
18.30 Герой дня.
18.50 Серіал «Громадянин начальник».
19.55 Серіал «Далекобійники».
21.55 Цілком таємно. Інформація для роздумів.
23.25 Гордон.

П'ЯТНИЦЯ, 22 березня

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».
09.00 Одвічні істини.
09.05 Classic-прем'єр.
09.35 Мультфільм.
09.45 Худ.фільм «Капітан Немо». 1 серія.
11.00 Новини.
11.15 Світ поезії. Т.Г.Шевченко.
11.25 Обранці муз. Г.Гаркуша.
ОСВІТНІЙ КАНАЛ
12.00 Док.серіали «Усі на орбіту», «Денні, розкажи мені». Освіта XXI століття. Харківський державний економічний університет. «Нащадкам на згадку».
УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
13.00 Пам'яті М.Лисенка. До 160-річчя від дня народження.
13.20 Док.фільм «Щастя Кіндрата Лохвицького».
13.40 Фільм-концерт «Співаночки мої».
14.00 Телевізійна служба розшуку.
14.10 Закон є закон.
15.00 Новини.
15.15 Мультсеріал «Книга джунглів».
15.40 Студія «5».
16.20 Майстри кіно. А.Бучма.
16.50 Закон є закон.
17.00 Новини.
17.15 Регіон.
17.45 Музика на каналі.
17.35 Грін-зона.
17.55 Надвечір'я.
18.25 О.Крюкова представляє...
18.50 Новини.
19.00 Вибори-2002. Виборчий блок «Народний Рух України». Соціал-демократична партія України (об'єднана).
19.30 Саме той.
20.00 Вибори-2002. Програми обласних державних телерадіокомпаній.
20.40 Вечірня казка.
20.55 Вечірня молитва.
21.00 Новини.
21.25 Питання дня.
21.30 «Диканька». Телешоу з Л.Якубовичем.
22.20 В ніч на суботу з Оленою Роміною.
23.00 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.05 Док.фільм «Київські літа Миколи Бердяєва».
10.30 Естрадна прем'єр-ліга.
11.05 Док.фільм «Михайло Білас».
11.40 Абетка безпеки.
11.50 Худ.фільм «Вишневі ночі».
13.25 Право.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».
07.30 Серіал «Ніна. Розплата за кохання».
09.10 Серіал «Московські вікна». 4 серія.
10.00-14.00 Програми УТ-2.
14.00 Серіал «Прибулець». 5 серія.
14.50 Парк автомобільного періоду.
15.30 ТСН.
15.45 Серіал «Зоряні шляхи».
16.40 Серіал «Красуня Джек, красунчик Джилл».
17.35 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
18.30 Останній американський герой.
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 Прихована камера.
21.05 Серіал «Агент національної безпеки-3». «Пастка».
22.10 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Такого не вибачають».
00.00 ТСН.
00.30 Ситуація.
00.45 Телевізійна служба розшуку.
00.50 «Своє кіно» Худ.фільм «Вінчання зі смертю».
02.20 Ситуація.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

07.00, 08.00, 09.00, 12.00 Новини.
07.15 Народна платформа.
07.20 Корисні поради.
07.25 Смачно з Борисом Бурдою.
08.20 Серіал «УВС».
09.20 Слабка ланка.
10.15 Сім'я від А до Я.
10.25 Мультфільм.
10.35 Клуб «Золотий гусак».
11.10 Серіал «Алондра».
12.15 Серіал «Заборонена жінка».
13.00-18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.

КДТРК

13.00 За київським часом.
13.15 Серіал «Справи сімейні».
13.45 Шлягер представляє.
14.35 Док. фільм «Місто Колумба».
14.45 Телевізійна служба розшуку.
14.50 Автографи.
15.25 Пілігрим.
15.50 Конкурент.
16.20 Ліки майбутнього.
16.40 Серіал «Життя знову».
17.25 Торговий ряд.
17.30 За київським часом.

«ІНТЕР»

18.00 Новини.
18.10 Народна платформа.
18.15 Серіал «Земля кохання».
19.10 Поле чудес.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.45 Весняні ігри «Що? Де? Коли?» 2 гра.
21.55 Народна платформа.
22.00 Худ. фільм «Російський кілер».
23.50 Народна платформа.
23.55 Подробиці. Підсумки дня.
00.15 Нічний сеанс. Фільм «Сновиди».
01.50 Прогноз погоди.
01.55 Серіал «Загін спеціального призначення».

ICTV

05.40 Серіал «Приватний детектив Магнум».
06.35 Хіт-парад «Гаряча сімка».
06.45 Факти. Інформаційна програма.
06.55 Телевізійна служба розшуку.
07.00 Мультсеріал «Сімба — цар звірів».
07.30 Мультсеріал «Вуді Вудпекер і його друзі».
07.45 Факти. Інформаційна програма.
07.55 Погода.

У п'ятницю на Інтері о 22.00 худ. фільм «Російський кілер»

08.00 Плюс-мінус. Економічний вісник.
08.15 Серіал «Кенан і Кел».
08.45 Факти. Інформаційна програма.
09.00 Серіал «Людина-невидимка».
09.55 Серіал «Мілагрос».
10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.50 Серіал «Чорна перлина».
11.45 Серіал «Приватний детектив Магнум».
12.45 Факти. Інформаційна програма.
13.00 Худ.фільм «Дробовик».
14.40 Серіал «Школа моделей».
15.05 Мультсеріал «Вуді Вудпекер і його друзі».
15.40 Мультсеріал «Сімба — цар звірів».
16.05 Худ.фільм «Злодюжки».
17.40 Серіал «Людина-невидимка». Заключна серія.
18.45 Факти. Інформаційна програма.
19.10 Особливі прикмети. А.Кінах.
19.45 Худ.фільм «Роззява».
21.45 Факти. Інформаційна програма.
22.05 Погода.
22.20 Теледебати.
23.20 «Кентавр». Тележурнал для чоловіків.
23.40 Худ.фільм «Під час заходу сонця».
01.35 Хіт-парад «Гаряча сімка». Мовлення на Київ і область:
01.45 Худ.фільм «Домашні уроки».
03.00 Серіал «Альф».
03.35 Худ.фільм «Мюнстере, повертайся додому».
05.10 Худ.фільм «Під час заходу сонця».

СТБ

07.00 Серіал»Пристрасті по-італійськи».
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.20, 02.00 Астрологічний прогноз.
08.30 «Вікна». Спорт.
09.10 «Вікна». Столиця.
09.50 Серіал «Спрут-2».
11.05 Худ. фільм «Звуковий бар'єр».
12.45 Худ. фільм «Убити «Лицедія».
14.30 «Вікна». Новини.
14.50 BIZ-TV.
16.25 Серіал «Поліцейські-вертольотчики».
17.25 «Вікна». Кримінал.
17.35, 18.20 Білий папуга.
18.10 «Вікна». Столиця.
19.00 «Вікна». Новини.
19.40 Док.фільм «Кримські історії».
19.45 Серіал «Космічні рейнджери».
20.50 Худ. фільм «Жандарм у Нью-Йорку».
23.00 Передвиборні теледебати. «Партія, панове!».
23.40 Худ. фільм «Синя борода».

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 06.35, 07.20, 07.35, 08.15, 08.35, 08.50, 09.05 Підйом.
06.30 Репортер.
06.50 Телепузики.
07.30 Репортер-бізнес.
07.45 Мультсеріал «КітПес».
08.30 Репортер.
08.40 Знай наших.
09.00 Київський репортер.
09.25 Серіал «Кобра».
10.10 Серіал «Кетс і пес».
10.45 Серіал «Клоун».
11.40 Тетянин полудень.
12.25 Худ.фільм «Няньки».
14.00 Репортер.
14.10 «Хауз фіт» — домашній фітнес.
14.15 Серіал «Кетс і пес».
14.50 Мультсеріал «Нік і Пері».
15.20 Мультсеріал «Пеппі Довгапанчоха».
15.45 Мультсеріал «Оггі та кукарачі».
16.05 Територія «Fox Kids». Мультсеріал «Світ Боббі».
16.25 Територія «Fox Kids». Мультсеріал «Денніс-мучитель».
16.45 Територія «Fox Kids». Серіал «Бітлборгі».
17.10 Серіал «Баффі — винищувачка вампірів-2».
18.05 Серіал «Пума».
19.00 Репортер.
19.40 Аншлаг! Аншлаг!
20.45 Худ.фільм «Іван Васильович змінює професію».
22.30 Репортер.
22.50 Погода.
23.10 Худ.фільм «Я все одно тебе уб'ю, Крічи».
00.50 Телевізійна служба розшуку.
00.55 «Якобз» представляє зірок «Червоної рути».
01.05 Зона ночі.
02.10 «Бівіс і Батхед».
02.35 Серіал «Кобра».
03.20 Худ.фільм «Я все одно тебе уб'ю, Крічи».
04.50 Серіал «Пума».
05.40 Серіал «Сімейні пута».
06.30 Худ.фільм «Самотня жінка бажає познайомитися».

ГРТ-міжн.

07.05 Скарби Кремля.
07.20 Трояндu для Олени Бережної.
08.00 Новини.
08.15 Телеканал «Доброго ранку».
10.05 Серіал «Убивча сила-2. Здібний учень».
11.00 Новини (із субтитрами).
11.15 Серіал «Убивча сила-2. Місія здійснена-1».
12.05 Людина і закон.
12.45 Самі з вусами.
13.10 Хто хоче стати мільйонером?
14.00 Новини (із субтитрами).
14.15 «Єралаш».
14.20 Що і як.
14.35 Розумниці і розумники.
15.05 Рятувальники. Екстрений виклик.
15.30 Худ.фільм «Шлюб з вихідними днями».
17.00 Новини.
17.25 VRS-камера.
17.55 Смак.
18.10 Велике прання.
19.05 Поле чудес.
20.00 Час.
20.35 Що? Де? Коли?
21.45 Серіал «Земля любові».
22.40 Інший час.
23.20 Серіал «Убивча сила-2. Місія здійснення-2».
00.10 Фігурне катання. Чемпіонат світу. Жінки. Коротка програма.
01.00 Худ.фільм «Вовки в зоні».

РТР

04.50 — 08.00 Ранок на РТР.
04.50, 05.50, 06.50, 07.50 Вісті — Москва.
05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Вісті.
05.10 Православний календар.
05.15 Сімейні новини.
05.25 Чергова частина.
05.30 Афіша.
05.40 Дорожній патруль.
06.10 Експертиза РТР.
06.20 Національний дохід.
06.25 Вісті — Спорт.
06.30 Сімейні новини.
06.40 Пролог.
07.10 Чергова частина.
07.15 Мусульмани.
07.30 Дорожній патруль.
07.40 Пролог.
08.10 Серіал «Селеста, завжди Селеста».
08.45 Сімейні новини.
08.50 Експертиза РТР.
09.00 Нова «Стара квартира».
09.50 Чергова частина.
10.20 Серіал «Санта-Барбара».
11.05 Сам собі режисер.
12.00 Що хоче жінка.
12.30 «Падав торішній сніг», «Історичні анекдоти». Мультфільми.
13.20 Вісті — Спорт.
13.25 Серіал «Крила кохання».
14.20 Серіал «Дикий янгол».
15.20 Серіал «Прості істини».
16.20 Дорожній патруль.
16.30 Афіша.
16.40 Експертиза РТР.
16.50 Футбол. Чемпіонат Росії. «Спартак»(Москва) — «Локомотив»(Москва). (17.50 На добраніч, діти!) .
19.35 Вісті — Москва.
19.55 Худ.фільм «Діти понеділка».
21.55 Фігурне катання. Чемпіонат світу. Танці. Довільна програма.
23.45 Худ. фільм «Акули-2».

НТБ

05.00, 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.00 Сьогодні.
05.05, 05.35, 06.10, 06.35, 07.10, 07.35 Ранок на НТБ.
07.50 Серіал «Громадянин начальник».
09.25 Серіал «Далекобійники».
10.25 Подорожі натураліста.
11.20 Худ. фільм «За вітриною універмагу».
13.25 Далі буде...
14.15 Пепсі-чарт.
15.25 Професія — репортер.
15.45 Худ. фільм «Співучасники».
17.40 Кримінал.
18.35 Свобода слова.
20.10 Кримінальна Росія.
21.50 Худ. фільм «Крайні міри».
00.10 Кома.

СУБОТА, 23 березня

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».
09.00 В гостях у Дрьоми.
09.30 Зірки, на сцену!
10.05 Худ.фільм «Капітан Немо». 2 серія.
11.20 Подорож у дитинство.
11.45 Мультфільм.
12.00 Створи себе.
12.20 Від сузір'я до сузір'я.
12.40 Театральна афіша. УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
13.00 Прем'єра. «Театр ім. М.Заньковецької. Від С.Скарбека до Б.Романицького». Частина 1.
13.25 Ретро-альбом.
13.30 Прем'єра. «Театр ім. М.Заньковецької. Від свого імені». Частина 2.

* * *

14.00 Не все так погано...
14.30 Classic-прем'єр.
15.00 Новини.
15.15 Портрет жінки в інтер'єрі.
15.40 Регіон.
16.00 Олімпійські уроки Солт-Лейк-Сіті.
16.30 Особливі прикмети. В.Литвин.
17.10 Реліквії і храми України.
17.20 Світ. Огляд.
17.50 Худ.фільм «В'язень замку Іф». 1 серія.
19.00 Новини.
19.10 Вікно в Америку.
19.40 Худ.фільм «В'язень замку Іф». 2 серія.
20.50 Мегалот.
21.00 Новини.
21.35 Світ спорту.
21.45 Стара колекція.
22.00 Ток-шоу Оксани Марченко «Моя професія».
22.45 Телевізійна служба розшуку.
23.00 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 Пенсійна реформа.
10.40 Польова пошта пам'яті.
11.20 Надзвичайна ситуація.
11.50 Телефільм «Будівничі». Частина 1. «Наш світ».
12.00 Чітко і ясно.
12.35 Милосердя.
13.00 Вибори-2002. Вчимося обирати.
13.30 Людина і закон.

КАНАЛ «1+1»

07.00 Парк автомобільного періоду.
07.30 Худ.фільм «Рік теляти».
09.00 Медовий місяць.
10.00-14.00 Програми УТ-2.
14.00 Дісней. Мультфільм «Король — Лев. Тімон і Пумба».
14.30 Дісней. Мультфільм «Аладдін».
15.00 Серіал «Уокер — техаський рейнджер».
15.50 Серіал «Прогулянка з динозаврами».
16.30 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Бабій-2».
17.45 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Наземний контроль».
19.30 ТСН.
20.00 Великі перегони.
20.15 Медовий місяць.
21.20 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Таємне побачення».
22.40 Телеміст. Україна — Росія.
00.20 Худ.фільм «Перший смертний гріх».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

КДРТРК

07.00 За київським часом.
07.35 Театральний Київ.
07.55 Пані, панночка, панянка.
08.10 Торговий ряд.
08.15 На ранковому прийомі.

«ІНТЕР»

09.00 Прогноз погоди.
09.05 Народна платформа.
09.10 Містечко.
09.45 Бадьорого ранку!
10.25 Хто крайній?
10.45 Смачно з Борисом Бурдою.
11.20 Не може бути!
11.45 Народна платформа.
11.50 Світ пригод. Худ.фільм «Джек та бобове дерево».
13.30 Мультфільм «Покемон».
13.55 Сміхопанорама.
14.30 Планета тварин.
15.35 Худ. фільм «Російський кілер».
17.15 Інтелект-шоу LG-Еврика.
18.10 Худ.фільм «Няньки».
19.55 Суперлото.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.30 N-кілометр.
20.50 Містечко.
21.30 Народна платформа.
21.35 Прем'єра серіалу «Ростов-тато».
22.45 Худ.фільм «Листоноша».
01.45 Народна платформа.
01.50 Нічний сеанс. Худ. фільм «Справжня любов».
03.50 Прогноз погоди.

ICTV

07.00 Перехрестя.
07.35 Погода.
07.40 Серіал «Людина-невидимка».
08.35 Мультсеріал «Вуді Вудпекер і його друзі».
08.50 Серіал «Легенда про Загублене місто».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.20 Худ.фільм «Безликий».
12.45 Факти. Інформаційна програма.
13.00 Серіал «Вашингтон. Округ Колумбія».
13.55 Серіал «Детективна агенція «Місячне світло».
14.55 Худ.фільм «Роззява».
16.40 Серіал «Альф».
17.15 Серіал «Висока хвиля».
18.05 Галопом по Європах. Телегра.
18.45 Факти. Інформаційна програма.
19.00 Худ.фільм «Тремтіння землі-2. Повторний удар».
21.00 Шоу Олени Степаненко.
21.55 Насправді.
22.25 Футбол. Чемпіонат Іспанії. Центральний матч туру.
00.15 Худ.фільм «Домашні уроки».
01.40 «Кентавр». Тележурнал для чоловіків. Мовлення на Київ і область:
02.00 Серіал «Альф».
02.20 Серіал «Війни майбутнього».
03.05 Худ.фільм «Солодка Чаріті».
05.25 Худ.фільм «Безликий».

СТБ

07.00, 02.15 Астрологічний прогноз.
07.05 BIZ-TV.
08.50 Імпреза.
09.20 Домовий.
09.35 Комп'ютерна манія.
09.50 Лабораторія малого бізнесу.
10.00 Серіал «Космічні рейнджери».
11.00 Серіал «Поліцейські — вертольотчики».
12.00 Білий папуга.
13.00 Худ. фільм «Жандарм у Нью-Йорку».
15.00 Колія.
15.20 Медіа-клуб.
16.00 Новація.
16.10 Серіал «Знедолені».
18.00 Серіал «Загін особливого призначення».
19.00 «Вікна». Новини.
19.15 Худ. фільм «Операція «Тушонка».
21.35 Худ. фільм «На захід від червоної скелі».
23.30 Худ. фільм «Жертва диявола».
01.20 Серіал «Загін особливого призначення».

НОВИЙ КАНАЛ

07.45 Територія «Fox Kids». Мультсеріал «Світ Боббі».
08.15 Територія «Fox Kids». Мультсеріал «Денніс-мучитель».
08.35 Територія «Fox Kids». Серіал «Бітлборгі».
09.00 Мультсеріал «Пуччіні».
09.30 Серіал «Плем'я-2».
10.00 «3х4». Найкумедніше домашнє відео.
10.45 «Хауз фіт» — домашній фітнес.
10.50 Аншлаг! Аншлаг!
11.45 Посміхніться. Вас знімають.
12.20 Серіал «Сімейка Адамсів».
12.50 «Жіночий погляд» О. Пушкіної.
13.20 Репортер.
13.45 Худ.фільм «Іван Васильович змінює професію».
15.30 Худ.фільм «За двома зайцями».
16.50 Футбольний огляд «Гол!» Збірна України в Японії.
17.00 Футбол. Англійська Прем'єр-ліга.«Манчестер Юнайтед» — «Мідлсборо». У перерві — Документальне кіно «Озимого Покоління».
19.00 Репортер.
19.30 Худ.фільм «Весна на Зарічній вулиці».
21.20 Худ.фільм «Чоловічий стриптиз».
23.20 Серіал «Латинський коханець».
00.25 Худ.фільм «Остаточне табу».
01.50 «Бівіс і Батхед».
02.15 Зона ночі.
03.40 Худ.фільм «Волга-Волга».
05.20 Худ.фільм «Чоловічий стриптиз».
07.00 «3х4». Найкумедніше домашнє відео.

ГРТ-міжн.

09.00 Новини (із субтитрами).
09.10 Поле чудес.
10.00 Слідство веде Колобков.
10.20 Здоров'я.
10.55 Смак.
11.10 У світі тварин.
11.50 Телеміст. Росія-Україна.
13.30 Сміхопанорама.
14.00 Новини (із субтитрами).
14.10 Худ.фільм «Регіна».
16.05 Фігурне катання. Чемпіонат світу. Жінки. Довільна програма.
17.00 Новини.
17.20 Фігурне катання. Чемпіонат світу. Жінки. Довільна програма.
18.30 VRS-камера.
19.05 Хто хоче стати мільйонером?
20.00 Час.
20.30 Худ.фільм «Сміттяр».
22.05 Жарт за жартом.
22.45 Серіал «Убивча сила-2. Місія здійснення-3». Заключна серія.
23.40 Маски-шоу. «Маски» грабують банк.
00.00 Худ.фільм «Внутрішні вороги».

РТР

05.55 Діалоги про риболовлю.
06.25 Серіал «Повелитель звірів».
07.20 Тато, мама, я — спортивна сім'я.
08.05 Телепузики.
08.30 Золотий ключ.
08.50 Здоров'я і життя.
09.20 Пошта РТР.
09.50 «Сто до одного». Телегра.
10.40 Серіал «Медики».
11.40 Ще раз про художню гімнастику.
13.00, 19.00 Вісті.
13.20 Худ. фільм «Найчарівніша і найпривабливіша».
15.00 Футбол. Чемпіонат Росії. «Динамо» (Москва) — ЦСКА.
17.00 Моя сім'я.
17.55 Аншлаг.
19.25 Дзеркало.
20.00 Худ. фільм «Конвалія срібляста».
21.55 Худ. фільм «Артист і майстер зображення».
00.20 Док.-публіцистична програма В. Молчанова. Микола Амосов.

НТБ

05.55 Худ. фільм «Весілля».
07.00, 09.00, 11.00, 15.00, 18.00 Сьогодні.
07.15 Вулиця Сезам.
07.40 Серіал «Дзеркало, дзеркало».
08.25 Без рецепта.
09.15 Кримінал. Щиросерде зізнання.
09.45 «Жіночий погляд» О.Пушкіної.
10.20 Квартирне питання.
11.20 Худ. фільм «Людина з бульвару Капуцинів».
13.25 Подорожі натураліста.
14.05 Своя гра.
15.25 Професія — репортер.
16.00 Далі буде...
16.55 Шоу Олени Степаненко.
18.40 Професія — репортер.
19.20 Серіал «Агент національної безпеки-3». «Клятва Гіппократа».
20.25 Худ. фільм «Перший удар»
22.15 Усе відразу!
22.45 Серіал «Зоряні врата-2». 1 серія.
23.45 Худ. фільм «Звірі».

НЕДІЛЯ, 24 березня

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».
09.00 Клуб Суперкниги.
09.30 Крок до зірок.
10.00 Наше військо.
10.30 Худ.фільм «Капітан Немо». 3 серія.
11.35 Хто в домі хазяїн?
12.00 Сільський час.
12.50 Модний час.
13.20 Формула 36,6.
13.50 Дитяча лінія.
14.05 Мультфільм на замовлення.
15.00 Новини.
15.10 Духовний вісник.
15.30 «Саме той» про себе...
16.00 Перехрестя.
16.30 Хроніка XX століття. М.Рильський.
17.05 Концерт пам'яті І.С.Козловського.
18.00 Фінал III турніру з міні-футболу серед студентських команд на Кубок Президента України.
18.30 Ток-ринг.
19.00 Новини.
19.10 Худ.фільм «В'язень замку Іф». 3 серія.
20.50 Вечірня казка.
20.55 Вечірня молитва.
21.00 Панорама.
22.00 Футбол. Ліга чемпіонів. Тижневий огляд.
23.00 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 Моя професія.
10.50 Реальний сектор.
11.25 Резонанс.
11.45 Телефільм «Будівничі». 2 частина. «Словом і ділом».

12.00 Хай щастить.
12.30 Бізнес за правилами.
13.05 «Диканька».

КАНАЛ «1+1»

07.00 Серіал «Уокер — техаський рейнджер».
07.50 Перше побачення.
08.20 Прихована камера.
09.10 Лото-забава.
10.00-14.00 Програми УТ-2.
14.00 Дісней. Мультфільм «Король — Лев. Тімон і Пумба».
14.30 Дісней. Мультфільм «Аладдін».
15.00 KBH. Українська ліга.
17.00 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Бетмен повертається».
19.15 Великі перегони.
19.30 ТСН-епіцентр.
20.15 Серіал «Агентство «Місячне сяйво».
21.15 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Танго і Кеш».
23.10 Бокс по-справжньому. Леонард Дорін — Рауль Гораціо Балбі.
00.25 Худ.фільм «Чуже золото».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

КДРТРК

07.00 Молодіжна телевізійна служба.
07.30 Люди і долі.
08.00 Недільні зустрічі.
08.40 Торговий ряд.
08.45 Інтер'єр.

«ІНТЕР»

09.00 Прогноз погоди.
09.05 Народна платформа.
09.10 Телефортуна.
09.45 Прокинься і співай!
10.40 Уік-енд.
11.15 Народна платформа.
11.20 Караоке на майдані.
11.55 Показуха.
12.30 Мелорама.
13.15 Планета Здоров'я.
13.45 Мультфільм «Покемон».
14.10 Реальне TV. Весілля.
14.35 Серіал «Ростов-тато».
15.40 Дискавері.
16.20 Весняні ігри «Що? Де? Коли?» 2 гра.
17.35 Худ.фільм «Поліцейський з Беверлі Хіллз-2».
19.20 Джентльмен-шоу.
20.00 Інформаційно-аналітична програма «Подробиці тижня».
20.50 Народна платформа.
20.55 Худ. фільм «Безликий».
22.35 Спорт-тайм.
23.10 Народна платформа.
23.15 Елітарне кіно. Худ. фільм «Пес-привид».
01.15 Прогноз погоди.

ICTV

07.25 Мультфільм.
07.30 Погода.
07.35 Серіал «Висока хвиля».
08.30 Мультсеріал «Вуді Вудпекер і його друзі».
08.45 Серіал «Легенда про Загублене місто».
09.15 Серіал «Чудернацька наука».
09.45 Худ.фільм «Принцеса з млина».
10.00, 11.00, 12.00, 16.00, 17.00, 18.00, 20.00 Факти. Гарячі новини.
11.45 Телевізійний центр моди.
12.15 Особливі прикмети.
12.45 Факти. Інформаційна програма.
13.00 Мультфільм.
13.30 Галопом по Європах.
14.05 Шоу Олени Степаненко.
14.55 Худ.фільм «Тремтіння землі-2. Повторний удар».
16.45 Серіал «Альф».
17.20 Серіал «Висока хвиля».
18.05 Відгадай і К°.
18.45 Факти. Інформаційна програма.
19.00 Свобода слова.
20.00 Худ.фільм «Найкращий друг».
22.00 Серіал «Приватна міліція».
22.30 Худ.фільм «Фінансистка».
00.10 Штрафний удар.
00.20 Футбол. Чемпіонат Іспанії. Центральний матч туру.
01.55 М-Файли.

СТБ

07.00, 02.15 Астрологічний прогноз.
07.05 Прописи.
07.35 BIZ-TV.
09.10 Ви практично здорові.
09.30 Ні пуху ні пера.
09.50 Лабораторія малого бізнесу.
10.00 Худ. фільм «Операція «Тушонка».
12.20 «Вікна» у світ.
12.50 М-стиль.
13.20 BIZ-TV.
15.00 Стан neXt.
15.20 Зворотний бік медалі.
15.55 Італійський футбол. Серія «А». Центральний матч туру.
18.00 Автостиль.
18.20 Бізнес-студія.
19.00 Худ. фільм «Горець».
21.25 Італійський футбол. Серія «А».Центральний матч туру.
23.30 Худ. фільм «Занепад».
01.45 Імпреза.

НОВИЙ КАНАЛ

07.45 Церква Христова.
08.00 Мультсеріал «Дикі Тонбери».
08.30 Мультсеріал «Боб Губко».
09.00 Мультсеріал «Пуччині».
09.25 Серіал «Плем'я-2».
10.00 «3х4». Найкумедніше домашнє відео.
10.45, 12.25 Світ індійського кіно.
12.00 Запитайте у лікаря.
13.40 Репортер.
14.05 Худ.фільм «Весна на Зарічній вулиці».
15.55 Худ.фільм «Принцеса на бобах».
17.45 Село Глухівка.
18.05 Серіал «Рятувальники».
19.00 Репортер.
19.30 Худ.фільм «Захоплення Стелли».
21.50 Худ.фільм «Солдат Джейн».
00.10 Футбольний огляд «Гол!».
00.35 Футбол. Англійська Прем'єр-ліга. «Ліверпуль» — «Челсі».
02.05 Худ.фільм «Білий птах з чорною відзнакою».
03.45 Худ.фільм «Солдат Джейн».
05.40 Серіал «Рятувальники».

ГРТ-міжн.

09.00 Новини (із субтитрами).
09.10 Хто хоче стати мільйонером?
10.00 Док.детектив «По сліду Солоника». Справа 2002 року.
10.25 Грай, гармонь улюблена!
11.00 Армійський магазин.
11.25 «Єралаш».
11.35 Ранкова зірка.
12.20 «Непутні замітки» з Д.Криловим.
12.35 Доки всі вдома.
13.10 Скарби Кремля.
13.20 Клуб мандрівників.
14.00 Новини (із субтитрами).
14.10 KBH-2002.
16.05 КОАПП.
16.30 Розумниці і розумники.
17.00 Новини.
17.15 Самі з вусами.
17.45 Худ.фільм «Кримінальний відділ».
19.05 Фігурне катання. Чемпіонат світу. Показові виступи.
21.30 Часи.
22.45 Худ.фільм «Мрії ідіота».
00.15 Худ.фільм «Регіна».

РТР

05.20 Худ. фільм «Пригоди жовтої валізки».
06.40 Тато, мама, я — спортивна сім'я.
07.25 Телепузики.
07.50 Російське лото.
08.40 ТБ «Бінго-шоу».
09.20 Доброго ранку, країно!
09.55 Сам собі режисер.
10.50 Містечко.
11.25 Худ. фільм «Робін Гуд. Чоловіки в трико».
13.00, 19.00 Вісті.
13.20 Парламентський час.
14.05 Діалоги про тварин.
15.05 Навколо світу.
15.55 Серіал «Повітряна поліція».
16.55 ТБ «Бінго— новини».
17.00 Худ. фільм «Бінго-Бонго».
20.10 Аншлаг.
21.10 Худ. фільм «На лінії вогню».
23.40 Спорт за тиждень.
00.40 Серіал «Твін Пікс».

НТБ

05.40 Худ. фільм «Перша рукавичка».
07.00, 09.00, 11.00, 15.00 Сьогодні.
07.15 Вулиця Сезам.
07.40 Пепсі-чарт.
08.30 Ох, вже ці діти!
09.15 Серіал «Агент національної безпеки-3». «Клятва Гіппократа».
10.25 Кримінальна Росія.
11.20 Худ. фільм «Самотнім надається гуртожиток».
13.20 Служба порятунку.
14.00 Своя гра.
15.25 Я та мій собака.
16.15 «Жіночий погляд» О.Пушкіної.
16.55 Очна ставка.
17.30 Худ. фільм «Ультиматум».
19.00 Серіал «Агент національної безпеки-3». «Клятва Гіппократа».
20.00 Нещодавно.
21.15 Ляльки.
21.35 Худ. фільм «Повернення немає».
23.50 Серіал «Зоряні врата-2». 2 серія.
00.45 Журнал Ліги чемпіонів.

У програмі можливі зміни.

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

У неділю на «1+1» о 21.15 худ.фільм «Танго і Кеш»

Президент ПА ОБСЄ: «Недовіра та підозри мають бути розвіяні»

(Початок на 1-й стор.).

Під час прес-конференції Адріан Северін не раз підкреслив важливість довіри громадськості до виборів як «важливого компонента справжньої демократії». Щодо ОБСЄ, то він багато разів запевнив, що не є інспектором чи жандармом від цієї організації, а бачить свою роль у тім, щоб окреслити всі делікатні моменти і закликати всіх просуватися далі демократичним і правильним шляхом. «Ми зацікавлені у вільних і справедливих виборах в Україні, в продовженні процесу реформ, в єднанні та консолідації суспільства», — заявив пан Северін. На запитання журналістів про можливі фальсифікації він відповів: «Ми не хочемо, щоб вибори було сфальсифіковано». А щодо наявності підстав для можливих фальсифікацій, то Адріан Северін сказав: таке нетривале перебування у вашій країні не дало мені змоги досконально вивчити ті факти порушень, які вже є, тому я не можу сьогодні казати, чи обгрунтований скептицизм кандидатів у депутати стосовно чесності виборів.

Заступник Голови Верховної Ради Степан Гавриш, у свою чергу, заявив журналістам, що розцінює нинішній візит Президента ПА ОБСЄ як іще один крок до поглиблення співдружності і партнерства між Україною та Європою, зокрема ОБСЄ. «Україна не моніторинговий майданчик для ОБСЄ, а партнер, і це дуже важливо», — підкреслив Степан Гавриш.

Адріан Северін повідомив також, що під час його переговорів обговорювалася і тенденція поляризації політичних сил, про яку він казав ще по приїзді. Глава ПА ОБСЄ попередив керівництво України про небезпеку надмірної політичної конфронтації: «Є велика різниця між критикою і конфронтацією». У зв'язку з цим пан Северін зазначив, що «недовіра та підозри мають бути розвіяні».

На думку заступника голови українського парламенту, «проблема не так у використанні адмінресурсу, як у справді глибокій конфліктності між суб'єктами виборів». І «це не дає мотивованих підстав казати про те, що в майбутній ВР може бути створено парламентську більшість», вважає Степан Гавриш.

Яна СТАДІЛЬНА.

Палестина — держава, і Ізраїль має зняти її окупацію

Учора Рада Безпеки ООН майже одностайно ухвалила резолюцію, в якій вперше визнається держава Палестина. Цей документ, проект якого було внесено на розгляд РБ представниками Сполучених Штатів, закликає до негайного зняття окупації палестинських земель і припинення нападів на мирне населення з метою призупинення ескалації насильства на Близькому Сході. Схвалена резолюція практично не відрізняється від проекту, поданого Сирією, проте Сирія під час голосування утрималася, назвавши її «надто слабкою» і такою, що не має стосунку до усунення справжніх причин палестино-ізраїльського конфлікту.

У свою чергу, й Генсек ООН Кофі Аннан рішуче зажадав від ізраїльського керівництва зупинити «незаконну окупацію» палестинських земель і припинити напади на мирне населення. Він також закликав мешканців Палестинської автономії припинити теракти, які, за його словами, провокують ескалацію насильства.

Ще однією сенсацією стала інформація про те, що американський спецпосланник на Близькому Сході Ентоні Зінні запропонує розмістити в конфліктному регіоні міжнародних спостерігачів. Це відбудеться, якщо Зінні вдасться переконати Ізраїль і Палестину укласти перемир'я. В такому разі миротворці забезпечуватимуть дотримання цієї угоди. Проте, на думку іноземних дипломатів, попри всі сенсаційні події останніх днів ситуація в регіоні така, що цілком може перерости в широкомасштабну війну.

Фото АП.

Росія у вибори не втручається. Можливо, це недолік?

Посол Росії, спеціальний представник російського президента з розвитку торговельно-економічних відносин з Україною Віктор Черномирдін провів цілу низку зустрічей з лідерами партій і блоків, які беруть участь у парламентських виборах. На його думку, нині «відбувається перехлост емоцій». Черномирдін заявив, що має намір і в подальшому зустрічатися з учасниками виборів.

Тим часом посол РФ тепер уже мало не щодня відкидає обвинувачення в російському втручанні в українську виборчу кампанію. При цьому він не забуває вказувати на участь у ній великої кількості представників Заходу: «Надто вже багато вояжерів із Заходу, не простих, а значних, відомих осіб. Не кажучи вже про те, що й невідомих багато. І не тільки в Києві, а й у регіонах», які «зустрічаються здебільшого з опозицією». «Мене часто запитують, і я часто запитую: а де ж Росія, а чому ж із Росії нікого немає? Це, я вважаю, наш спільний недолік», — зазначає В. Черномирдін.

Якщо з півмісяця тому українські політологи казали про штучне роздмухування російського чинника впливу на виборчу кампанію та про відсутність потреби російського ВТК для зовнішньополітичних програм кандидатів, то, схоже, ближче до виборів політики все-таки вирішили за доброю традицією звіряти свої годинники з кремлівськими курантами.

Яна ОСАДЧА.

Ціни зростають

Згідно з офіційною статистикою, з лютого минулого року по лютий нинішнього в країнах Балтії дещо зросли ціни (в Естонії та Латвії — на 4,4%, у Литві — на 2,8%).

У лютому порівняно з січнем інфляція зросла лише в Естонії (на 0,5%).

Ціни на товари в Латвії знизилися на 0,5%, вартість послуг зросла на 0,1%. Подешевшали харчові продукти (0,5%), товари для особистої гігієни і косметики (1%), одяг та взуття (3,3%). Водночас зросли ціни на медикаменти та старі автомобілі. Працівники ЦСУ Латвії пояснюють зниження цін на товари здебільшого поширенням знижок і сезонних розпродажів.

У Литві в лютому ціни на харчові продукти і напої знизилися на 0,7%, на послуги зв'язку — на 1,1%, на одяг та взуття — на 1,5%. Автомобілі подешевшали на 1,8%. Подорожчало пальне (до 4,2%), газ і транспортні послуги.

В Естонії в лютому продовольство подорожчало на 0,9%, послуги — на 0,7%. Ціни на промислові товари не змінилися.

Володимир СТРОЙ.

Помер лауреат Нобелівської премії

У своєму будинку в штаті Коннектікут у віці 84 років помер один із найвідоміших у світі економістів Джеймс Тобін. Він був лауреатом Нобелівської премії з економіки за 1981 рік. Всесвітню популярність йому принесла ідея запровадження спеціального податку на міжнародні фінансові спекуляції. Її було висунуто 1972 року, і тепер вона відома як «податок Тобіна». Останніми роками ця ідея, яку так і не було втілено, стала особливо популярною. Про неї згадали у зв'язку з наслідками безконтрольних фінансових спекуляцій, що особливо сильно били по ринках, які розвиваються, — від Азії і Латинської Америки до Росії. Противники глобалізації домагаються її здійснення, вважаючи, що за рахунок отриманих від цього податку доходів можна допомагати країнам, які розвиваються, у розв'язанні багатьох соціально-економічних проблем.

Жертви терору вимагають рівноправ'я

Група постраждалих унаслідок вибуху федерального будинку в Оклахома-Сіті, а також родичі загиблих надіслали до Конгресу США петицію з вимогою надати їм такі само матеріальні компенсації, що й жертвам терактів 11 вересня у Нью-Йорку та Вашингтоні.

Група активістів, яка становить близько десятої частини загальної кількості тих, хто вижив після вибуху в квітні 1995 року, коли загинуло 168 людей, звернулася до всіх відвідувачів меморіального комплексу в Оклахома-Сіті з проханням підписатися під їхніми вимогами. На думку однієї з керівниць Координаційного центру жертв тероризму Кетті Янгблад, про наслідки теракту та постраждалих в Оклахома-Сіті було забуто після подій 11 вересня. «Ми збираємося відстоювати свої права, бо, крім нас, цього ніхто не зробить», — заявила Янгблад, чоловік якої загинув у квітні 1995 року. Активісти мають намір домогтися від уряду виплати матеріальної компенсації, що еквівалентна затвердженому Конгресом пакету допомоги родичам жертв вересневих терактів. Суму виплат кожній родині затверджено в розмірі 1.85 мільйона доларів. У січні поточного року президент Буш підписав указ, згідно з яким усім родичам загиблих в Оклахома-Сіті буде повернуто сукупну суму податків за 1994—1995 роки, однак самі постраждалі вважають ці заходи недостатніми.

Хроніка. Факти. Події

■ Тбілісі

Перехоплення ядерних вантажів

Сполучені Штати нададуть технічну допомогу Грузії, щоб запобігти нелегальному провезенню радіоактивних матеріалів. Глава прикордонної служби Грузії Валерій Чхеїдзе повідомив, що США виділять спеціальне обладнання для перехоплення ядерних вантажів.

■ Рангун

Переворот не вдався

У Бірмі відвернуто спробу державного перевороту. Четверо змовників — усі родичі колишнього воєнного правителя країни Не Віна — мали намір викрасти трьох головних військових лідерів і змусити їх визнати владу Не Віна. Роль самого колишнього правителя в спробі перевороту поки що незрозуміла.

■ Бішкек

Антитерористичні сили узаконять

Парламент Киргизії розпочне розгляд питання про розміщення в республіці військовослужбовців з Австралії, Данії, Італії, Туреччини, Норвегії, Польщі та Франції.

Депутати мають ратифікувати міжурядові угоди з цими державами про розміщення їхніх військових контингентів у міжнародному аеропорту Манас.

■ Пхеньян

КНДР проти планів Вашингтона

Північна Корея заявила, що різко відреагує на нову ядерну політику США, яка містить план застосування атомної зброї проти семи країн, зокрема й КНДР. Інформаційне агентство ЦТКА заявляє, що Вашингтон буде «дуже не правий», якщо спробує атакувати КНДР ядерною зброєю.

■ Брюссель

Допомога перевершила очікування

Міжнародні фінансові донори на конференції у Брюсселі схвалили проект про надання Македонії фінансової допомоги в розмірі 515 мільйонів доларів. Затверджена сума більш як удвічі перевищує розмір допомоги, що передбачався раніше. Про це стало відомо із спільної доповіді Європейської комісії та Світового банку, оприлюдненої після засідання представників 38 країн і 19 фінансових організацій.

■ Кабул

Афганці захопили талібів

Гуль Хайдар, командувач афганських сил, які воюють проти талібів і членів «Аль-Каїди» в горах на сході країни, повідомив про захоплення ворожого печерного комплексу. Він заявив, що противник припинив опір.

■ Хараре

Опозиція програла

На президентських виборах у Зімбабве переміг нинішній глава цієї держави Роберт Мугабе. За нього проголосувало понад 50 відсотків виборців.

На знімку: *виборча дільниця в столиці Зімбабве Хараре.*

За повідомленнями кореспондентів "ГУ" та зарубіжних інформагентств. Фото АП.

ООО Производственная компания «Крымтел» лтд сообщает что Общее собрание участников ООО Производственная компания «Крымтел» лтд, запланированное Фондом государственного имущества Украины на 15 марта 2002 г. не состоится.

Объявление, данное в газете «Голос Украины» от 14 февраля 2002 года № 30 (2781) считать недействительным.

Господарський суд Харківсько обл. (61022, м. Харків, Держпром, 8-й під.) постановою від 25.02.2002 р. по справі № 15200/2-23 визнав банкрутом та розпочав ліквідаційну процедуру щодо ЗАТ «Виробничо-заготівельне підприємство «Харківвторресурси», код 01886112 (61105, м. Харків, вул. Зернова, 4), зареєстрованого виконкомом Комінтернівської районної ради м. Харкова 27.07.2001 р. за № 040588700Ю0010046.

Ліквідатор Назирова В. П. (ліц № 249730 від 19.10.2001 р.), м. Харків, вул. Полтавський шлях, 22, тел. 27-19-55.

Хозяйственный суд г. Севастополя (99011, Севастополь, ул. Суворова, 21) продолжил ликвидационную процедуру Крымского Коммерческого Церковного банка (99000, г. Севастополь, ул. Ленина, 25). Определение Хозяйственного суда г. Севастополя от 18.02.2002 г. по делу № 20-148/4/1996-5/294.

Ликвидатором назначен Старков А. В. (лицензия № 000157 от 27.01.2000 г.), тел.(0692) 41-38-01.

Господарський суд Київської області (01033, м. Київ, вул. Жилянська, 58-б) постановою від 01.03.2002 р. по справі № 119/2б-2001 визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру ТОВ «Науководослідна комерційно—виробнича фірма «Мир—Сем» (08800, Київська область, м. Миронівка, вул. Леніна, 113, ЗКПО 23238916, рахунок 2600100200104 в АКБ «Правекс—банк», МФО 321983.

Ліквідатором ТОВ «НДКВФ «Мир — Сем» призначено Щербаня Олексія Миколайовича, ліцензія № 047812, від 19.10.01, поштова адреса: 01030, м. Київ-30, а/с 157.

Українська аграрна біржа повідомляє, що двадцять п`ятий спеціалізований аукціон з продажу скрапленого газу для потреб населення відбудеться

20 березня 2002 року о 12-00 годині за адресою: м. Київ, вул. Саксаганського, 1.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОБСЯГИ СКРАПЛЕНОГО ГАЗУ,
ЩО БУДУТЬ ВИСТАВЛЕНІ НА СПЕЦІАЛІЗОВАНОМУ АУКЦІОНІ № 25 З ПРОДАЖУ СКРАПЛЕНОГО ГАЗУ ДЛЯ ПОТРЕБ НАСЕЛЕННЯ 20.03.2002 р.

№ позиції	Обсяг газу в одному лоті, тонн	Кількість лотів, одиниць	Загальний обсяг газу, тонн	Ціна за 1 тону газу (з ПДВ), гривень	Початкова вартість одного лоту (з ПДВ), гривень	Загальна вартість газу (з ПДВ), гривень	Умови транспортування газу
Пропозиція ГПУ «Харгівгазвидобування» (обсяги квітня)							
ГПУ «Харківгазвидобування»							
1	25	56	1 400	930	23 250	1 302 000	автотранспортом
Всього:			**1 400**			**1 302 000**	
Умови поставки: 1) Продавець проводить продаж скрапленого газу на умовах франко-резервуар газопромислового управління							
Пропозиція ВАТ «Укрнафта» (обсяги квітня)							
Гнідинцівський ГПЗ							
2	25	267	6 675	800	20 000	5 340 000	залізницею
3	7	100	700	860	6 020	602 000	автотранспортом
Умови поставки: 1) Продавець проводить продаж скрапленого газу залізничним або самовивозом автомобільним транспортом; 2) Оплату за перевезення скрапленого газу залізничним транспортом здійснює Покупець по окремому договору з транспортною організацією. В ціну за одну тонну скрапленого газу входить вартість послуг за транспортування залізничних цистерн з вузлової станції в пункт наливу, які надаються Прилуцьким підприємством залізничного транспорту; 3) Вивіз скрапленого газу проводить Покупець своїм автотранспортом. При наливі автоцистерн через Прилуцьку ГНС розрахунки за послуги по наливу автоцистерн Покупець проводить по окремому договору з Прилуцьким управлінням по газопостачанню та газифікації.							
Качанівський ГПЗ							
4	7	71	497	860	6 020	427 420	автотранспортом (Качанівське в-во)
5*	7	50	350	700	4 900	245 000	автотранспортом (Глинсько-Розбишевське в-во)
НГВУ "Бориславнафтогаз"							
6	7	17	119	1 000	7 000	119 000	автотранспортом
НГВУ "Долинанафтогаз" (з Долинського ГПЗ)							
7	7	57	399	1 000	7 000	399 000	автотранспортом
НГВУ "Надвірнанафтогаз" (з Долинського ГПЗ)							
8	7	16	112	1 000	7 000	112 000	автотранспортом
Всього:			**8 852**			**7 602 920**	
Умови поставки: 1) Продавець проводить продаж скрапленого газу самовивозом автомобільним транспортом; 2) В ціну за 1 тонну скрапленого газу входить вартість послуг по наливу в автоцистерни.							
**бутан технічний (БТ) відповідно до ГОСТ 20448-90*							
Пропозиція ДК «Укргазвидобування» (обсяги квітня)							
Філія Управління з переробки газу та газового конденсату							
9	120	13	1 560	850	102 000	1 326 000	залізницею
10	35	28	980	850	29 750	833 000	залізницею
Всього:			**2 540**			**2 159 000**	

Умови поставки: 1) Продавець проводить продаж скрапленого газу на умовах франко-резервуар газопромислового управління; 2) При транспортуванні скрапленого газу залізницею поставку цистерн та оплату за налив скрапленого газу в цистерни здійснює покупець.

Внесення змін до пропозицій на продаж допускається до **17 березня 2002 р.**

Зміни до пропозицій на продаж оприлюднюються шляхом розміщення на WEB-сторінці УАБ за адресою: **http://www.uame.com.ua/energo.**

Заявки на купівлю за встановленою формою на спеціалізований аукціон, що відбудеться **20 березня 2002 р.** приймаються з 9-00 до 18-00 години до **19 березня 2002 р.** включно.

Сплата учасниками аукціонів попередніх внесків здійснюється на спеціалізований рахунок УАБ № **26047001293** в Українському кредитному банку, м. Київ, МФО **321701**, код за ЄДРПОУ **23389377**.

Українська аграрна біржа, тел. (044) 246-48-90, 246-48-92, 220-50-48, 220-54-87, http://www.uame.com.ua, E-mail: exch@uame.com.ua

---

Господарський суд Львівської області (79010, м. Львів, вул. Личаківська, Миколаївський р-н, 81) постановою від 16 січня 2002 року по справі № 7/213-21/418 визнав банкрутом ВАТ «Сокіл» (ідентифікаційний номер 293456, м. Новий Розділ, Львівської області, пр-т Шевченка, п/р 26044309470240, у Миколаївському відділенні Промінвестбанку 16, МФО 325451, ЗКПО 200207155).

Відкрита процедура ліквідації.

Ліквідатором призначений Невеличук Костянтин Васильович (Ліцензія № 249643 від 12.11.2001 р., Україна, м. Львів, вул. С. Петлюри, 29/53. Тел. факс (0322) 97-15-30).

Претензії приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

ДП «Мотордеталь» (код 24575981) Повіідомляє про свою ліквідацію (наказ № МД 01/40 від 08.10.2001)

Втрачені оригінали статуту та установчого договору Товариства з обмеженою відповідальністю «Бель Епок» (ідентифікаційний код 20067673), зареєстровані Старокиївською РДА м. Києва, вважати недійсними.

Товариство з обмеженою відповідальністю Гайсинське міжгосподарське підприємство **«Райміжгоспбуд»** (ідентифікаційний код № 03582824) повідомляє про зменшення Статутного фонду.

Адреса: Вінницька обл., м. Гайсин, вул. 50 років СРСР,23 тел.4-32-49, р/р 260084332 ВОД АППБ «АВАЛЬ» м. Вінниця, под. № 035828202046.

Повідомлення про продаж майна банкрута

Ліквідатор Рибалченко Микола Олександрович та комітет кредиторів повторно повідомляють про продаж майна банкрутів ТОВ «Будсервіс» та ТОВ «Армасервіс».

З переліком майна та умовами продажу можна ознайомитися: м. Кролевець, вул. Франка, 25, тел. (253) 9-58-81, 9-15-42 або м. Суми, вул. Фрунзе, 8-Б/18, тел. (0542) 21-57-95, факс 22-24-89.

Повідомлення про продаж майна банкрута

Ліквідатор Рибалченко Микола Олександрович та комітет кредиторів повторно повідомляють про продаж майна банкрута ЗАТ «Кролевецький арматурний завод».

З переліком майна та умовами продажу можна ознайомитися:

м. Кролевець, вул. Франка, 25; тел. (253) 9-58-81, 9-15-42 або м. Суми, вул. Фрунзе, 8-Б/18, тел. (0542) 21-57-95, факс 22-24-89.

Господарський суд Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободы, 5, Держпром, 8-й під.), порушив справу № 765/2-23 від 18.02.2002 р. про банкрутство відкритого акціонерного товариства Завод «Залізобетонних конструкцій № 9», ЄДРПОУ 01267142, (61099, м. Харків, вул. Єнакіївська, 14), р/р № 2600630110 в Салтівському від. АКБ СР УСБ м. Харкова, МФО 350523.

Розпорядником майна призначено Ржевського А. М. (ліц. АА № 047753 від 24.10. 2001 р.).

Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації.

Господарський суд Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під'їзд) порушив справу № Б-1508/2-19 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Респект, ЛТД» (61166, м. Харків, пр. Леніна, 13, к. 31, р/р № 26008364701 в ХАБ «Енергобанк», МФО 350448, код 19468042).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Івлєву Н. А. (ліц. № 250282 від 29.01.2002 р.).

Заяви кредиторів і можливих санаторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації.

Господарським судом Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева,1-А) за заявою Акціонерного комерційного банку «Слов'янський» порушено справу № Б26/1/02 про банкрутство Україно-Германського Товариства з обмеженою відповідальністю «Аван» (49000, м. Дніпропетровськ, вул. Леніна,21, код ЄДРПОУ 24229055, п/р № 26005001003777 в АКБ «Прем'єрбанк», МФО 305686). Розпорядником майна призначено Лихопьока Дениса Павловича, ліцензія серії АА № 249601, тел.(0562) 34-11-18, поштова адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, а/я 137.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються Господарським судом протягом місяця з дня опублікування оголошення

Інформація про фінансово-господарську діяльність ВАТ «Заваллівський графітовий комбінат» за 2001 р., що публікується емітентом у друкованих виданнях

Найменування емітента	ВАТ «Заваллівський графітовий комбінат»
Код за ЕДРПОУ	00282056
Номер свідоцтва про державну реєстрацію емітента	25
Дата видачі свідоцтва про державну реєстрацію	26 жовтня 1994
Місце знаходження (поштова адреса) емітента	26334 смт. Завалля Кіровоградської обл.
Міжміський код та телефон	05254-75-4-35, 2-12-60
Факс	04865-3-26-46; 05254 2-21-32
Основні види діяльності (код)	12120 видобуток та збагачення нерудної сировини для чорної металургії
Кількість акціонерів	2107
Чисельність працівників у емітента на кінець звітного періоду	85
Статутний капітал (тис. грн.)	285,9
Номінальна вартість простої акції (грн.)	0,25
Кількість простих акцій (шт.)	1143526
Частка простих акцій у статутному капіталі (%)	100
Дата проведення останніх зборів акціонерів (для ВАТ)	20.08.2001
Адреса, за якою звертатись з питань ознайомлення з річним звітом емітента	смт. Завалля, Кіровоградської області

Юридичні особи, послугами яких користується емітент	Найменування	Місце знаходження	№ ліцензії (дозволу)
Зберігач цінних паперів	АКБ «Укрсоцбанк»	м. Київ, ул. Ковпака, 29	12-3
Депозитарій емітента	ВАТ «Міжрегіональний фондовий союз»	01032, м. Київ, Ветрова, 7-б	1-6
Аудитори (аудиторські фірми), які надають аудиторські послуги емітенту	ТОВ «Аналітік-Аудит»	м. Кіровоград, вул. Дзержинського, 82/40	АБ № 002407

Основні показники фінансово-господарської діяльності

Найменування показника	Період: Звітний	Період: Попередній
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (тис. грн.)	5836,2	11046,9
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) (тис. грн.)	6297,8	7877,0
Чистий прибуток (збиток) (тис. грн.)	-(210,7)	854,5
Необоротні активи (тис. грн.)	10876,1	12339,3
Оборотні активи (тис. грн.)	1987,8	8211,7
Довгострокові зобов'язання (тис. грн.)	1046,9	233,2
Поточні зобов'язання (тис. грн.)	2790,1	8577,5
Середньорічна кількість простих акцій (шт.)	1143526	1143526
Чистий прибуток, що припадає на одну просту акцію (грн.)	—	0,74725
Дивіденти нараховані на одну просту акцію (грн.)	—	—

ТОВ «Енергопром» (код ЗКПО 21486722, юридична адреса: м. Київ, вул. Леонтовича, 7) повідомляє про зменшення статутного фонду на 25,3%. Претензії приймаються протягом 3-х місяців із дня опублікування оголошення за адресою: 01001, м. Київ-01, вул. Михайлівська, 21, кв. 6, тел/ факс. 044-228-81-32.

Шановні акціонери

Акціонерного банку «Енергобанк» (м. Київ)!

На часткову зміну попередніх оголошень про скликання позачергових загальних зборів акціонерів Акціонерного банку «Енергобанк», а саме: надрукованого 5 січня 2002 року у газетах «Голос України» № 3 (2754) та «Сегодня» № 3 (1051), а також надрукованого 18 січня 2002 року у газетах «Голос України» № 11 (2762) та «Сегодня» № 11 (1060), повідомляємо, що дата проведення позачергових загальних зборів акціонерів АБ «Енергобанк» переноситься **з 20 березня 2002 року** на більш пізній час.

Місце проведення, час проведення і порядок денний позачергових загальних зборів акціонерів АБ «Енергобанк» залишаються незмінними (надруковані 5 січня 2002 року у газетах «Голос України» № 3 (2754) та «Сегодня» № 3 (1051). Про дату проведення позачергових загальних зборів акціонерів АБ «Енергобанк» буде повідомлено додатково у газетах «Голос України» та «Сегодня».

ТОВ «Новітні газові технології»
м. Київ, вул. Єреванська, 1
код за ЄДРПОУ 30302374

ТОВ «Інвестенерго»
м. Київ, вул. Єреванська, 1
код за ЄДРПОУ 31511692

Господарський суд Івано-Франківської області (76000, м. Івано-Франківськ, вул. Грюнвальдська, 11) порушив справу № Б-9/39 про банкрутство і відкриття процедури санації Відкритого акціонерного товариства «Керамік» (78400, Івано-Франківська обл., м. Надвірна, вул. Соборна, 64). Свідоцтво про державну реєстрації № 23804557Ю0010011. Р/р 26004301670126 в ПІБ м. Надвірна, МФО 336398, код 22189647. Форма власності —колективна.

Керуючий санацією — Половко Степан Юрійович —Голова правління ВАТ «Керамік», тел. (03475) 2-37-66.

Розпорядник майна — Мартинюк Василь Миколайович, телефон (0342) 55-29-18, ліцензія № 250333.

Заяви від кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Притча про рибу-шамайку

Про «Отелло», постановку Віталія Малахова в столичному театрі імені Франка, ми вже писали. На прем'єрі всерйоз здавалося, що після цієї потужної вистави, після Отелло, зіграного Анатолієм ХОСТІКОЄВИМ, щось у світі мусить змінитись. Не змінилось. Але в день вистави дістати квиток на «Отелло» нині важко, біля театру — натовп. А як почувається актор на хвилі успіху?

— Після прем'єри я відчув себе щасливим. Було величезне задоволення від зробленого. Втім, знаю, це не триває довго. Секунда!

— Яка саме? Коли відчуваєш, що справу завершено?

— Є різниця між «зробленим» і «завершеним». Вистава ніколи не буває цілком завершена, але «зроблене» відчуваєш, коли виходиш до глядача й розумієш: вдалося зробити принаймні головне з того, що хотів. Оця мить на прем'єрі й дає відчуття абсолютного щастя.

— Рідкісне відчуття? Наскільки знаю, ти песиміст?

— Може, й песиміст, але ніколи не боявся бути щасливим, не просто в житті, а в роботі. Таких моментів мало, хоч були пристойні ролі, які дуже люблю. Скажімо, «Кін IV» — вистава гідна того, щоб почуватися щасливим, я її люблю, але у моєму ставленні до неї не було чогось особливого. А тут було. Може, тому, що нарешті трапився матеріал світового рівня. Хоча я не думав: ах, Шекспір! Ні, я ніколи не боявся авторів і особливого трепету перед ними не мав. Ну, «Кін IV» — то просто була робота в кайф, навіть труднощі були кайфовими. А в «Отелло» від початку до кінця були сумніви, а працювали ми довго. Лиш перед виходом на сцену сумніви щезли. Було байдуже, що про мене напишуть. Після другої-третьої вистави бачу, що мало цікавого написали. Спершу просто лаяли! Я рахував газетні відгуки: один-нуль, два-нуль, три-нуль. Ага, три-один! Це нормально. Відчуття щастя цим не порушувалось. Це упевнене щастя, воно мене не лякає.

— А коли зал сміється, де не треба, це не вибиває з сідла? Отам, де Отелло муміфікує ще живу Дездемону?

— Де там, втішає! Я ж знаю: скоро вони замовкнуть. Хай сміються. Це лиш підтверджує: я роблю правильно. Це мені важливо. Адже я жодного «Отелло» не бачив. А читав багато, зокрема, як грав Лоренс Олів'є. Він відчував величезну насолоду, коли зал сміявся над Отелло. А Олів'є думав: «Як добре, що через секунду я можу взяти цю публіку за горло й вона перестане іржати!» Він не боявся бути смішним. Критики його тоді роздовбали, але ця роль принесла йому світову славу.

Тобто до сміху в залі я був теоретично готовий. Ішов на прем'єру дуже внутрішньо сильною людиною. Хай би жбурляли помідорами, я б і бровою не поворухнув, от саме того вечора.

До речі, згодом ми з Малаховим дещо змінили, і коли я не почув сміху, навіть здалося, ніби щось не так, мабуть, треба робити, як було.

— Правильно. Сміялися ж не над тобою. Це був сміх від того, що вже нема сил на страх.

— Легко тобі казати це, сидячи в залі. А як мені на сцені чути той сміх? Хоч я уже звик чекати його, мені його навіть не вистачає. Спершу я тричі обмотував Дездемону у фіналі, тепер двічі — і не сміються.

— То хай буде знову тричі! Це нестерпно довго, тому й страшно. Сміх — від надміру страху.

— Справді, то не просто механічне обмотування, там, біс його знає, щось енергетичне особливе робиться. Не знаю, що саме. Я ж не божевільний актор, усе чую й бачу, і бережу Оксану Батько, що грає Дездемону. Кричу їй: «Шлюха!». І тут же тихо питаю: «Оксано, ти дихаєш?» — щоб публіка не чула. Це ж страшно, оця муміфікація. На репетиції я спершу на собі спробував.

— Ти сказав, що ніколи не бачив «Отелло». Але ж сам не раз грав у цій п'єсі раніше?

— Так, вперше — у Рєзниковича, в Російській драмі, де я грав Кассіо. Та збоку всю виставу так і не бачив. Але цікаво: тоді в одному інтерв'ю у мене спитали, кого хочу грати. Я кажу: «Отелло!». Чому — не знаю. Бо і не мріяв про це. Мало того, Алік Парра грав у нас тоді Отелло і міг сказати: «Ах ти, салага!». Та, мабуть, десь це в мені сиділо. Адже я грав Отелло ще в інституті. А я тоді був шалопай, і ролі мав такі, як-от той грек, що «в Греции все есть!». А на третьому курсі Ірина Олександрівна Молостова дає мені роль Отелло, епізод з хусткою! Весь інститут ревів од сміху. Уяви, виходжу, ширма маленька, я високий, спершу вийшла моя голова. Ще ні слова не сказав, а всі вже іржали. Ось коли я почув перший сміх у ролі Отелло! Мене потім довго втішали.

Вдруге, вже в нашому театрі, репетирував Отелло з режисером Цискевичем. Тоді нічого не вийшло, але я був «у матеріалі» й не знав, куди це подіти, і пішов до Малахова, в Театр на Подолі. Але грав там не Отелло, а Яго. Думав: Отелло ще зіграю, а Яго навряд. До речі, ще коли Рєзникович дав мені роль Кассіо, то довго розповідав, який Кассіо відданий Отелло. А я в цей час чомусь думав, що він мені розказує про Яго! І уявив собі виставу, де граю отакого відданого Яго! Це згадалося пізніше, коли я пішов до Малахова. І Малахов так усе повернув, що виставу назвали «Яго», вона потім гарно пройшла, англійські газети назвали її кращою виставою Единбурзького фестивалю.

— А чому ви з Малаховим знову взяли цю п'єсу?

— Це був якийсь поштовх. На репетиції «Пігмаліона» я раптом сказав Сергієві Володимировичу Данченку: «Давайте поставимо «Отелло»! А він: «Це не мій матеріал, я його не відчуваю, не бачу, про що це. Я кажу: це щось мілітарне, Отелло робить переворот і вводить у сенат війська! А Данченко, він же такий мужик був: любив зброю, полювання. Йому сподобалося, він дав згоду, і я знову пішов до Малахова.

— Звідки у твого Отелло такий дивний акцент?

— Я взяв цей акцент у мого товариша, він — соратник Гамсахурдія, живе в Києві і розмовляє лиш українською. Звісно, це не стерильна українська. Хоч мені й кажуть: це акцент торгашів з Бессарабки.

— Швидше, то акцент колишніх радянських офіцерів, що служать в українській армії.

— Ну от, а мені кажуть: чому? А якби я намазався чорною ваксою й козиряв вишуканою українською мовою —було б краще? Так розмовляв мій батько. Він осетин, але жив тут після війни і намагався говорити українською, з акцентом. Отак і Отелло: він не чужак, він християнин, але він — іншої природи, його рідна мова — інша. І він повертається до своєї мови, коли розмовляє з Богом, бо тільки так Бог його зрозуміє. Так і побудовано у мене фінальну молитву Отелло.

— Кажуть, вона звучить арабською мовою?

— Ні, то справжня давньоосетинська, точніше, аланська молитва. Я її вивчив, не знаючи мови.

— А батько не розмовляв удома осетинською?

— Тато спеціально мене не вчив. Та в Києві й українською мало хто тоді говорив. Але іноді татові було особливо сумно, він зачинявся в кімнаті, співав осетинські пісні і плакав. Ми туди не заходили, знали: там тато розмовляє зі своїм народом. У виставі мені хотілося говорити батьковою мовою, якої я не знаю.

— Це вгадується. Чому ж кажуть, що то арабська мова?

— Не знаю, як ти про це писатимеш, але чутку про нібито арабську мову пустив я сам. Чи варто це розкривати? Кому це треба?.. Гадаю, Малахов правильно зробив, що не показував виставу «Яго» в Україні, лиш за кордоном, бо тут з неї зробили б бозна-що, розбомбили б. А так — ніхто не бачив, а всі балакають. Так і тут. От я читаю давньоосетинську молитву. Мені її дав Артур, мій друг і родич, я довго вчив її, хотів, щоб вона звучала без акценту. Ми з Артуром місяць три працювали: він начитував, я повторював. Потім запросив київських осетинів. Не сказав їм нічого. Почувши молитву, вони були так вражені, що після вистави мовчки пішли. Артур казав: їм здалося, що цього не може бути.

Отож ідеться не про декоративні деталі, а про Інакшість. Отелло — Інший. Ми з Малаховим довго про це думали. В тім і трагедія Отелло, що він спробував стати таким, як усі, — щоб не втратити Дездемону. Але йому не дано бути, «як усі», це, може, й нікому не дано. Він міняє одяг, мову, голить бороду, священну для мусульманина. І втрачає себе. Тому й хапається за Яго, як за соломинку, бо більш нема кому довіритися (до речі, у Богдана Бенюка це одна з кращих ролей, не знаю, хто ще так зіграв би не злого Яго). А убиваючи себе, Отелло стає знову таким, яким його створив Бог. Саме тут і йде ота молитва.

— Чому ти вважаєш, що це «не для преси»?

— Якось, задовго до прем'єри, я сказав: мій батько хотів грати цю роль, бо вчився в студії Тхапсаєва, котрий чудово грав Отелло, осетинською, до речі, мовою. Але — війна, батько актором не став. Я сказав про це на прес-конференції, й тут же написали: Хостікоєв присвячує роль батькові! Ну не казав я цього! Це не присвята, це моє особисте, як у кожного, хто має батька. Смішно «присвячувати» роль у виставі, де зайнято багато акторів, у котрих теж є батьки.

— Та Бог з нею, з пресою. Роль від цього не страждає.

— Але ж я не роблю вигляд, що не читаю газет. Читаю! І от про молитву пишуть — «тарабарщина». З цим не можна жартувати. Ми почали репетиції «Отелло» за півроку до подій 11 вересня, але у виставі є це: не чіпай того, що не розумієш, бо отримаєш катастрофу.

— Це читається у виставі, публіка все розуміє.

— Люди різні. Дехто вважає: ах, він чорний, ну, так йому й треба! Адже ця проблема є. З моїм батьком так було. Він після війни жив і працював тут 30 літ. А йому сказали: «Нацмен, іди геть!». У цьому сенсі роль Отелло для мене дуже особиста і суверенна, не для публічного обговорення. Є хороша грузинська притча про шамайку — дуже рідкісну й цінну рибу. От іде грузин і плаче, бо впіймав шамайку й загубив по дорозі. Його втішають: нічого, ще впіймаєш! А він каже: «Не шкода, що загубив, шкода, що йтиме хтось, знайде — і з'їсть як простого оселедця...».

Записав
Віталій ЖЕЖЕРА.

На знімку: таким Анатолій Хостікоєв був у виставі А. Жолдака «Кармен». Тепер у першому акті Хозе грає Хостікоєв-молодший — Георгій. Прем'єра поновленої «Кармен» — у суботу, 16 березня.

Анонс

Конкурс на незвичайність

Серед учнів середніх шкіл оголошено конкурс на найталановитіший твір (проза, вірш, есе, нарис тощо) на тему "Я — майбутнє Києва".

«Ми хочемо говорити з юнню її мовою», — кажуть організатори конкурсу, голова правління Всеукраїнського громадського об'єднання «Нова формація», кандидат економічних наук В'ячеслав Кредисов і ректор Європейського університету фінансів, інформаційних систем, менеджменту та бізнесу Іван Тимошенко. Вони наголошують: це конкурс не на «кращий», як традиційно формулюється, а саме на талановитий, оригінальний, воістину незвичайний твір. В'ячеслав Кредисов додає: «Головне — щоб учні висловили власний погляд на майбутнє рідного міста, засвідчили самостійність мислення, своє світобачення. Ми проти будь-яких шаблонів, особливо категорично проти орієнтації на так звані «зразки відповідей на запитання в екзаменаційних білетах». На жаль, нині такі псевдовзірці — чи не на кожній книжковій розкладці. Вони провокують механічне наслідування, бездумне переписування. Основа основ нашого конкурсу — творчість, натхнення чи й осяяння, — незвичність і незвичайність. А деякі огріхи можна й пробачити».

Головна мета конкурсу — розвиток у юні любові до рідної землі, гордості за європейську столицю.

Переможці, які отримають дві перші нагороди, стають на безоплатній основі студентами першого курсу згаданого університету, а десять авторів найоригінальніших, найнезвичніших творів буде нагороджено цінними призами, наданими «Новою формацією».

Микола СЛАВИНСЬКИЙ,
письменник, член журі конкурсу.

Мікус буде ще й кобзарем

У Києві виступить мультиінструменталіст Стефан Мікус. Чи не вперше музична знаменитість такого рівня побуває в Україні раніше, ніж у Росії!

Світова преса пише: «Музика Мікуса — одне з найглибших вражень, можливих сьогодні. Цей німецький митець був попереду усіх течій та стилів уже 1976 року, коли записав перший альбом» (La Repubblica, Італія). «Це — синтез музики майбутнього» (East West Magazine, США). «Це — робота генія, унікального таланту, одного з найяскравіших та самобутніх солістів» (Fanfare, США).

Він народився 1953 року в Німеччині. Зачарований розмаїттям музичних культур, об'їздив Азію, Африку, Америку, де оволодів багатьма традиційними музінструментами, незнаними Заходу. Мета Мікуса —розвиток нових музичних можливостей. Він поєднує інструменти, які раніше не звучали разом.

У Києві Мікус покаже програму «На крилі тиші». В концерті прозвучать: шакуначі (японська бамбукова флейта), сіндінг (західноафриканська арфа), саранжі (смичковий інструмент з Індії), шо (японська «губна гармошка»), ней (давньоєгипетська очеретяна флейта), калімба (лінгафон з Танзанії), дудук (духовий інструмент з Вірменії) та інші раритети з усього світу.

Концерт відбудеться 17 березня о 20.00 у Міжнародному центрі культури і мистецтв (колишній Жовтневий палац). Квитки продаються за цінами, яких уже немає в Києві — від 10 до 50 гривень. За це подяка продюсерській агенції «Мистецьке березілля» — адже концерт пройде в рамках її арт-проекту «Гранди мистецтва».

І це не все. Стефан Мікус ознайомиться з колекцією народних інструментів Музею театру, музики та кіно України, зустрінеться з етнологами, фольклористами, гратиме з нашими кобзарями й лірниками.

Потім мистецьке об'єднання «Дзига» запросить Стефана Мікуса в Карпати для знайомства з автентичною музикою Гуцульщини й Лемківщини. 25 березня Мікус дає концерт у Львові (театр імені Заньковецької, початок о 20.00).

Віктор ГРИНЕВИЧ.

На знімку: *Стефан Мікус.*

Шкода, що хтось з'їсть як простого оселедця

Необачності дорога не прощає

Актуальне інтерв'ю

Смерть на дорозі — річ жахлива. І особливо боляче, коли гинуть діти. Статистика свідчить: найбільше неповнолітніх громадян потрапляють під колеса під час канікул, коли дітлахи не контролюються школою, а батьки не мають змоги відправити їх у село чи санаторій. Важливим аргументом у цьому контексті, вважає начальник Державтоінспекції Печерського району столиці підполковник Леонід МИКОЛАЄНКО, є профілактика таких випадків навчальними закладами спільно зі службами ДАІ.

— Чимало, — розповів Леонід Іванович, — гине на дорогах дітей-бродяг, — які ходять проїжджою частиною і щось випрошують у водіїв. Таких ми доставляємо до спеціальних міліцейських служб, що займаються розшуком батьків, повертають дітей додому.

Кожен співробітник ДАІ Печерського району закріплений за певним навчальним закладом. Офіцери — за школами, прапорщики, старшини та сержанти — за дитсадками. Там, згідно з вимогами МВС, наші інспектори раз на місяць проводять заняття з правил дорожнього руху. Натомість школи за затвердженим міським управлінням освіти графіком по черзі вивозять своїх учнів на практичні заняття до спеціально облаштованих містечок, споруджених для вивчення правил руху, у Дніпровському та Подільському районах. Вони обладнані основними дорожніми знаками, світлофорами у зменшеному вигляді, там нанесено розмітку. Час від часу під егідою УДАІ та міського відділу освіти проводяться змагання на знання правил дорожнього руху. Кращі класи, дітей заохочують.

— Крадіжки автомашин у Києві трапляються доволі часто. Як ви порадили б водіям захищати своїх «механічних друзів» від цієї напасті?

— Серед столичних «спеціалістів» найпопулярніші «Ауді», «Тойоти», «Мерседеси». А на околицях Києва полюбляють ще й ВАЗи і «Таврії». Зазвичай крадуть не обладнані сигналізацією авто, які цілодобово стоять недоглянуті попід багатоповерхівками. Та навіть якщо й оснащені сигналізацією — професійні викрадачі досконало оволоділи секретами серійних протиугонних засобів. Тому механічний захист, накинутий на рульове колесо, іноді буває ефективнішим.

А найперше, про що ми завжди попереджаємо власників, — у будь-якому разі не можна залишати машини на ніч біля під'їздів. Потрібно паркувати їх на стоянках, що охороняються, щоб можна було комусь, у разі викрадення, заявити претензії.

— Нещодавно в головному місті країни відбулося укрупнення районів. Чи вистачає тепер особового складу, щоб контролювати територію?

— У зв'язку з цим нам дали ще шість інспекторів. Тепер у ДАІ Печерського району працює 51 особа. Такою кількістю, впевнений, можна забезпечити нормальний порядок. Хоча багато часу забирають дрібні аварії, в яких обійшлося без потерпілих, а нанесено лише матеріальні збитки. Вони, на мою думку, стаються через елементарне нехтування вимогами ПДР та відсутність поваги між водіями. Накреслити схему, нанести розміри, опитати свідків, занотувати пояснення, визначитися з винними — виходить більше години.

— Гадаю, в цій ситуації знадобився б досвід залучення добровільних громадських інспекторів.

— Справді, керівники підприємств відгукуються і підсилюють наші ряди своїми працівниками з числа водіїв з великим стажем роботи. Надають список людей, а ми включаємо їх у графік чергування. Добровільні інспектори, за нашим проханням, на своїх підприємствах отримують додаткові дні до відпусток та одержують посвідчення.

— Знаю, окрім своєї повсякденної роботи —забезпечувати порядок на дорогах, — інспектори відзначаються під час затримання злочинців.

— Ми — служба мобільна. Громадяни іноді звертаються до нас: невідомий увірвався до квартири з метою пограбування, вихопив з рук сумку, зняв шапку або хтось не розрахувався з водієм таксі. Такі випадки непоодинокі. Допомагаємо. Часто наші співробітники першими затримують правопорушників на місці скоєння злочину. Останній випадок: молодики в кафе на Подолі щось не поділили. Двоє нанесли третьому смертельні ножові поранення. Прикмети підозрюваних було передано в ефір. Затримали їх наші інспектори Микола Яременко та Сергій Самотуга, за що були заохочені достроковим присвоєнням військових звань.

Записав
Валерій ДРУЖЕНКО.

На знімках: начальник Державтоінспекції Печерського району столиці Леонід Миколаєнко; розплата за неуважність.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Страуси — це не тільки гарне пір'я...

Сільські новини

Ферму екзотичних птахів створено на Вінниччині з метою розведення племінного матеріалу та надання послуг з інкубації яєць.

На Гайсинському підприємстві з племінної справи та штучного запліднення тварин, а саме тут обзавелися двома парами африканських страусів, мають усі підстави сподіватися на успіх. Володимир Лиманюк, голова правління підприємства, найперше покладає надії на власних фахівців. Справа, за яку ми взялися, каже співрозмовник, не лише незвична, а й надзвичайно відповідальна. Коштують африканські екзоти недешево. Придбали їх за кошти інвестора — у нас таких грошей нема. Той самий інвестор профінансував будівництво вольєрів.

«Нам залишається, — продовжує В. Лиманюк, — вміло розпорядитися отриманим стартовим капіталом. Враховуючи специфіку підприємства, контингент спеціалістів (у більшості з них за плечима навчальні заклади профілю ветеринарної медицини), ми вирішили зосередити увагу на розведенні молодняка. Вже нині в Україні на нього чималий попит. За прогнозами, він дедалі зростатиме. А коли завершимо будівництво двох інкубаторів, надаватимемо послуги й з інкубації яєць».

Придбані птахи — 3-річного віку, тобто вони вже несуться. Як уточнив співрозмовник, страуси живуть приблизно 75 літ і упродовж сорока з них несуть яйця. Щороку така сім'я дає від 60 до 100 курчат. За рік вони набирають вагу до 80 кілограмів, чистий вихід м'яса становить 50%. Попит на страусове м'ясо великий, ціна — відповідна: за кілограм на світовому ринку платять у середньому 10 доларів. Зрештою, цінним у цих птахів є все. Шкіра, скажімо, навіть у нас коштує 150 доларів за один квадратний метр (у мокросоленому вигляді). Про те, який попит має пір'я, годі й казати. Навіть кігті мають збут, бо це найкращий матеріал для шліфування алмазів.

— Чому саме африканські страуси? — запитую у В. Лиманюка.

— Такі птахи найбільш придатні до адаптації, їм не страшні температурні перепади, і, що дуже важливо, вони стійкі до хвороб. Та й у годівлі геть невибагливі: морква, кабачки, овес — таке враження, що їм смакує все підряд.

На трохи смішних, з гордо піднятими головами при зрості 2 метри 70 сантиметрів («у нас вони не ховають голови в пісок, бо піску нема»), з великими очима й пухнастими віями птахів попервах сходилося дивитись усе містечко. «Як таку красоту можна забивати на м'ясо?» — відверто висловлювався дехто...

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Зігріє підземна ріка

Ноу-хау

Потужне термальне джерело, знайдене три роки тому в селі Медведівка Джанкойського району, відразу використали для опалення школи і дитбудинку. Нині його 75-градусну воду з глибини 1850 метрів, яка надходить на циркуляційну станцію, інноваційний центр нетрадиційної енергетики планує використати для забезпечення електроенергією всього села. На здійснення екологічного проекту уряд автономії виділив понад 200 тисяч гривень. Підключення до обігріву термальними водами днями очікує вже 17 комунальних об'єктів. Спеціалісти центру готуються використати для виробітку електроенергії й газ, що міститься у водах джерела, для чого будують електрогенератор.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Конфлікт

Енергетичні пристрасті

У Придніпровському місцевому суді Черкас триває розгляд позову обласної прокуратури до ВАТ «Черкасиобленерго».

Причиною судової суперечки стало введення енергетиками нових форм розрахунків за спожиту електроенергію. Прокуратура опротестувала це нововведення.

Між тим, поки суд зважує аргументи двох сторін, громадяни спантеличені. Як платити їм за електроенергію — за виставленими енергетиками рахунками чи по-старому, за розрахунковими книжками?

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Підпільні лабораторії

Кримінал

У Рівному працівники карного розшуку УМВСУ в Рівненській області затримали групу осіб з Луганщини, які дві наймані квартири перетворили на підпільні лабораторії з виготовлення наркотиків та дорогоцінного рідкоземельного металу — паладію, сировину для якого крали на підприємствах області. Паладій, один грам якого на чорному ринку коштує дев'яносто доларів США, збували за кордон. Вилучено наркотики, паладій, прикурсори, нарізну зброю. Порушено кримінальну справу.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

Редактор номера Світлана ПИСАРЕНКО.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 159000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».
Зам. 0311048. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний; reklama@golos.com.ua — відділ реклами; let@golos.com.ua — відділ листів; foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Засновник і видавець – Верховна Рада України